Deanu gielda - Tana kommune

Møteinnkalling

Utvalg:	**Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget**
Møtested:	Rådhussalen, Tana Rådhus
Dato:	04.11.2014
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 464 00 200, eller på e-post til postmottak@tana.kommune.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

27. oktober 2014

Ulf Ballo
Leder

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
PS 59/2014	Godkjenning av innkalling		
PS 60/2014	Godkjenning av saksliste		
PS 61/2014	Godkjenning av protokoll fra 09.09.2014		
PS 62/2014	Klage på vedtak av 22.08.14. - vedtak om løpende tvangsmulkt i forurensningssak		2011/1695
PS 63/2014	Forskrift om skuterløyper i Tana kommune: søknad om forskriftsendring til Fylkesmannen.		2013/2319
PS 64/2014	Høring: Regional vannforvaltningsplan for Finnmark og grensevassdragene.		2011/78
PS 65/2014	Bjarni Hardarson - Søknad om støtte til kjøp av fiskefartøy		2014/1888
PS 66/2014	Referatsaker/Orienteringer - MLU 041114		2014/179
RS 24/2014	Avgjørelse av klage på Tana kommune sitt vedtak om tvangsmulkt		2011/1695
RS 25/2014	Avgjørelse i klagesak - Båteng		2011/1695
RS 26/2014	Høringsuttalelse - Bruk av snøscooter til fornøyelseskjøring m.v.		2014/1780

PS 59/2014 Godkjenning av innkalling

PS 60/2014 Godkjenning av saksliste

PS 61/2014 Godkjenning av protokoll fra 09.09.2014

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget		04.11.2014

Klage på vedtak av 22.08.14. - vedtak om løpende tvangsmulkt i forurensningssak

Vedlegg
1 Klage på vedtak av 22.08.14
2 Underrettelse om mangelfull klage
3 Redegjørelse
4 Oversettelse av brev om redegjørelse fra Hjalmar Hansen - brev av 23.10.2014

Rådmannens forslag til vedtak

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) opprettholder kommunens vedtak av 22.08.2014 om løpende tvangsmulkt. Klagen oversendes Fylkesmannen i Finnmark for behandling.

Klagen gis ikke oppsettende virkning.

Begrunnelse:
MLU kan ikke finne at det er anført momenter i klagen som betinger omgjøring av kommunens vedtak av 22.08.2014 om løpende tvangsmulkt.

Saksopplysninger

Saken gjelder klage på kommunens vedtak av 22.08.14 fattet ved delegert myndighet av rådmannen.
Vedtaket ble oversendt til ansvarlig forurenser ved rekommandert og vanlig postforsendelse den 22.08.14 og lød som følger:

> **Vedtak**
> Løpende tvangsmulkt på kr. 2000 pr. uke påløper inntil det ulovlige forholdet opphører dersom pålegg gitt i brev av 26.10.2012 ikke er fulgt opp **innen den 12.09.2014.**
>
> Du som ansvarlig forurenser skal innen denne frist ha utført følgende:

- Fjernet haugen med trematerialе og div. andre gjenstander fra gbnr. 10/48.
- Levert/sendt oss en skriftlig bekreftelse på at du har gjennomført oppryddingen med kvitteringer på at gjenstandene er levert til godkjent avfallsmottak.

Begrunnelse:
Kommunen har ikke mottatt dokumentasjon på at det er foretatt opprydding av haug med trematerialе og div. andre gjenstander i henhold til pålegg av 26.10.2012 innenfor angitte frist, sist gitt av kommunen i forhåndsvarsel om tvangsmulkt, den 30.05.2014. Kommunen anser det som nødvendig å fatte vedtak om tvangsmulkt for å sikre gjennomføring av kravet om opprydding i tråd med forurensningsloven.

Fristen for å klage på kommunens vedtak følger av forvaltningslovens § 29 og løper fra det tidspunktet påført adressat har fått underretning om vedtaket. Ved tilfeller hvor vedtaket for en eller annen grunn ikke har kommet frem gjelder bestemmelsen i andre ledd at fristen løper fra det tidspunkt vedkommende «har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket».

Klagen er fremstilt av ansvarlig forurenser i saken, Hjalmar Hansen, og er mottatt av kommunen den 29.09.14. Klagen vedlegges i sin helhet og blir kun gjengitt her i et kort sammendrag:

Prinsipalt:
- Fylkesmannens vedtak er fattet på bakgrunn av uriktige opplysninger fra saksbehandler og kan ikke være gyldig.
- Siste befaring ble utført på vinterstid. Kommunen kan derfor ikke påvise gjenstander av forurensende art. Fylkesmannen har ikke befart eiendommen og baserer sine vedtak utelukkende på informasjon fra saksbehandler. Igjen nevnes telefonsamtalen.
- Bilene er lagret på lovlig vis. Flere av dem er ikke Hansen sin og han kan dermed ikke fjerne dem. Hansen mener dette er den enkeltes eiers anliggende. Det er ikke påvist forurensningsfare.
- Materialene kan se lemfeldig plassert, men alt er nøye gjennomtenkt med hensyn til planlagt gjenbruk. Hansen bestrider beskrivelsen av lokaliteten som en søppelfylling. Deler av stabelen med materialer skal oppbevares i låven og annet skal brukes til røykelavvo av fjøler (suovasgoahtti/fiellugoahtti)
- Kommunen har ikke tatt til følge eller på noen måte besvart Hansens inhabilitetsinnsigelser rettet mot Ulf Ballo og Helge Samuelsen i tidligere klager. Fylkesmannen har vurdert habilitet, men viser kun til LBT som en forening. Hansen siteres «Jeg har ingen tillit til at deres behandling av saken er ugild, ei heller saksbehandlers ugildhet».

Subsidiært:
- Størrelsen på tvangsmulktene er helt urimelig i forhold til Hansens pensjon og vil gå ut over hans livsoppholdelse. Her vises det til alle tvangsmulkter Hansen er ilagt. Henholdsvis 45 000 kr., 12 000 kr. og løpende mulkt på kr. 2000 i uken.

Klagen er fremsatt utenfor klagefrist og klager har opplyst om at vedtaksbrevet ble mottatt først 14 virkedager etter utsendelse den 08.09.14. Rådmannen anså klagen for å være mangelfull da den ikke inneholdt noen opplysninger eller bevis for hvorfor kommunens vedtaksbrev var mottatt så sent. I tråd med forvaltningslovens § 32, siste ledd, ble derfor klager underrettet om mangelen i brev av 13.10.14 med frist for redegjørelse innen den 23.10.14.

Kommunen mottok brev om redegjørelse innenfor fristen den 23.10.2014.

Vurdering

Klagens gyldighet
Vedtaket ble tilsendt Hjalmar Hansen den 22.08.2014. Klagens frist på 3 uker gikk ut den 16.09.2014 (inkl. 3 dager postgang). Hansen hevder han først mottok klagen den 08.09.2014, som er hele 14 virkedager etter vedtaket ble sendt. Hansen har ikke fremstilt noe forklaring på hvorfor vedtaket er mottatt så sent. Da vedtaket ble sendt både ved vanlig postforsendelse og rekommandert anser rådmannen det for å være usannsynlig at Hansen jf. forvaltningslovens § 29 ikke hadde fått vedtaket og dermed burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket tidsnok til å rekke postlegging av en klage innenfor ordinær klagefristen.
Klagefristen er derfor å anse for å være oversittet.

I henhold til forvaltningslovens § 31 heter det at selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling så framt

a) Parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Rådmannen har allerede konkludert med at det ikke er noe som tilsier at klager ikke har kunnet fremlegge en klage tidsnok. Det er ikke nok å si at man mottok brevet sent da begrunnelsen for det også skal kunne vurderes opp mot gyldighet.

MLU har dermed anledning til å avvise klagen i dette tilfelle på grunnlag av at klagefristen er oversittet. En avvisning av klagen vil være nok et enkeltvedtak som kan påklages og mye tyder også på at det vil bli påklaget. Da dette er en sak som har pågått i lang tid kan det være en fordel likevel å ta klagen til behandling for å få en rask avgjørelse i saken. En eventuell klagebehandling vil ikke medføre skade eller ulempe for andre. For at ikke saken skal treneres ytterligere anbefaler rådmannen derfor at MLU tar klagen til behandling.

Klagens innhold
Hansen oppstiller sin klage i to deler ved prinsipalt og subsidiært. I juridisk forstand er hovedpåstanden den prinsipale påstanden. I rettssaker nedlegges det ofte en subsidiær påstand i tilfelle den prinsipale påstanden ikke blir tatt til følge. Den subsidiære påstand vil som regel gå ut på noe mindre enn den prinsipale.

Den prinsipale påstand:
Rådmannen vil i sin vurdering ikke gå inn på Hansens påstander i klagen som omtaler forholdet rundt bilvrakene på eiendommen. Vedtaket som påklages handler ikke om bilvrakene, men om haugen med impregnert trematerialer og div. andre gjenstander.
Rådmannen vil for øvrig heller ikke gå noe nærmere inn på Hansens resterende prinsipale påstander i sin klage da disse baserer seg på sakens grunnlag og spørsmål som har vært til klagebehandling og avgjort ved endelig vedtak fra Fylkesmannen. Rådmannen kan dermed ikke finne at det er fremstilt noe nytt i saken som begrunner en vurdering av endring av kommunens vedtak med bakgrunn i klagers prinsipale påstander.

Rådmannen ønsker å adressere klagers påstander om at kommunens saksbehandler har fremsatt uriktige opplysninger overfor Fylkesmannens saksbehandler. Klager fremstiller ikke hvilke opplysninger det er snakk om, men viser til en telefonsamtale. Telefonsamtalen er referert i rådmannens saksopplysninger til vedtaket om løpende tvangsmulkt. At Fylkesmannen kontakter kommunens saksansvarlig for en redegjørelse har Fylkesmannen all rett til i sin søken etter å bli fullt opplyst i saken. Kommunen er således pliktig til å besvare Fylkesmannens spørsmål.

Hansens påstander om at kommunens saksbehandler kommer med uriktige opplysninger til Fylkesmannen har ingen rot i virkeligheten.

Den subsidiære påstand:
Vedtaket som påklages omhandler kun den løpende tvangsmulkten på kr. 2000 i uken. De påløpte tvangsmulktene på kr. 45 000 og kr. 12 000 er ikke lenger gjenstand for klage.

Jamføre miljødirektoratets veileder for bruk av tvangsmulkt heter det seg at formålet med en tvangsmulkt er at den skal gi den ansvarlige et økonomisk insitament (stimulere til handling) til å følge de krav som er stilt. Tvangsmulkten må være så stor at den eliminerer de fordeler den ansvarlige kan ha av en overtredelse, samt at den må utgjøre et reelt oppfyllelsespress med et rimelig økonomisk påslag.
I tråd med forvaltningsloven har kommunen forhåndsvarslet den løpende tvangsmulkten. Videre fikk Hansen i vedtak om løpende tvangsmulkt anledning til å rydde opp innenfor en angitt frist før den løpende tvangsmulkten påløpte. Hansen kunne valgt å etterfølge kommunens krav om opprydding og ryddet opp innen fristen som ble gitt og dermed unngått at den løpende tvangsmulkten påløper. Videre vil kommunen så snart kvitteringer for opprydding er mottatt stanse den løpende tvangsmulkten og Hansen vil dermed unngå ytterligere utgifter. Om det skulle påløpe en løpende tvangsmulkt og hvor lenge den skal løpe er dermed helt opp til Hansen selv.
All den tid saken har pågått siden 2011 er Hansen gitt rikelig tid til å rette opp i det ulovlige forholdet.

Konklusjon
Rådmannen kan ikke finne noe i klagers argumenter som tilsier at Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) skal endre kommunens vedtak av 22.08.2014. Rådmannen anbefaler derfor at MLU opprettholder kommunens vedtak og at klagen oversendes til Fylkesmannen for behandling.
Videre anbefales det at klagen ikke gis oppsettende virkning slik at vedtaket er virkende under klagebehandling all den tid kommunen har fått medhold i alle tidligere klagebehandlinger i saken.

11/1695

Hjalmar Hansen
Fanasgieddi
9845 DEATNU-TANA

Deanu gielda
Tana kommune
9845 Tana

Mottatt 29/9-14
Anne B. Slangerup

29.09.2014

Deanu gielda – Tana kommune
Rådhusveien 24
9845 DEATNU-TANA

Klage på vedtak av 22.08.14, saksnr 14/2014

Viser til kommunens brev av 22.08.2014, som jeg mottok mandag 08.09.2014, og vil med dette klage på vedtaket. Jeg påpeker også at jeg fortsatt ikke har mottatt svar på mitt brev av 18.07.2014.

Prinsipalt:

Det fremkommer av deres brev at Fylkesmannens saksbehandler har mottatt muntlig informasjon fra kommunens saksbehandler i en telefonsamtale av 19. august, og at Fylkesmannen på bakgrunn av denne telefonsamtalen og de svar han fikk ville opprettholde kommunens vedtak. Dette er en meget underlig form for saksbehandling, og er ikke basert på verken en befaring eller andre verifiserbare undersøkelser av Fylkesmannen.

Fylkesmannens vedtak må følgelig være fattet på bakgrunn av uriktige opplysninger fra saksbehandler, og kan følgelig ikke være gyldig.

Jeg viser også her til Fylkesmannens vedtak av 16.09.2014, der de opplyser at de ikke har vurdert klagers anførsel når det gjelder tvangsmulkt da kommunens vedtak av 3.desember kun inneholder et forhåndsvarsel om tvangsmulkt.

Siste befaring på min eiendom er gjennomført i januar 2013 av Tana kommune. Denne ble gjennomført når det var snø på eiendommen, og det ble derfor ikke påvist impregnerte materialer eller andre forurensingsfarlige gjenstander. Fylkesmannen har ikke befart eiendommen, og baserer sine vedtak utelukkende på informasjon fra kommunens saksbehandler, deriblant en telefonsamtale.

Jeg har full kontroll på materialer og biler som befinner seg på min eiendom. Det er ikke påvist forurensingsfare på noe av det som befinner seg på eiendommen. Flere av bilene på eiendommen er heller ikke mine. De er lagret på lovlig vis, og jeg kan selvsagt ikke fjerne bilene, dette er de enkelte eieres anliggende. Derimot er det heller ikke av disse påvist forurensingsfare. Når det gjelder materialene kan det selvsagt se ut som en lemfeldig plassering, men alt er nøye gjennomtenkt med hensyn til planlagt gjenbruk.

Saksbehandler viser til lokalitet 3, og beskriver dette som en søppelfylling. Dette bestrider jeg helt, og vil be om at dette verifiseres. Dette er en stabel av materialer for sortering. Deler av dette skal oppbevares i låve, annet skal brukes til røykelavvo av fjøler (suovasgoahtti/fiellugoahtti).

Viser også til mine klager av 19.12.13 og 29.04.14. Kommunen har ikke vurdert MLU-leders habilitet til å behandle min sak, og ved møtet den 01.04.14 ble dette heller ikke tatt opp av møteleder. Jeg vil særlig vise til forvaltningsloven $ 6:

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap

eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Jeg vil her vise til at kommunen ikke har tatt til følge eller på noen måte besvart mine habilitetsinnsigelser i tidligere klager. Fylkesmannen har vurdert habiliteten, men viser kun til LBT som en forening. Saken er at Ulf Ballo (leder) og Helge Samuelsen (medlem) i MLU har direkte økonomiske interesser av deres virke i TF (Tana fiskeforvaltning), samtidig som vi er parter (jeg gjennom LBT) i nåværende rettsprosesser for å frata dem vervene i TF. Dette innebærer at de umulig kan være habile i behandlingen av saken mot meg. Jeg har ingen tillit til at deres behandling av saken er ugild, ei heller saksbehandlers ugildhet.

Jeg vil be om omgjøring av vedtak om tvangsmulkt og frafall av påløpt mulkt, jmf. forvaltningslovens $ 35, og sløyfes helt da grunnlaget er uriktig.

Subsidiært:

Jeg klager subsidiært på størrelsen av tvangsmulktene (kr 45.000 + 12.000, samt ukesmulkter på kroner 2.000) som er helt urimelige i forhold til min pensjon og vil gå utover min livsoppholdelse. Spesielt hva gjelder den påståtte forurensingsfare som det vises til. Materialene anser jeg som nyttegjenstander og har ingen sammenheng med forurensing.

Med hilsen

Hjalmar Hansen

Kopi:
- Fylkesmannen i Finnmark
- Statens innkrevingssentral

Hjalmar Hansen

Båteng

9845 Tana

Tana kommune

Rådhusveien 24

9845 Tana

18.07.2014

Vedr. forhåndsvarsel om tvangsmulkt – Pålegg om opprydding av farlig avfall ved gbnr. 10/48 Båteng.

Viser til brev av 09.07.2014 vedr. ovennevnte, og til samtale med fungerende rådmann

Øystein Somby-Solaas i dag den 18. juni 2014.

Det er umulig for meg å oppfylle kravet i brevet da jeg ikke har avfall på gbnr. 10/48 og slettes ikke farlig avfall, viser for øvrig til tidligere brev ang. denne saken.
Vedlegget i Deres brev 03.12.13 er ikke samsvar med fakta.

Med hilsen

Hjalmar Hansen

Deanu gielda - Tana kommune
Utviklingsavdelingen

Hjalmar Hansen
Båteng
9845 TANA

Deres ref.:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
	2011/1695	Ida Nilsen, tlf.: +47 464 00 279	**13.10.2014**

Underrettelse om mangelfull klage

Din klage av 29.09.14 er fremsatt utenfor klagefristens utløp som følger av kommunens underretning om vedtak av 22.08.14. Du hevder i din klage at du ikke mottok kommunens vedtaksbrev før 14 virkedager etter utsendelse den 08.09.14.

For å kunne bedømme om klagefristen er oversittet ber vi om at det fremlegges eventuelle bevis og redegjørelse som viser til hvorfor kommunens vedtaksbrev ikke ble mottatt før den 08.09.14. I tråd med forvaltningslovens § 32, siste ledd, må redegjørelsen **være kommunen i hende innen kl. 12:00 den 24.09.14.**

Forvaltningslovens § 29 oppstiller reglene om klagefrist.
Forvaltningslovens § 31 oppstiller kommunens grunnlag for vurdering av om en oversittet klage kan tas under behandling.

Med hilsen

Svein-Ottar Helander
Avdelingsleder

Ida Martine S. Nilsen
Konsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Postadresse:
Rådhusveien 24
9845 Tana
E-post: postmottak@tana.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhusveien 24

www.tana.kommune.no

Telefon:
+47 46 40 02 00
Telefaks:
78 92 53 09

Bank:
4910.12.71160
Org.nr.:
943.505.527

MOTTATT
24 OKT 2014

Deanu gielda
Ovdánahttinossodat

Fanasgieddi 23.10.2014

Čujuhan din reivviid 13.10.2014 **váilevaš guoddaleami hárrái**

Mun vižžen rekomanderejuvvon reivve 08.09.2014.
Dan vuođul mun guoddalin 29.09. 2014.

Dii ehpet leat buktán áddehatti fástádusa mu reivviid 18.07. 2014. ja ea.ea. maid hálddašanlágas boahtá ovdan.

Duođalašvuođa dáfus lea maid suorggahatti din baggosáhkkut Statens innkrevingstrala bokte munnje. Supmi lea ea.ea jo 60,000,- r dássážii ja lea 2000,- vel vahkkosaččat.

Dán vuođul mun gáibidan guoddaleami fievredit viidáseabbot Fylkkamánnái.

Hjalmar Hansen
Fanasgieddi
9845 Deatnu

Deanu gielda
Tana kommune
9845 Tana
Mottatt 23/10-14
Anne Britt Slangerog

Oversettelse av brev fra Hjalmar Hansen datert Fanasgieddi 23.10.2014. Innregistrert i kommunen den 24.10.2014.

Viser til deres brev 13.10.2014 **angående mangelfull klage**.

Jeg hentet rekommandert brev 08.09.2014.

På grunnlag av det klaget jeg 29.09.2014.

Dere har ikke fremlagt forståelig svar på mitt brev 18.07.2014 og bl.a. hva som fremgår av forvaltningsloven.

Rett nok er også tvangsmulktene til meg via Statens innkrevingssentral skremmende. Beløpet er bl.a. allerede 60.000 kr. hittil og enda påløper 2000,- i uka.

På grunnlag av det krever jeg at klagen videreformidles til Fylkesmannen.

Hjalmar Hansen

Båteng

9845 Tana

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget		04.11.2014
Kommunestyret		13.11.2014

Forskrift om skuterløyper i Tana kommune: søknad om forskriftsendring til Fylkesmannen (2. gangsbehandling)

Rådmannens forslag til vedtak

1. Tana kommune søker Fylkesmannen i Finnmark om endringer i gjeldende Forskrift om snøskuterløyper, Deanu gielda - Tana kommune, Finnmark (FOR 2013-01-23 nr. 48) (endringer i gjeldende forskrift er merket med fet skrifttype/forklaringer er gitt i kursiv). Løyper hvor det ikke er endringer i forhold til dagens forskrift er ikke tatt med nedenfor.

Løype 2A: Sirbmá-Bajimuš Lavdnjušjávri
Fra Tanaelva ved Sirbmá-opp jordbruksvegen vest for eiendommen til Magnus Varsi- over E6- opp jordbruksveien- over Njuorggánjávri- nordvestover nord for høyde 355-nordover langs skoggrensa- over Deavkehanjohka- etter traktorveg til Bihtušjávri- nordover til Gurtejávri nordvest til Námmejávri- Čeavresjávri- nord til Vuolimuš Lavdnušjávri- østover til Gaskamuš Lavdnjušjávri- Bajimuš Lavdnjušjávri (*gjeldende trase*).

Fra Tanaelva ved Sirbmá-opp jordbruksvegen vest for eiendommen til Magnus Varsi- over E6- opp jordbruksveien- **over Urraoaivi og Gáritoaivvit- langs bekkedrag til Juvrritjàvri**- over Deavkehanjohka- etter traktorveg til Bihtušjávri- nordover til Gurtejávri- nordvest til Námmejávri- Čeavresjávri- nord til Vuolimuš Lavdnušjávri- østover til Gaskamuš Lavdnušjávri-Bajimuš Lavdnušjávri (*alternativ trasé/omstikkingsløype*).

Løype 3A (Båteng- Gurteluobbal)
Fra Tanaelva ved Ámmonsátku, over eiendom 10/26 og 10/1/30, krysser hovedveien og kjører langs sti/traktorspor over Erkkeoaivi- Erkkeláddut- nord for Erkkejávrit etter etablert spor- nordvestover over Láddelašjávrrit- over Gárčojávri-nordvestover til løypa møter traktorvegen- etter traktorveg- sør for Sáttomiellevuovdi – nordvest til Gukhesjávri og til krysningspunkt med løype 3 C ved Gárppejohka- over Gárppejohka til Soavveljávri**over høyde 244 og 267 ved Oađašanalaš-** langs og over Gurtejohka- til løype 2A ved Gurteluoppal.

Løype 5 (Masjok- Stuorra Ilis)
Fra Tanaelva opp Masjokelva- under brua rv 98- opp fra elva til snuplass på Nordnesvegen videre langs Masjokvegen til enden av vegen- sørover ved høyde 215- **vestover på nordsiden av Spierkovárri- sørover i dalbunnen til kraftlinjen-** etter kraftlinja til

Duolbajávri- nordvestover til Bovčča-Geassajávri- vest til Geassájávri (Sommervann)- sør for Luomenjárga-rett linje til høyde 248- krysser Juggidája 500 meter sør for Čieggaluobbalat (215)- til Čieggajohka og langs denne til sørenden av Mohkeluobbalat vestover mellom høydene 295 og 294- over til Njukčajávri (Svanevann)- sørvest til kraftlinja- etter kraftlinja til kommunegrensen ved Stuorra Ilis.

Løype 7 (Ifjordfjellet):
Gillaš- kommunegrense Gamvik

Løype 9 (Tanaelva)
Tanaelva fra munningen til kommunegrense Karasjok.
Avstikker fra Tanaelva nord for Tana bru ved kommunalt renseanlegg til parkeringsplass ved Tana hotel/campingplass.

Avstikker fra Tanaelva sør for Tana bru ved Sieddajohka- over E6- til Tana hotel/campingsplass.

Løype 10 A (Čámmájohka- Hearragorsa)
Bil og Maskin i Austertana- Čámmájohka bru- **vest for fylkesvegen på FeFo grunn- krysser fylkesveg ved Geaidnojohka- langs Geaidnojohka etter traktorveg- nordover til Čámmájohka**- etter Čámmájohka- nordover langs Mielkevealjohka- Mielkevealjávri- Loameoaivi- øst til Čámmájohkjávri- vatn 297- til parkeringsplass ved rv 890 vest for Ridovei bru.

Løype 10 C (utgår fra ny forskrift)

Løype 13 (Luftjok- Austertana)
Fra Tanaelva via søndre Luftjok til Goikejohka- Luftjokdalen- Stuorat Hánájávri-Boatka- **på østsiden av Hánájohka ved Mátduottarčuohhka- langs traktorvei til Øvre Leirpollen**- Bil og Maskin i Austertana

Avstikker fra Hánájohka utgår i ny forskrift.

Løype 13 B
Fra Bil og maskin i Austertana- Øvre Leirpollen- krysser E6 ved Enok Smelror- over Julelva- langs gammelriksvei til Gakcajohka-langs sperregjerde til kryss høyspentlinjelangs høyspentlinja ca 2 km og deretter i nordøstlig retning opp Čammájohkdalen til løype 10 A vest for Čammájohjávrrit. Løypa har felles trasé med 10 A til Čammájohjávrrit, deretter langs Riiduveaijávrrit under Hagŋalančearru til rv 890- krysser rv 890- til Fáhccabealjohka via Guorruláttu (Tørrvatnet) og over Nástejávri (Stjernevann) mot kommunegrensen til Berlevåg kommune.

Løype 14 (Alleknjarg- Skálvejávri)
Alleknjarg over Seibos (høyde 296)- ned til Savetjávri og videre til Skálvejávri.

Alleknjarg- **langs bekkedrag sør for Jussávađđa- Suoidnoaivi- Savetjávri**- og videre til Skálvejávri (*alternativ trasé/omstikkingsløype*).

2. Parkeringsplass ved løypestart i Båteng (Ámmonluohkka) utredes nærmere. Midler til tiltaket settes av i budsjettet for 2016.

Saksopplysninger

Bakgrunn:

Tana kommune sendte i perioden 15. april- 15. mai 2014 på høring et forslag til endring i gjeldende forskrift om skuterløyper i Tana. Saken ble behandlet i kommunestyret den 18.06.2014 (sak 36/2104). Søknad om endring av løypene ble deretter sendt over til Fylkesmannen i Finnmark for endelig behandling den 20/6-2014. Søknaden ble deretter sendt i retur til kommunen den 26/6-2014. Fylkesmannen begrunner dette med at kommunestyret i sin behandling har vedtatt å søke om flere endringer enn det som har vært ute på høring. Tana kommune bes om å fremme en ny søknad hvor alle omsøkte endringer har vært på høring, i henhold til forvaltningslovens kapittel VII. Bakgrunnen er at alle berørte organer skal ha fått anledning til å uttale seg før en løype godkjennes.

Kommunen sendte med bakgrunn i dette derfor ut endringsforslagene på ny høring i perioden **22. september- 20. oktober 2014.** Dokumentet (vedlegg 1) ble sendt på en bred 2. gangshøring til berørte grunneiere, lag- og foreninger, bygdelag og sektormyndigheter. Det kom inn 10 høringssvar innen høringsfristens utløp (vedlegg 2).

Høringen oppsummeres i dette dokumentet, og saken fremmes for endelig behandling i Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) og kommunestyret. Når kommunen har fattet vedtak om at det skal søkes om forskriftsendring sendes søknaden over til Fylkesmannen for endelig behandling og vedtak.

Krav til nye løyper:
Rundskriv T-1/96, Ot. Prp 48 (1983-84) og senere presiseringer til motorferdselsloven angir statlige krav til hvilke forhold som skal være vurdert i søknader om forskriftendring:

- Grunneier har adgang til å forby eller begrense motorferdsel, slik at grunneiers tillatelse skal innhentes
- Løypene skal dekke reelle transportbehov, og bør legges slik at de gir atkomst til områder som har interesse for andre aktiviteter (f.eks fast bosetting, fiskevann, hytter, turgåing osv).
- Løypene bør legges til ubrøytede veger og godt adskilt fra tradisjonelle skiløyper
- Løypene må ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften (MD-brev av 12.06.97)
- Løypene må heller ikke legges i sårbåre naturvern-, vilt- eller friluftsområder, eller komme i vesentlig konflikt med andre interesser. Vurderinger etter naturmangfoldloven skal foreligge.

Av dette følger også at søknader om opprettelse/endring av løyper skal være grundig vurdert og avklart. Fylkesmannen behandler søknader om forskriftsendring helhetlig. Det innebærer at dersom søknaden inneholder ett enkelt forslag som ikke har vært på høring, så vil søknaden bli sendt i retur i sin helhet til kommunen med krav om en ytterligere høring.

Rådmannen vil understreke at merkingen på mindre deler av enkelte løyper over en periode ikke har vært i henhold til gjeldende forskrift. Dette ble avdekket når arbeidet med forskriftsrevisjonen startet. Endringsforslagene som er vurdert nedenfor tar derfor utgangspunkt i gjeldende forskrift (se www.nordatlas.no for kart, under løyper). Alle endringene i forhold til dette kartet **må** godkjennes av Fylkesmannen for at kommunen neste skutersesong skal kunne videreføre ikke-godkjente, tidligere oppmerkede traséer, samt nye traséforslag.

Klima- og miljødepartementet sendte på høring i juli 2014 et forslag til høring av endringer i motorferdselsloven. Forslaget innebærer bla. at skuterløyper skal fastsettes gjennom arealplanprosesser, ikke ved forskrift slik gjort i Finnmark fram til nå. Dersom lovendringene vedtas innebærer det sannsynligvis at forskriftsarbeidet som Tana kommune bla. har iverksatt i

denne saken vil måtte stanses. Rådmannen regner det som sannsynlig at forskriftsendringene må være vedtatt innen årsskiftet 2014/2015 dersom man ikke vil risikere å måtte starte arbeidet på nytt.

Finnmarkseiendommen (FeFo) har ikke gitt sin grunneiertillatelse til det endelige forslaget. Årsaken er at FeFo ønsker å ta stilling etter at alle høringssvar er bearbeidet og vurdert. Uttalelsen fra FeFo vil imidlertid bli lagt fram til møtet til Miljø, landbruks- og utmarksutvalget.

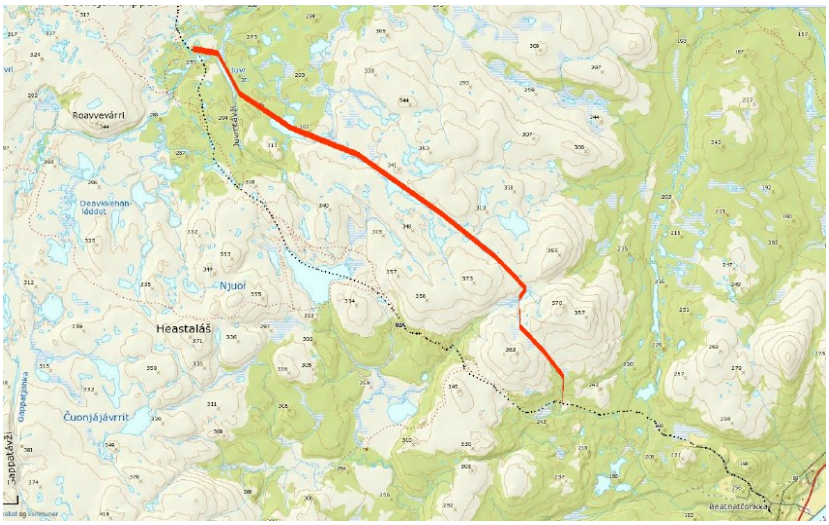
Det er foretatt en vurdering nedenfor av de ulike forslagene som kom fram under høringen sett i forhold til de statlige kriteriene til skuterløyper. Med bakgrunn er det gitt en konklusjon med anbefaling til søknad i saksframleggets siste del.

Vurdering og begrunnelse for endringsforslag per løypetrasé

Løype 2A (Sirbma-Bajimuš Lavdnjusjávri)
På løype 2A har det vært i bruk en omstikkingsløype over Gáritoaivit på våren (se kart 1). Denne må forskriftsfestet for å være lovlig. Det vises til 1. høringsrunde (saksframlegg og høringsdokument) for en fullstendig gjennomgang av høringsinnspill i forrige runde samt vurderinger av disse (se kommunens hjemmeside for dokumenter). Kommunestyret vedtok den 18.06 å søke om å forskriftsfeste denne omstikkingsløypen. Opprinnelig løype opprettholdes. Løypene holdes ikke åpne samtidig. Reinbeitedistriktet melder til kommunen straks reinflokkene flyttes ut av området, og da vil løypen kunne omstikkes umiddelbart.

I 2. høringsrunde kom det ikke inn innspill som gjaldt denne løypen. Det er videre innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende omstikkingsløypen, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

Det opprinnelige vedtaket om å søke om forskriftsfesting av omstikkingsløypen foreslås dermed opprettholdt.

Kart 1. Forslag til omstikkingsløype ved Gáritoaivit (ny løypekm.= 9,6 km)

Løype 3A (Båteng- Gurteluoppal)

I Båteng er tillatelsen til eksisterende skuterløype over eiendom 10/48 trukket tilbake. Det har gjennom prosessen vært forsøkt å finne forbindelser fra Tanaelva og fra hovedveien i samme område av bygda, men dette har ikke lykkes (se høringsdokument fra 1. høringsrunde).

Kommunen sendte derfor i 1. runde på høring et forslag til ny trasé via det kommunale boligfeltet i Båteng, samt en alternativ trasé fra Ámmonluohkka (se kart 2). I høringsrunden kom det inn innvendinger mot løypen i boligfeltet, men ønske om ny trasé fra Ámmonluohkka. I etterkant ble det derfor innhentet grunneiertillatelse til kryssing av landbrukseiendommer ved Ammonluohkka, samt tillatelse fra Statens vegvesen til krysning av vei. Kommunestyret vedtok deretter den 18.06 å søke om forskriftsendring etter denne traséen. Traséforslaget ble deretter sendt på ny høring i runde 2 som del av det samlete forslaget til forskriftsendring.

I 2. høringsrunde har Båteng bygdelag kommet med følgende uttalelse i saken:

«Bygdelaget støtter kommunestyrets vedtak om å legge løype ved Båteng… fra elva opp Ámmonluohkká og over veien. Bygdelaget mener for øvrig at bygdefolket som skal med skuter til fjell fortsatt vil ta dagens løype opp fra Båteng».

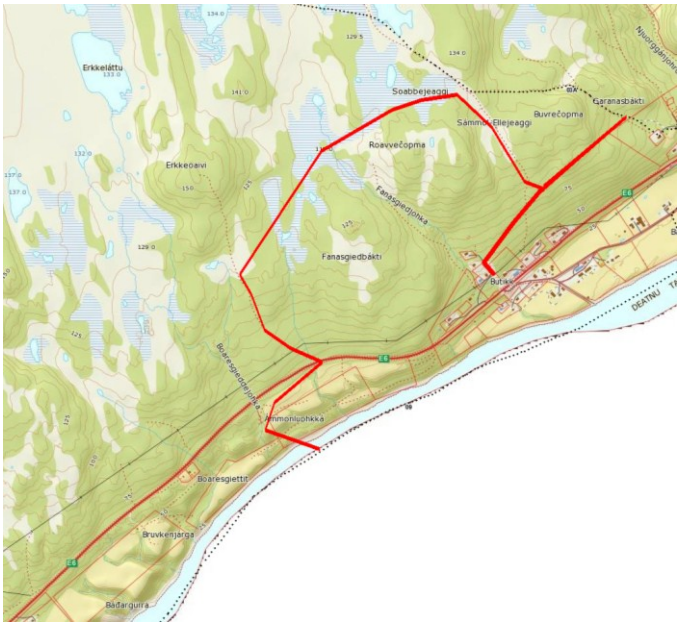
Det er kommet inn tre øvrige uttalelser som gjelder løype 3A. Lasse Wigelius og Juhán Niilas Wigelius/Máret Ravdná foreslår at dagens løype 3A opprettholdes slik den er, og at løypa fra Ámmonsátku til Erkkeláddot etableres i tillegg. Det er videre komme inn forslag om å legge ned løype 3C og 2B. Hartvik Hansen foreslår videre en rekke endringer på den foreslåtte traséen fra Ámmonluohkka (se kart 2).

Rådmannen vurderer at del 2 av innspillet fra bygdelaget omhandler det samme: et ønske om å opprettholde eksisterende løype som en åpen løype ned til bygda i tillegg til løypa ved Ámmonluohkká. På eksisterende løype er det imidlertid ikke forbindelse over private eiendommer verken fra løypen på Tanaelva eller fra hovedveien, slik at løypen stopper ovenfor bygda. Dette fordi private grunneiere ikke har gitt nødvendige grunneiertillatelser til videreføring av løypen og/eller flytting av løypen til andre områder i bygda. Den eneste tillatelsen som foreligger for å gi en helhetlig løype fra vei og/eller elv er ved Ámmonsátku.

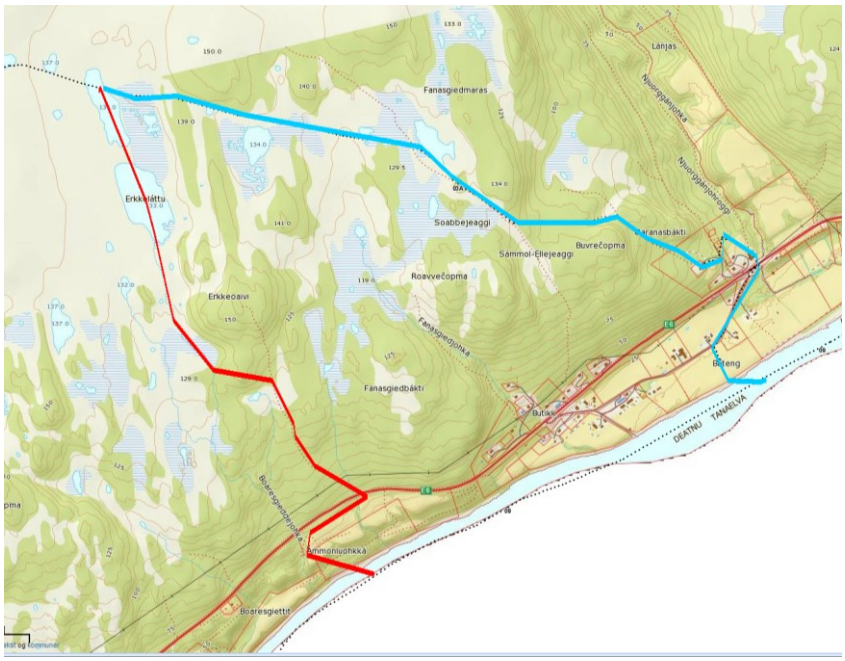
Et annet alternativ er å videreføre dagens løype i tillegg til den ved Ámmonsátku, men at løypen stopper ovenfor bygda. Et slikt alternativ kan ikke anbefales fra rådmannens side for en åpen løype. I realiteten vil ikke løypen da være åpen, siden kun et fåtall kan ta seg fram til løypestart. Et tredje alternativ er å legge til rette for et løypenett slik foreslått av Hartvik Hansen. Utfordringen med dette alternativet er at deler av denne traséen ikke har vært på høring. Rådmannen vurderer derfor at forslagene på dette tidspunktet ikke kan legges til grunn.

Konklusjonen er derfor at det foreslås at eksisterende løype på strekningen merket med blått i kart 3 nedenfor tas ut fra ny forskrift. Som erstatning legges løypen om via Ámmonsátku slik merket med rødt i kartet.

Forslagene om å legge ned løype 3 C og 2B er det ikke tatt stilling til. Det samme gjelder trasé langs Njuorggánjohka, som ikke er forskriftsfestet i gjeldende versjon av forskriften. Disse sakene må eventuelt vurderes ved senere revisjoner da det er krav om at løypenedleggelser/behov for nye traséer sendes på høring.

Kart 2. Forslag fra Hartvik Hansen til alternativ trasé fra Ámmonluohkka til eksisterende løype ved Båteng.

Kart 3. Rådmannens forslag til endringer ved løypestart 3A Båteng. Rød trasé er forslag til ny trasé. Blå farge viser eksisterende, forskriftsfestede trasé. Denne utgår på grunn av manglende grunneiertillatelser.

Videre ble det også i tråd med høringen fremmet forslag til endringer ved Oađašanalaš (Soavelljávri)(se kart 4). For høringsinnspill og vurderinger for denne endringen vises det til 1. høringsrunde. Det kom ikke inn merknader i 2. høringsrunde.

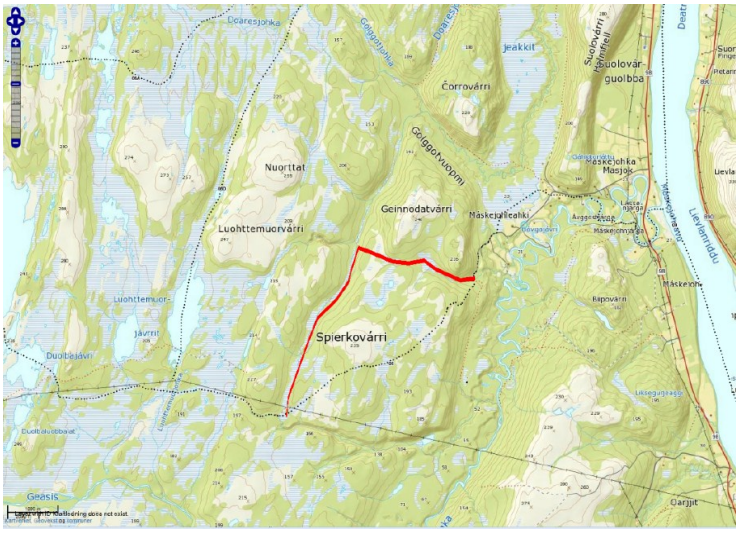
Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende endringene på de to strekningene, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

Kart 4. Forslag til endring av trasé ved Oađašanalaš.

Løype 5 (Masjok- Stuorra Ilis)

Ved Masjok er det behov for endringer ved løypestarten. Gjennom forrige høring fremmet kommunen et forslag om en ny trasé etter den gamle vannverkstraséen. Som del av høringen fremmet Masjok bygdelag videre to alternative forslag som omfattet en større omlegging nord for Spierkuvárri (se 1. gangsbehandling). I den endelige kommunestyrebehandlingen vedtok kommunestyret imidlertid et 4. alternativ (se kart 5).

Kart 5. Traséforslag vedtatt av kommunestyret 18.06.2014

Det har kommet inn en høringsuttalelse i saken fra reinbeitedistrikt 9:

> *«Når det gjelder omlegging av Masjokløypa er dette en betydelig endring i forhold til første utkast. Distriktet kjenner til problemet med fremkommelighet på dagens løype, men ser foreslåtte endring som vanskelig. Foreslåtte endring går opp på Geainnodatvarri, som på norsk betyr «reintrekkfjellet». Løypa vil gå over myrområder og «vađđa"er, (åpne sletter) som er viktige beiteområder, og vil splitte beiteområdet. Distriktet vil gå i mot foreslåtte omlegging, men vil gjerne gå i dialog om en mindre omlegging for å bedre fremkommeligheten for løypa.*

Det er også kommet en øvrig uttalelse fra en privatperson som opplyser at alternativ 4 er et lite gjennomtenkt alternativ, blant annet fordi den kommer i konflikt med en skiløype.

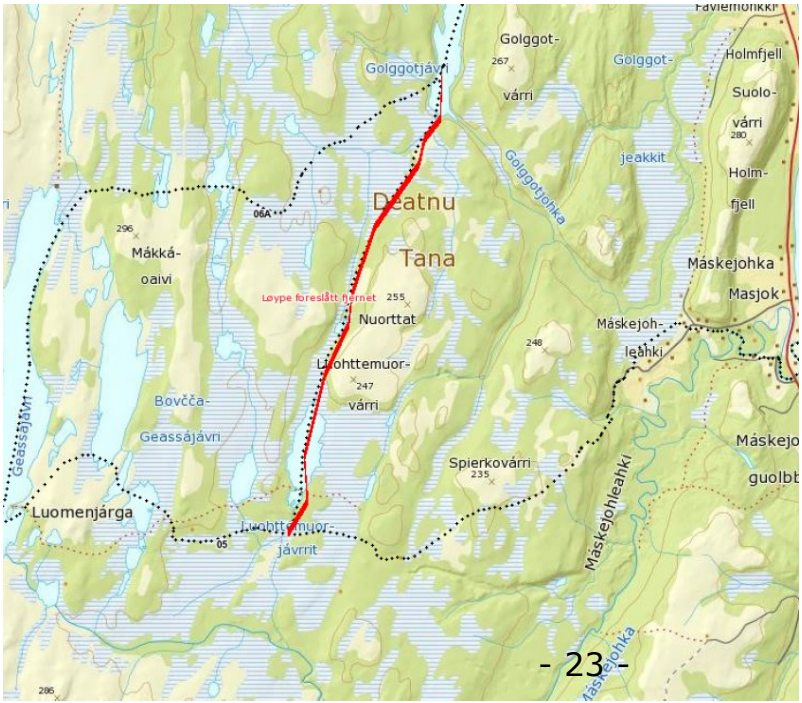
Kommunen har i etterkant kontaktet reinbeitedistrikt 9 om endring i traséen. De har ingen merknader til kommunens første forslag som ble fremmet gjennom 1. høringsrunde. Det er heller ikke kommet inn merknader fra andre til det første forslaget, utover at Masjok bygdelag foreslo to andre traséer. Det er videre kommet et forslag om en trasé sør for bakken ved Geidnosjok. Dette forslaget er befart og utredet av administrasjonen før 1. høringsrunde og da ikke funnet aktuelt.

Konklusjonen er da at rådmannen anbefaler derfor at rådmannens traséforslag fra 1. høringsrunde vedtas (se kart 6 nedenfor).

Kart 6. Forslag til traséendring ved Masjok (etter 2. høringsrunde)

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder,fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til traséforslaget.

Løype 6D (øst for Geassajávri)
I møtet den 18.06 vedtok kommunestyret å fjerne løypen 6D (se kart 7 nedenfor). Det er kommet inn ett høringsinnspill i saken i løpet av høringen (del av 2. høringsrunde) fra en bruker som ønsker at løypen videreføres. Rådmannen anbefaler med bakgrunn i dette at løypen videreføres i ny forskrift.

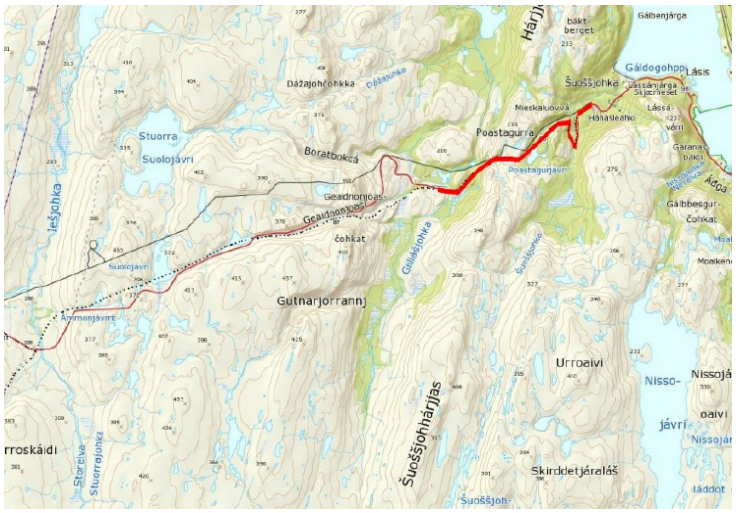
Kart 7. Løypestrekning (6D) som foreslås fjernet.

Løype 7 (Ifjordfjellet)

Dagens trasé går hovedsakelig langs hovedveien fra Šuoššjohka til Storelva. Statens vegvesen har i brev til Tana kommune den 11/3-2014 opplyst at man av trafikksikkerhetshensyn ikke tillater offentlig skutertrafikk på riksveger eller fylkesveger. Eksisterende løype må derfor flyttes. Det er så bratt i området at det ikke finnes noen alternativ trasé. De nederste delene av løypen må derfor utgå, noe som i praksis innebærer hoveddelen av løypen. I den første høringen ble det skissert to løsninger i forhold til løypestart: a) fra Gillaš, og b) fra Storelva. Statens vegvesen signalisert i sin høringsuttalelse at løypestart anbefales fra Storelva. I kommunestyrets vedtak av 18.06 ble det imidlertid besluttet å søke om løypestart fra Giilaš (se kart 8).

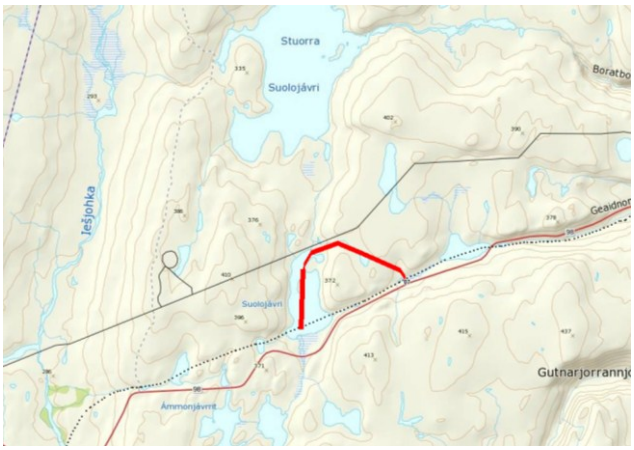
Statens vegvesen har i sin siste uttalelse (datert 17.10.2014) stilt krav om det tilrettelegges for parkering der hvor løypen starter fra offentlig veg. Det er allerede parkeringsmuligheter ved Gillaš. Rådmannen foreslår derfor løypestart ved Gillaš. Dette innebærer en krysning av Ifjordveien. På nåværende tidspunkt er det usikkert om det vil være praktisk mulig å krysse Ifjordveien når den står ferdig. Årsak er nye rekkverk langs veien.

Vi har imidlertid valgt å gå videre med forslaget med løypestart fra Gillaš på nåværende tidspunkt.

Kart 8. Forslag til løypestrekning på Ifjordfjellet som fjernes (merkes med rødt)

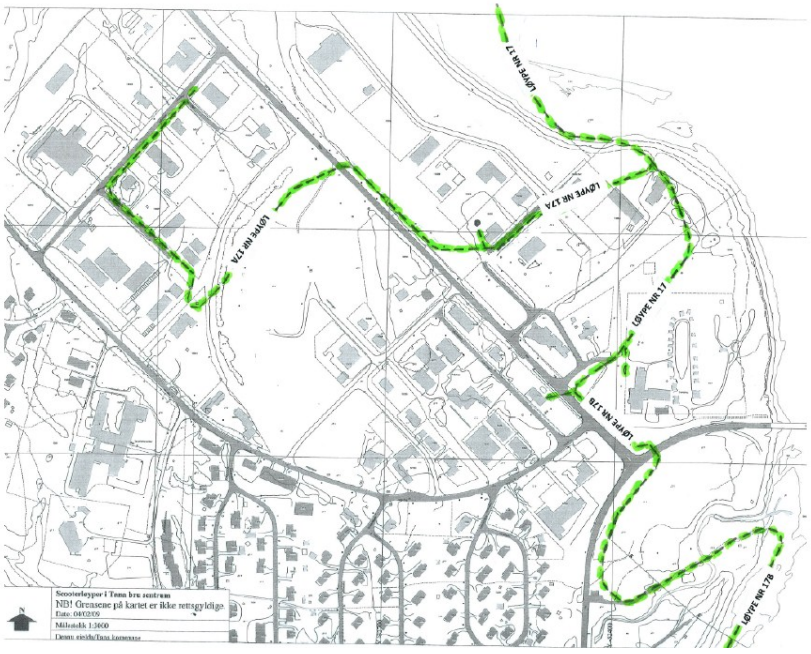
Statens vegvesen stiller krav om at løyper som går i nærheten av offentlig veg skal legges minst 10 meter fra vegkant. På grunn av omlegging av hovedveien er det her behov for en mindre endring mellom Suolojávri (kart 9). Denne endringen innarbeides i forslaget.

Kart 9. Omlegging av løype ved Suolojávri.

Løype 9 (Tanaelva)- tilførselsløype til Tana bru

I dagens forskrift er det kun en av tilførselsløypene til Tana bru som er forskriftsfestet. Løypen i sør (17B) må inn i forskriften dersom den skal videreføres (se kart nedenfor). For øvrig regnes ikke løypenettet inne i Tana bru som utmark, og er derfor ikke gjenstand for vurdering i denne sammenheng. Statens vegvesen har i brev til Tana kommune den 11/3-2014 godkjent krysningspunktet skuterløype og offentlig veg under forutsetning av bla. at krav til avkjørsler i Statens vegvesens håndbok 017, kap. C.3.4. overholdes. Det kom ikke inn noen innspill eller merknader til denne løypen verken i 1. eller 2. høringsrunde. Det opprinnelige vedtaket om å forskriftsfeste tilførselsløypen foreslås dermed opprettholdt.

Kart over løypenettet i Tana bru. Tilførsesløype 17 B i sør foreslås forskriftsfestet. Økning i antall løypekm: ca. 0,5 km.

Løype 10A (Austertana- Ridovei bru)

Ved løypestarten ved Čammajohka er det trukket tilbake en grunneiertillatelse. Øvrige grunneiere er kontaktet, samt at kommunen utførte en befaring i området den 10/12-2013. Det eneste alternativet dersom løypen skal videreføres er å følge Geaidnojohka fra veien mellom eiendom 27/61 og 27/1/17 (FeFo- grunn) og deretter følge traktorspor opp fjellet til man kan krysse Čammajohka tilbake på eksisterende løype 10 A (se kart 11).

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende omlegging av løypen ved Geaidnojohka, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

Opprinnelig var det tenkt at forbindelse til 10 A skulle være via 10 C langs fylkesveien. Statens vegvesen har imidlertid i brev til kommunen datert 17.10.2014 presisert at de skuterløypene som ligger langs offentlig veg og som ikke er forskriftsfestet i forskrift om bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg, Finnmark (FOR-2002-07-29-889) må utgå. Det innebærer at hoveddelen av løype 10 C utgår (se kart 13 nedenfor). Det betyr at løype 10 A på krysse fylkesvegen sør for Čammajohka bru og gå langs kanten av veien til den møter eksisterende 10 A ved munningen av Čammajohka (se kart 11). Her må det søkes Statens vegvesen om tillatelse til krysning av vei og til at løypen går nærmere enn 10 meter fra fylkesvegen. Saksbehandling pågår. Endelig svar fra Statens vegvesen vil bli lagt fram senere i prosessen. Forslaget forutsetter endelig godkjenning fra Statens vegvesen.

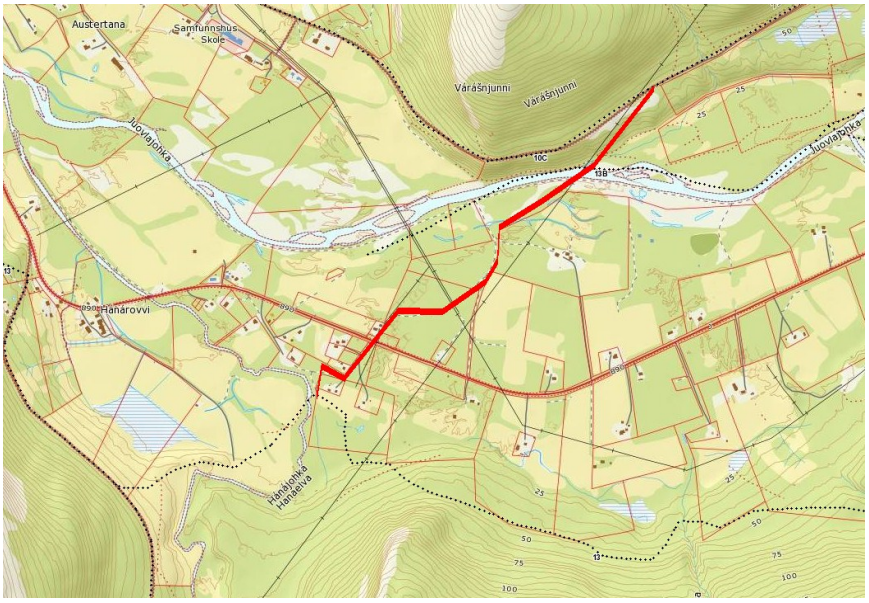
Kart 11. Forslag til omlegging av løype ved munningen av Čammajohka. Forslaget forutsetter godkjenning fra Statens vegvesen.

Løyper i Austertana (13 B, 10 C og forslag om nye traséer)

Forbindelse over Julaelva:
Dagens stikking over Julaelva i Austertana (mellom løype 13 og 10 C) er ikke i samsvar med gjeldende forskrift. En av årsakene til dette kan være at kartet på nordatlas for løype 13 B ikke er fullstendig i samsvar med de skriftlige beskrivelsene i gjeldende forskrift.

Gjennom første høring fremmet kommunen med bakgrunn i dette forslag om å forskriftsfeste traséen over Julaelva, som blir en endring av 13 B i vårt forslag (se kart 12 nedenfor). Det er gitt

tillatelser fra berørte grunneiere. Statens vegvesen har videre godkjent krysningspunktet mellom skuterløype og offentlig veg (11/3-2014) under forutsetning av bla. at krav til avkjørsler i Statens vegvesens håndbok 017, kap. C.3.4. overholdes. Det kom ingen innspill til endringsforslaget under 2. høringsrunde.

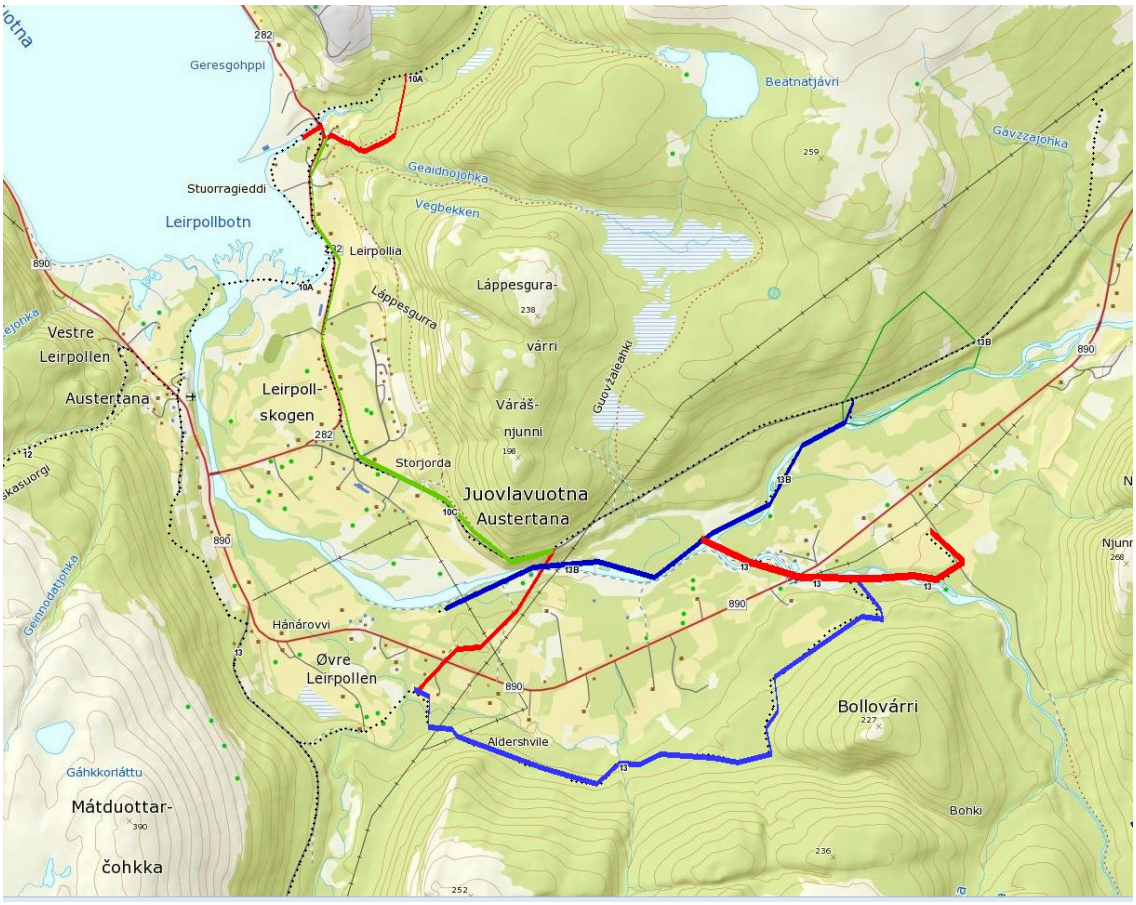

Kart 12. Forslag til ny trasé for 13 B over Juovlajohka (Julelva).

Nytt traséforslag:
Kommunestyret vedtok videre i møtet den 18.06 en nye løypetrasé langs Fv 282 i Leirpollskogen og Rv 890 til Bil og Maskin. Forslaget er ikke i henhold til forskrift om bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg, Finnmark (FOR-2002-07-29-889). Statens vegvesen har i sin uttalelse (datert 17.10.2014) spesifisert at man ikke kan godkjenne nye løyper langs offentlig veg. Det nye løypeforslaget må derfor utelates fra den endelige søknaden. Det samme gjelder de deler av løype 10 C som går langs offentlig veg.

Krysningspunkter med vei:
Statens vegvesen viser i sin uttalelse datert 17.10.2014 at kommunens forslag til løypenett i 2. høringsrunde innebærer en rekke krysningspunkter mellom vei og skuterløype i Austertana, noe som gir en økt risiko for ulykker. I uttalelsen heter det bla at man «henstiller Tana kommune til å rydde opp i løypenettet slik det var forsøkt gjort i første høringsrunde…og at «det ikke vil bli gitt tillatelse til flere krysningspunkter over fv 890 eller fv 282 før det foreligger en nærmere begrunnelse av behovet for alle krysningspunktene vurdert opp mot trafikksikkerheten».

Rådmannen har dermed gått gjennom løypenettet på nytt. Det fremmes i kart 13 et forslag til forenkling både av løypenettet samt reduksjon i antall krysningspunkter. Forslaget innebærer at store deler av løype 10 C og deler av løype 13 i Austertana utgår.

Kart 13. Rådmannens forslag til revidert løypenett i Austertana. Striplet linje viser eksisterende og godkjent løypenett. Rødt linje er forslag til ny løypestrekning. Blå linje viser forslag til løypenett som utgår pga. krav om forenkling av løypenettet og reduksjon i krysningspunkt veg/skuterløype. Grønn linje viser tilsvarende forslag til trasé som utgår grunnet krav om at skuterløype ikke kan følge offentlig veg.

Løype 13 mellom Luftjok og Austertana

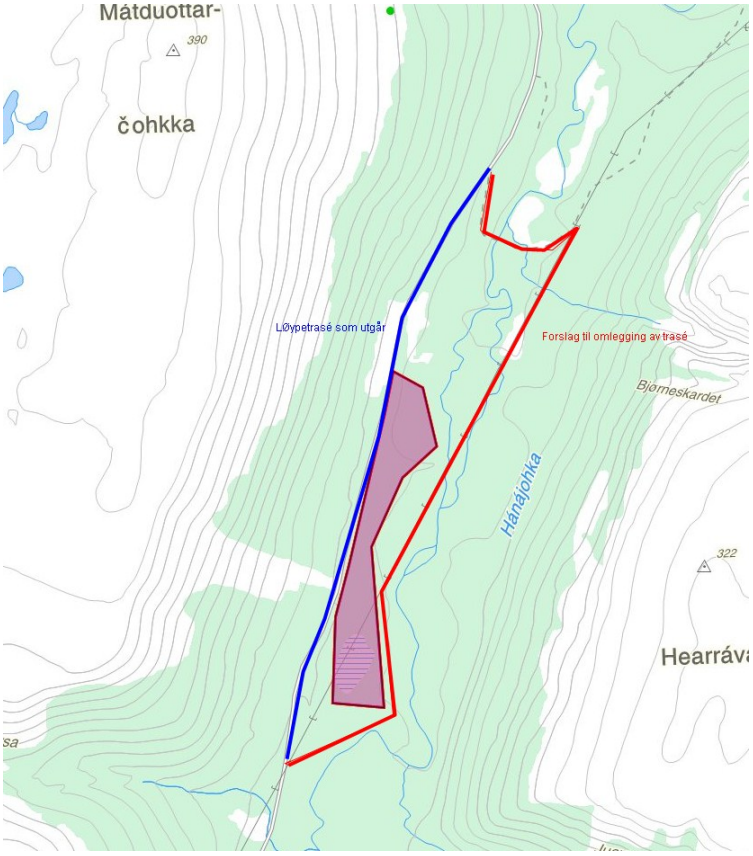
Ved løype 13 er det utfordringer knyttet til ulike lokaliteter: 1) Løypestart fra Tanaelva v/Søndre Luftjok og 2) Hanadalen. I forbindelse med den første høringen ba kommunen om innspill på om hele eller deler av løype 13 bør legges ned av sikkerhetshensyn (trafikk og/eller skredfare) og på grunn av støy ved bebyggelsen.

Søndre Luftjok:
To av høringssvarene i første høringsrunde berørte løypestarten ved Søndre Luftjok. Begge framhevet at løypa fra elva og langs kommunal vei bør utgå på grunn av trafikksikkerhets- og støyhensyn. Det ble bla. foreslått ny løypestart fra innerst i Luftjokdalen. Det ble ikke gått videre med saken etter den første høringen. Rådmannen la til grunn at det var behov for nærmere avklaringer av ny løypestart inkludert parkeringsforhold, og at det derfor var behov for en ny høring på dette punktet. Kommunestyret vedtok videre den 18.06 å opprettholde løypestarten fra Tanaelva via Søndre Luftjok slik den er i dag. Saken ble fremmet på nytt gjennom 2. høringsrunde. Det har kommet inn en merknad til løypestarten ved Søndre Luftjok som støtter kommunestyrets vedtak. Begrunnelsen er praktisk atkomst til løypen fra Tanaelva. Med bakgrunn i dette foreslår rådmannen ikke endringer ved Søndre Luftjok på nåværende tidspunkt. Løypen går fremdeles på offentlig veg, men dette er tillatt etter forskrift om bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg, Finnmark (FOR-2002-07-29-889).

Hanadalen:
I Hanadalen ble det gjennom begge høringsrundene bedt om innspill knyttet til at traséen går gjennom et utløpsområde for snøskred. Kommunen ba gjennom den første høringen om innspill i forhold til rasfare. I løpet av høringsperioden (april 2014) gikk det et snøskred over skuterløypen i det aktuelle området. Selv om løypa stenges ved varsler om skredfare fra lokalbefolkning og andre, vurderte rådmannen i ettertid at det er problematisk å ta ansvar for sikkerheten i områder med skredfare. Det ble lagt til grunn at brukere vil oppfatte at sikkerheten er klarert når løyper er åpne. Tana kommune har ikke beredskap og bemanning for bla. å få stengt løyper i helger.

Kommunestyret vedtok imidlertid den 18.06 å beholde traséen gjennom det rasfarlige området. Saken ble fremmet på nytt i 2. høringsrunde. Det kom ikke inn merknader verken fra myndigheter eller andre. Rådmannen legger derfor til grunn at traséen gjennom Hanadalen kan videreføres, men at man må ta stilling til eksakt hvor den skal legges.

Kommunestyret vedtok den 18.06 en tilleggsløype og/eller alternativ trasé langs østsiden i av Hánájohka. Forslaget ble innarbeidet ved 2. høringsrunde. Det kom ikke inn merknader i høringen, men det mangler en grunneiertillatelse (31/63) for nederste del av forslaget. Det foreslås derfor å legge om løypa akkurat utenfor denne eiendommen (se kart 14 nedenfor). En omlegging av løypen på denne måten vil etter vår vurdering redusere rasfaren noe, selv om store deler av området er klassifisert som utløpsområde for snøskred (NVE's skredatlas).

Kart 14. Forslag til omlegging av trasé i Hanadalen (løype 13). Rød linje viser ny trasé. Blå linje viser trasé som utgår.

Løype 14 (Alleknjarg)

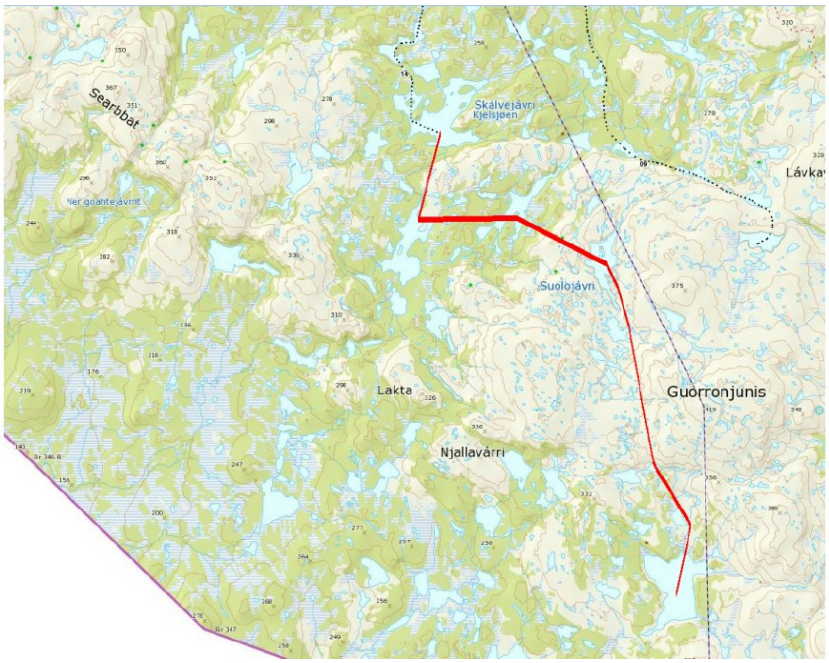
På løype 14 har det videre vært i bruk en omstikkingsløype på våren, av hensyn til reindriften (se kart 15). Denne må forskriftsfestet for å være lovlig, og foreslås nå innarbeidet i revidert forskrift. Saken ble lagt fram for reinbeitedistrikt 7 (RBD 7) i første høringsrunde, som ikke har merknader til saken.

Videre ble det gjennom 2. gangshøring fremmet et forslag til en forlengelse fra løypen videre fra Skálvejávri til Bánnajávri (en strekning på totalt 10 km)(kart 14). RBD har avgitt følgende uttalelse i saken:

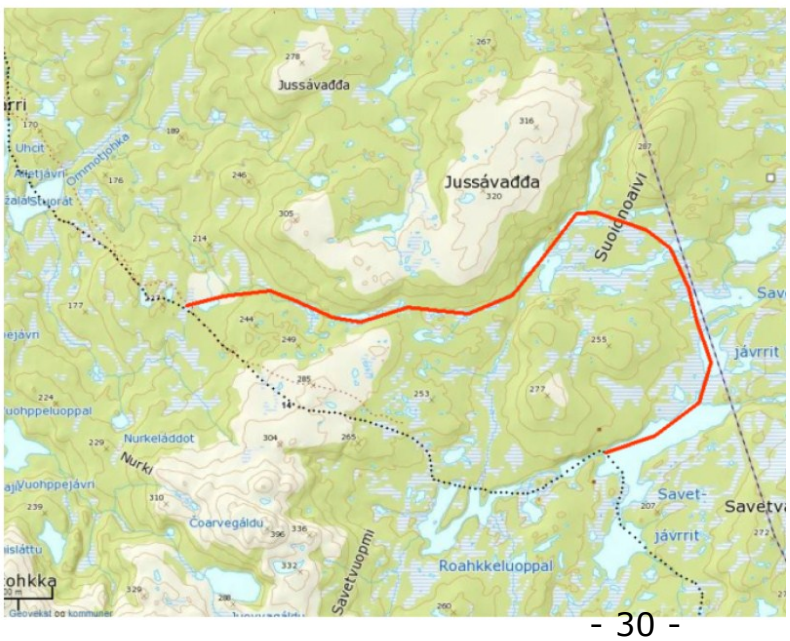
> « *En utvidelse av løypen fra Skálvejávri vil ha vesentlige negative virkninger for reindriften. Begrunnelse: Forslaget til utvidelse berører høyereliggende områder med lite snø som er viktige beiteområder på vinteren og på vårvinteren. Området er i dag ikke bebygd og viktige område for reindriften uten fysiske inngrep».*

Forslaget berører videre en sentral del av et inngrepsfritt område (mer enn 5 km. fra tyngre, tekniske inngrep).

Konklusjonen er at løypen vil ha vesentlige negative virkninger for reindrift og natur. Forslaget videreføres derfor ikke i revidert forskriftsforslag.

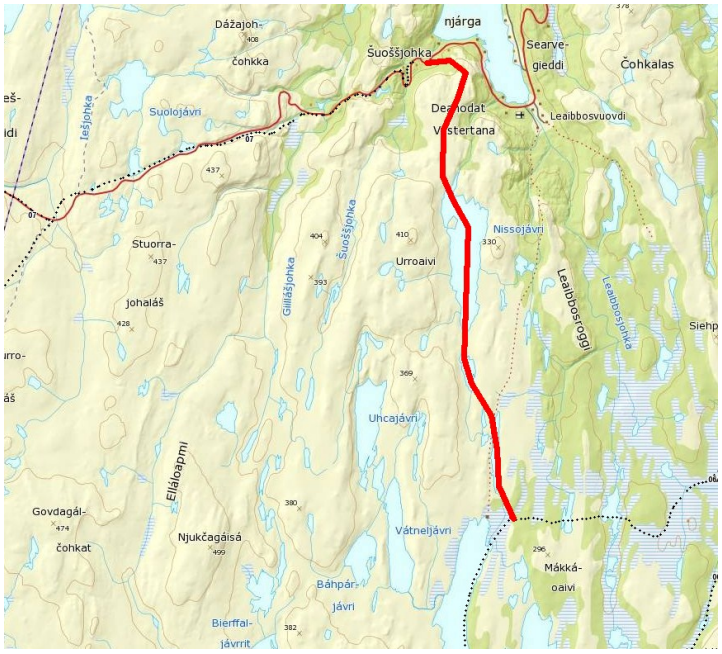

Kart 15. MLU's forslag til forlengelse av løype 14. Foreslås ikke videreført.

Kart 16. Forslag til omstikkingsløype til bruk på våren. Foreslås innarbeidet i forskrift.

Ny løype fra Šuoššjohka til Geassájávri (Sommervann)
Kommunestyret vedtok den 18.06 å opprette en ny løype fra Šuoššjohka til Geassájávri (Sommervann). Forslaget ble sendt på høring nå ved 2. høringsrunde. Det kom inn to merknader i saken, fra henholdsvis reinbeitedistrikt 9 og fra en gruppe hytteeiere ved Šuoššjohka hyttefelt.

Hytteeierne har sendt inn et kartfestet forslag til trasé (se vedlagte kart 17). Forslaget ble sendt i kopi til reindriften (RBD 9), og det ble bla. foreslått at løypen kun åpnes på de tidspunkt som reindriften ikke oppholder seg i området.

Kart 17: Forslag fra hytteeiere til ny løype mellom Šuoššjohka og Geassájávri.

Reinbeitedistrikt 9 går i sin uttalelse sterkt imot forslaget om ny løype, også med de foreslåtte tilpasninger:

> « *Området løypa foreslås anlagt er et sentralt beiteområde for rein både høst og førjulsvinter og på våren. Når rein kommer fra sommerbeite og inn i skogsområdene er dette særdeles gode høst/tidligvinterbeiter rein er avhengig av for å bygge opp fettreserver til vinteren. Det er og parringsområde, og har kupert topografi med viktige vintergrønne planter og sopp. Videre er området av helt sentral betydning på vårparten, og distriktet er avhengige av dette som vårbeite. Området tiner av tidlig, og på våren må rein ha absolutt ro før flytting og kalving. Området er og nødvendig som oppsamlingsområde ved flyttinger. I forhold til topografi er området sårbart for forstyrrelser, hvor hver minste forstyrrelse vil skape unødvendig mye driving av rein og mye ekstraarbeid. RBD 9 gjetere er selv meget varsomme med ferdsel her, og der løypa foreslås kjører ikke distriktets egne gjetere engang, for ikke å lage spor eller forstyrre i området. RBD 9 mener en løype her vil være til vesentlig skade og ulempe for reindriften.*
>
> *Videre har RBD 9 fått brev fra hytteforeningen i området, i forhold til deres anførsler vil distriktet komme med noen bemerkninger, da man regner med henvendelsen inntas i saksfremlegget. Da hytteeierne anla hytter i området var man klar over at der ikke var skuterløype. I forhold til Ot.prop 48 kan løyper anlegges for å dekke reelle transportbehov. RBD 9 anser ikke dette som et reelt transportbehov, da der går løyper til Geassajavri både fra Masjok, Rustefjelbma, Ifjordfjellet og Hillagurra. Hytteforeningen anfører og at løypa ikke vil bli brukt av så mange, og at området ligger "avsides" til. Dette mener distriktet er direkte feil, da området er sentralt i forhold til skuterutfart og at hyttefeltet er rimelig stort. Slik distriktet kjenner området og brukerne vil dette bli en løype med mye trafikk. Dersom det skulle etableres en løype her ville distriktet måtte anmode myndighetene om å stenge løypa store deler av sesongen, og det vil erfaringsmessig skape stor konflikt og mye støy».*

Forslaget berører videre en sentral del av et inngrepsfritt område (mer enn 5 km. fra tyngre, tekniske inngrep), samt et viktig viltområde.

Konklusjonen er at løypen vil ha vesentlige negative virkninger for reindrift og natur. Forslaget videreføres derfor ikke i revidert forskriftsforslag.

Ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri (Polmak)
Kommunestyret fattet den 18/6-2014 vedtak om å søke om etablering av en ny skuterløype fra Tanaelva til Vuohppejávri. Forslaget berører vinterbeiteområder og trekkveier for RBD 7.

RBD 7 har gitt følgende uttalelse i saken:

> *«En ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri vil øke ferdselen på en slik måte at det vil ha negative virkninger for reindriften. Løypen berører beiteområde på vinteren og trekkruten til Polmakdalen og til Buolbmatčohkka. I dag er traséen noe brukt som displøype av bygdefolket i Polmak. En åpen løype vil imidlertid øke trykket og ferdselen på en slik måte at dette har negative innvirkninger for reindriften. I dag er det en god dialog med hver enkelt bruker, men det blir vanskelig for reindriften å få til på en åpen løype».*

Konklusjonen er at løypen har vesentlige virkninger for reindriften. Forslaget videreføres derfor ikke i revidert forskriftsforslag.

Oppsummering: Endring i antall løypekilometer
I følge rundskriv fra Miljøverndepartementet til Fylkesmannen i Finnmark datert 17.02.2014 så legger departementet til grunn at det «eksisterende løypenettet i Nord-Troms og Finnmark er omfattende og at det ikke bør utvides ytterligere». Departementet legger til grunn at prinsippet kan fravikes i konkrete tilfeller når det gjelder sammenknytning av løyper over kommunegrenser og til Finland.

Med bakgrunn i dette er det foretatt en foreløpig beregning av endringer i total antall løypekilometer med forslagene som nå ligger inne (se tabellen nedenfor). De strekningene hvor samlet løypestrekning i liten grad endres er ikke tatt med her. Resultatet viser en reduksjon på 10, 6 km. dersom omstikkingsløypene ikke regnes med. Dersom samtlige løypeendringer regnes med blir det en økning på 8,5 km.

Traséendring	**Endring i km. (ca)**
Løype 9 (Tana bru)	+ 0,5
Løype 3A Båteng	- 1
Løype 7 Ifjordfjellet (forkortes ved løypestart)	- 4,2
Løype 10 A (Čammajohka)	+ 0,2
Endringer i løype 13 B, Austertana	+ 1,3
Løype 10 C i Austertana	- 2,5
Løype 13 ved Austertana (avstikker)	- 4,9
Totalt	**- 10,6**
Omstikkingsløype, Sirmaløypen (løype 2A)	+ 9,6
Omstikkingsløype Skidalen (løype 14)	+ 9,5
Totalt med omstikkingsløyper	**+ 8,5**

Konklusjon

Tana kommune søker Fylkesmannen i Finnmark om endringer i gjeldende forskrift om snøskuterløyper, Deanu gielda- Tana kommune, Finnmark (FOR 2013-01-23 nr. 48) (endringer i gjeldende forskrift merket med fet skrifttype/forklaringer er gitt i kursiv). Løyper hvor det ikke er endringer i forhold til dagens forskrift er ikke tatt med nedenfor.

Løype 2A: Sirbmá-Bajimuš Lavdnjušjávri
Fra Tanaelva ved Sirbmá-opp jordbruksvegen vest for eiendommen til Magnus Varsi- over E6- opp jordbruksveien- over Njuorggánjávri- nordvestover nord for høyde 355-nordover langs skoggrensa- over Deavkehanjohka- etter traktorveg til Bihtušjávri- nordover til Gurtejávri nordvest til Námmejávri- Čeavresjávri- nord til Vuolimuš Lavdnušjávri- østover til Gaskamuš Lavdnjušjávri- Bajimuš Lavdnjušjávri (*gjeldende trase*).

Fra Tanaelva ved Sirbmá-opp jordbruksvegen vest for eiendommen til Magnus Varsi- over E6- opp jordbruksveien- **over Urraoaivi og Gáritoaivvit- langs bekkedrag til Juvrritjàvri**- over Deavkehanjohka- etter traktorveg til Bihtušjávri- nordover til Gurtejávrinordvest til Námmejávri- Čeavresjávri- nord til Vuolimuš Lavdnušjávri- østover til Gaskamuš Lavdnušjávri-Bajimuš Lavdnušjávri (*alternativ trasé/omstikkingsløype*).

Løype 3A (Båteng- Gurteluobbal)
Fra Tanaelva ved Ámmonsátku, over eiendom 10/26 og 10/1/30, krysser hovedveien og kjører langs sti/traktorspor over Erkkeoaivi- Erkkeláddut- nord for Erkkejávrit etter etablert spor- nordvestover over Láddelašjávrrit- over Gárčojávri-nordvestover til løypa møter traktorvegen- etter traktorveg- sør for Sáttomiellevuovdi – nordvest til Gukhesjávri og til krysningspunkt med løype 3 C ved Gárppejohka- over Gárppejohka til Soavveljávri**over høyde 244 og 267 ved Oađašanalaš-** langs og over Gurtejohka- til løype 2A ved Gurteluoppal.

Løype 5 (Masjok- Stuorra Ilis)
Fra Tanaelva opp Masjokelva- under brua rv 98- opp fra elva til snuplass på Nordnesvegen videre langs Masjokvegen til enden av vegen- sørover ved høyde 215- **vestover på nordsiden av Spierkovárri- sørover i dalbunnen til kraftlinjen-** etter kraftlinja til Duolbajávri- nordvestover til Bovčča-Geassajávri- vest til Geassájávri (Sommervann)- sør for Luomenjárga-rett linje til høyde 248- krysser Juggidája 500 meter sør for Čieggaluobbalat (215)- til Čieggajohka og langs denne til sørenden av Mohkeluobbalat vestover mellom høydene 295 og 294- over til Njukčajávri (Svanevann)- sørvest til kraftlinja- etter kraftlinja til kommunegrensen ved Stuorra Ilis.

Løype 7 (Ifjordfjellet)
Gillaš- kommunegrense Gamvik

Løype 9 (Tanaelva)
Tanaelva fra munningen til kommunegrense Karasjok.
Avstikker fra Tanaelva nord for Tana bru ved kommunalt renseanlegg til parkeringsplass ved Tana hotel/campingplass.
Avstikker fra Tanaelva sør for Tana bru ved Sieddajohka- over E6- til Tana hotel/campingsplass.

Løype 10 A (Austertana- Ridovei bru)
Bil og Maskin i Austertana– **langs fjordbunnen til utløpet av Čammájohka- følger traktorveg langs Geaidnojohka i 0,7 km – krysser Čammájohka-** etter Čammájohka- nordover langs Mielkeveajjohka–

Mielkeveajjávri–Loameoaivi–øst til Čámmájohkjávri, vatn 297–til parkeringsplass ved rv 890 vest for Ridovei bru.

Løype 10 C (Čámmájohka bru- bru ved Juovlajohka/Julelva)
Løypa utgår fra ny forskrift. Løype 13 B slås sammen med deler av løype 10 C i ny forskrift.

Løype 13 (Luftjok- Austertana)
Fra Tanaelva via søndre Luftjok til Goikejohka- Luftjokdalen- Stuorat Hánájávri-Boatka- **på østsiden av Hánájohka ved Mátduottarčuohhka- langs traktorvei til Øvre Leirpollen**- Bil og Maskin i Austertana

Avstikker fra Hánájohka utgår i ny forskrift.

Løype 13 B (Austertana- Stjernevatn- Berlevåg grense):
Fra Bil og maskin i Austertana- Øvre Leirpollen- krysser E6 ved Enok Smelror- over Julelva- langs gammelriksvei til Gakcajohka-langs sperregjerde til kryss høyspentlinjelangs høyspentlinja ca 2 km og deretter i nordøstlig retning opp Čammájohkdalen til løype 10 A vest for Čammájohjávrrit. Løypa har felles trasé med 10 A til Čammájohjávrrit, deretter langs Riiduveaijávrrit under Hagŋalančearru til rv 890- krysser rv 890- til Fáhccabealjohka via Guorruláttu (Tørrvatnet) og over Nástejávri (Stjernevann) mot kommunegrensen til Berlevåg kommune.

Løype 14 (Alleknjarg- Bánnajávri)
Alleknjarg over Seibos (høyde 296)- ned til Savetjávri og videre til Skálvejávri.

Alleknjarg- **langs bekkedrag sør for Jussávađđa- Suoidnoaivi- Savetjávri**- og videre til Skálvejávri (alternativ trasé/omstikkingsløype).

Deanu gielda – Tana kommune
Utviklingsavdelingen

Notat

Referanse

Dato
15.09.2014

Høringsdokument. Forslag til endring i forskrift om skuterløyper, Tana kommune. 2. høring, høsten 2014.

1. Bakgrunn:

Tana kommune sendte i perioden 15. april- 15. mai 2014 på høring et forslag til endring i gjeldende forskrift om skuterløyper i Tana. Saken ble behandlet i kommunestyret den 18.06.2014 (sak 36/2104). Søknad om endring av løypene ble deretter sendt over til Fylkesmannen i Finnmark for endelig behandling den 20/6-2014. Søknaden ble deretter sendt i retur til kommunen den 26/6-2014. Fylkesmannen begrunner dette med at kommunestyret i sin behandling har vedtatt å søke om flere endringer enn det som har vært ute på høring. Tana kommune bes om å fremme en ny søknad hvor alle omsøkte endringer har vært på høring, i henhold til forvaltningslovens kapittel VII. Bakgrunnen er at alle berørte organer skal ha fått anledning til å uttale seg før en løype godkjennes.

Tana kommune legger derfor med dette kommunestyrets tilleggsforslag fra 18/6-2014 fram for en ny høring i perioden **22. september- 20. oktober 2014.** Tilleggsforslagene er omtalt nærmere i kapittel 2. I kapittel 3 er det gitt en kort gjennomgang av endringsforslag i kommunestyrets vedtak av 18.06 som allerede har vært gjenstand for høring. Disse foreslås innarbeidet også i revidert søknad til Fylkesmannen (se konklusjon i kapittel 4).

Rundskriv T-1/96, Ot. Prp 48 (1983-84) og senere presiseringer til motorferdselsloven angir rammer for hvilke forhold som skal være vurdert i søknader om forskriftendring:

- Grunneier har adgang til å forby eller begrense motorferdsel, slik at grunneiers tillatelse skal innhentes
- Løypene skal dekke reelle transportbehov, og bør legges slik at de gir atkomst til områder som har interesse for andre aktiviteter (f.eks fast bosetting, fiskevann, hytter, turgåing osv).
- Løypene bør legges til ubrøytede veger og godt adskilt fra tradisjonelle skiløyper
- Løypene må ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften (MD-brev av 12.06.97)
- Løypene må heller ikke legges i sårbåre naturvern- , vilt- eller friluftsområder, eller komme i vesentlig konflikt med andre interesser. Vurderinger etter naturmangfoldloven skal foreligge
- Der skuterløype krysser vei må det foretas trafikksikkerhetsvurderinger. Ved kryssing av

riksveg eller fylkesveg må det foreligge godkjenning fra Statens vegvesen

- ñ For skuterløyper som legges i tilknytning til bebyggelse må støyforholdene vurderes/utredes
- ñ Sikkerhet ved bruk at løypa må være tilfredsstillende, både i forhold til snøforhold, skredfare, fare for dårlig is (råker), farlig helning og oversikt.

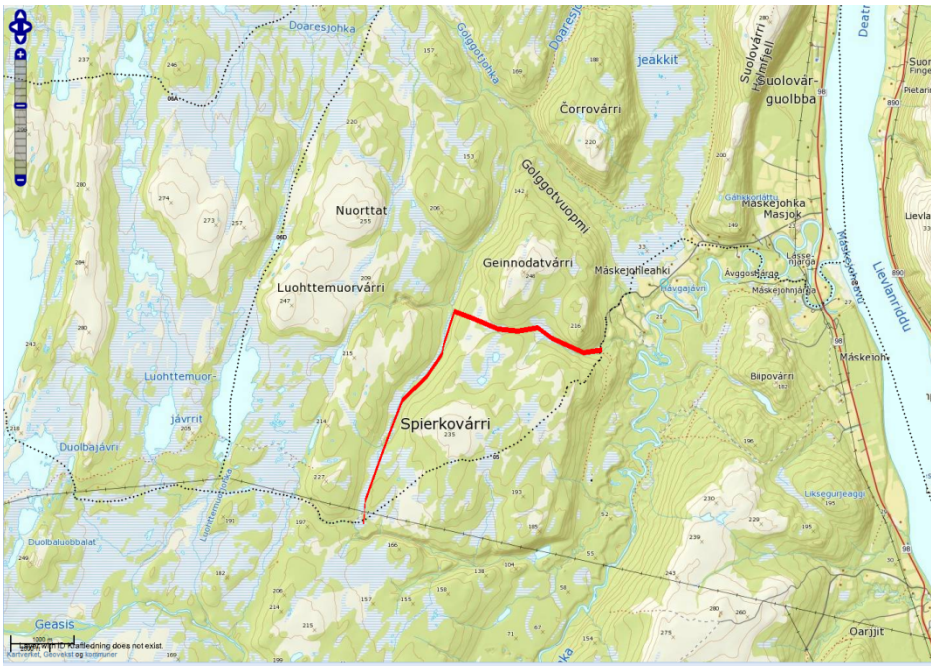
I forbindelse med tilleggsforslagene i kap. 2 er det ikke foretatt en avklaring av samtlige punkt ovenfor. Blant annet mangler grunneiertillatelser og avklaringer av hensyn til reindriftsnæringen. Det vil bli gjort i forbindelse med og i etterkant av høringen. Et revidert utkast til søknad om forskriftsendring vil deretter bli lagt fram for politisk behandling i Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) og kommunestyret henholdsvis 4/11 og 18/11-2013. Ny søknad om forskriftsendring vil bli oversendt Fylkesmannen etter dette.

2. Tilleggsforslag: vurderinger og begrunnelse per løypetrasé

Beskrivelsene nedenfor tar utgangspunkt i hvordan de ulike løypene per i dag er forskriftsfestet. Gjeldende forskrift i sin helhet finnes på www.lovdata.no (FOR-13-01-23-48). Løypene i kartversjon ligger på www.nordatlas.no (se under løyper).

Løype 5 (Masjok- Stuorra Ilis)

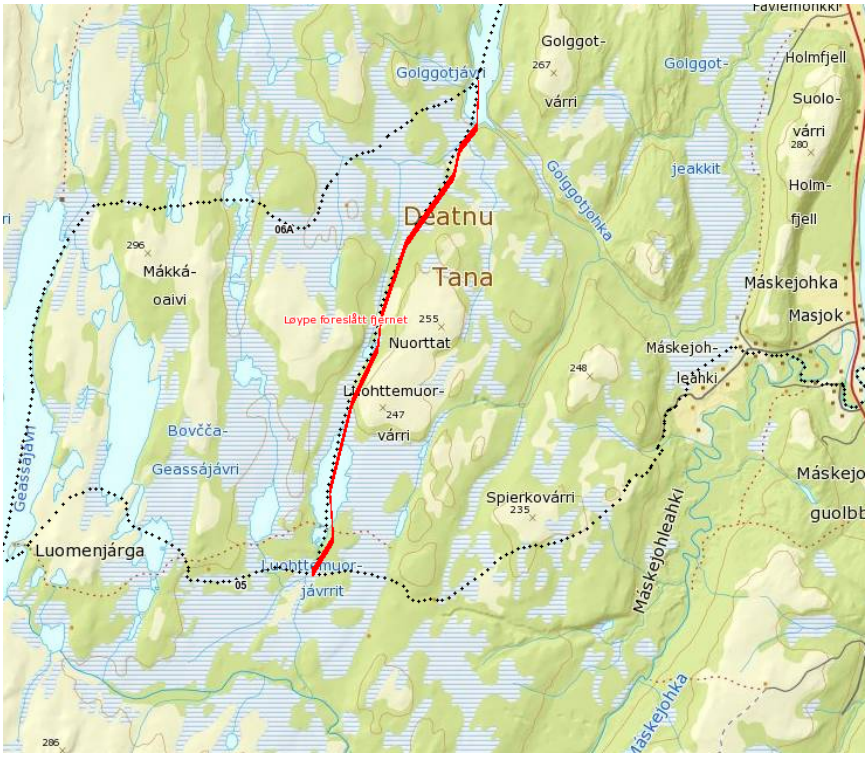
Ved Masjok er det behov for endringer ved løypestarten. Gjennom forrige høring fremmet kommunen derfor et forslag om en ny trasé etter den gamle vannverkstraséen.
Som del av høringen fremmet Masjok bygdelag to alternative forslag som omfattet en større omlegging nord for Spierkuvárri. Videre vedtok kommunestyret et 4. alternativ i møtet.
Dette forslaget fremmes nå for ny høring (se kart nedenfor).

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende forslaget til ny løypetrasé, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

Løype 6D (øst for Geassajávri)

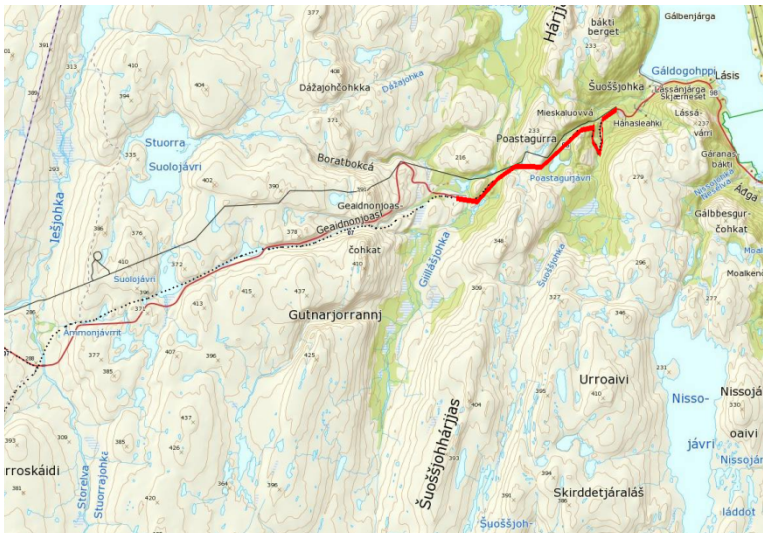
I møte den 18.06 vedtok kommunestyret å fjerne løypen 6D (se kart nedenfor). Saken sendes nå på høring. Vi ber om innspill og synspunkter i forhold til om denne løypen bør fjernes eller om den bør beholdes.

Kart som viser løypestrekning som er foreslått fjernet (9,8 km)

Løype 7 (Ifjordfjellet)

Dagens trasé går hovedsakelig langs hovedveien fra Šuoššjohka til Storelva. Statens vegvesen har i brev til Tana kommune den 11/3-2014 opplyst at man av trafikksikkerhetshensyn ikke tillater offentligskutertrafikk på riksveger eller fylkesveger. Eksisterende løype må derfor flyttes.
Det er så bratt i området at det ikke finnes noen alternativ trasé. De nederste delene av løypen må derfor utgå, noe som i praksis innebærer hoveddelen av løypen. I den første høringen ble det skissert to løsninger i forhold til løypestart: a) fra Gillaš, og b) fra Storelva. Rådmannen la i sitt forslag vekt på parkeringsmuligheter og å redusere krysningspunkter med vei, og anbefalte løypestart fra Storelva. I kommunestyrets vedtak av 18.06 ble det imidlertid besluttet å søke om løypestart fra Giilaš.

Forslag til strekning som utgår (ca. 4,2 km).

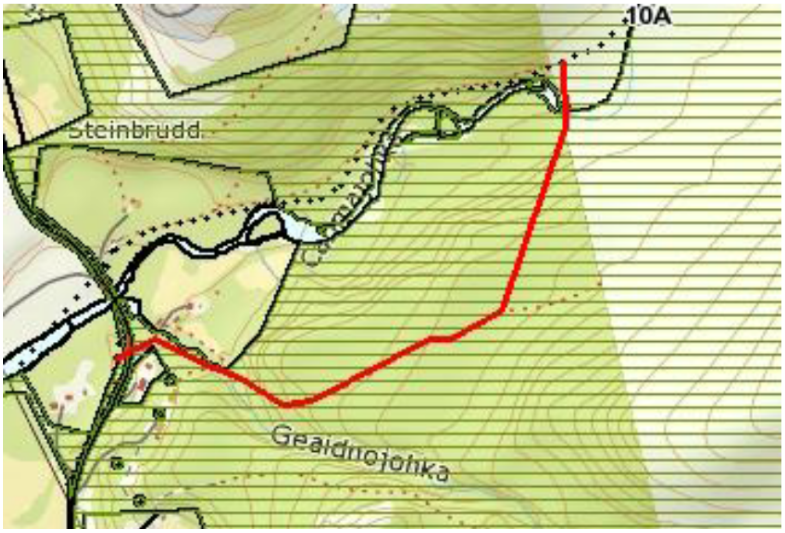
Løype 10A (Austertana- Ridovei bru)

Ved løypestarten ved Čammajohka er det trukket tilbake en grunneiertillatelse. Øvrige grunneiere er kontaktet, samt at kommunen utførte en befaring i området den 10/12-2013.

Det eneste alternativet dersom løypen skal videreføres fra starten er å følge Geaidnojohka fra veien mellom eiendom 27/61 og 27/1/17 (FeFo- grunn) og deretter følge traktorspor opp fjellet til man kan krysse Čammajohka tilbake på eksisterende løype 10 A.

Forslaget ble ikke utredet nærmere i forbindelse med første høring, da det ble vurdert som for ressurskrevende i forhold til tid og personalressurser våren 2014. Kommunestyret vedtok imidlertid den 18.06 å søke om endring av løypen i forhold til denne nye traséen.

I ettertid er det kommet inn nye opplysninger om usikker is ved munningen av Čammájohka, noe som kan gjøre det vanskelig å opprettholde løype 10A langs fjordbunnen fra Bil og maskin og til Čammájohka bru. Forslaget om ny trasé langs Geaidnojohka kan derfor avhenge av om løype 10 C langs offentlig veg kan opprettholdes videre (se neste kapittel). Kommunen fremmer imidlertid saken for høring og ber om innspill.

Forslag til omlegging av løype 10A ved munningen av Čammájohka.

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende omlegging av løypen ved Geiadnojohka, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

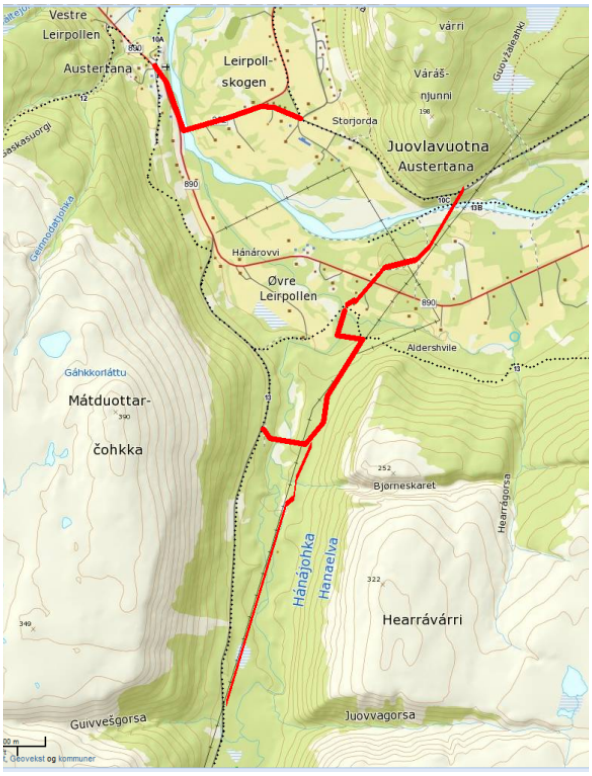
Løype 13, 13 B og 10 C (Austertana)

Dagens stikking over Julaelva i Austertana (mellom løype 13 og 10 C) er ikke i samsvar med gjeldende forskrift. Gjennom første høring fremmet kommunen forslag om å forskriftsfeste denne traséen (se kart nedenfor). Det er gitt tillatelser fra berørte grunneiere. Statens vegvesen har videre godkjent krysningspunktet mellom skuterløype og offentlig veg (11/3-2014) under forutsetning av bla. at krav til avkjørsler i Statens vegvesens håndbok 017, kap. C.3.4. overholdes.

I den første høringen ble det videre foreslått en forenkling av løypenettet i Austertana. Dette ble ikke opprettholdt av kommunestyret den 18.06, noe som innebærer at dagens løypenett foreslås opprettholdt i tillegg til de nye strekningene. Utover sammenknytningen av løypene over Julaelva, foreslo kommunestyret følgende nye løypestrekninger:

- Ny løype langs Fv 282 i Leirpollskogen og Rv 890 til Bil og Maskin. Forslaget er ikke i henhold til forskrift om bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg, Finnmark (FOR-2002-07-29-889). Forskriften må i tilfelle endres dersom løypen skal kunne godkjennes
- Tilleggsløype langs østsiden i av Hánájohka. Denne traséen forutsetter godkjenning fra grunneiere, som pt. ikke foreligger. Sørlig del i Hanadalen er innenfor utløpsområde for snøskred (NVEs skredatlas).

Det er videre gjennom arbeidet med 2. høringsrunde også avdekket at eksisterende, godkjente løype langs Fv 282 i Leirpollskogen (deler av løype 10 C- *"gammel riksveg"* i forskriften) heller ikke inngår i forskrift 2002-07-29-889 om bruk av snøskuter på offentlig veg. Kommunen ber om innspill fra Statens vegvesen i saken.

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende de nye løypetraséene i og rundt Austertana, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

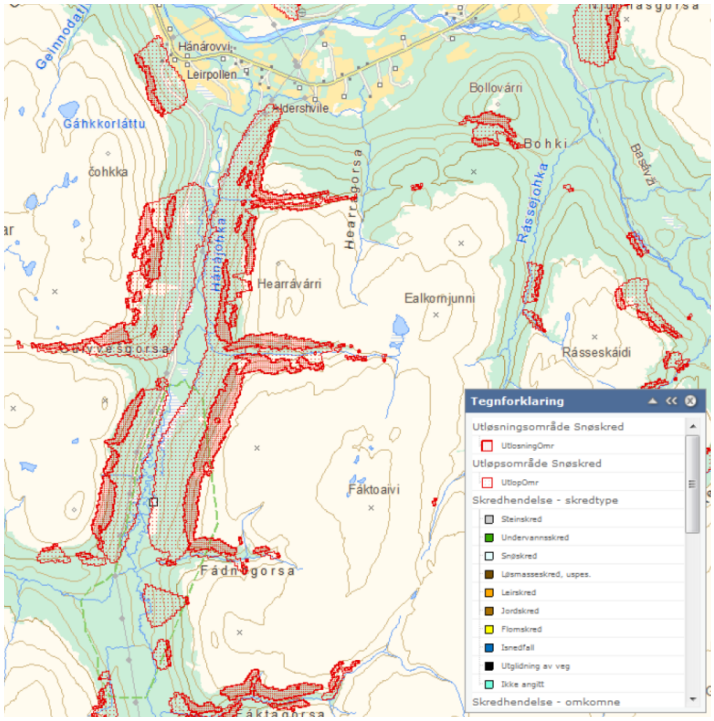
Kommunen ber om innspill gjennom høringen til de foreslåtte endringene, både fra myndigheter og lokale interessenter.

Forslag til økning i løypekilometer i Austertana (merket med rødt). Eksisterende løyper (striplete linjer) opprettholdes (økning i løypekilometer: 6,3 km).

Løype 13 mellom Luftjok og Austertana

For denne løypen er det utfordringer knyttet til ulike lokaliteter: a) Hanadalen og b) løypestart fra Tanaelva v/Søndre Luftjok. I forbindelse med den første høringen ba kommunen om innspill på om hele eller deler av løype 13 bør legges ned av sikkerhetshensyn (trafikk og/eller skredfare) og på grunn av støy ved bebyggelsen.

To av høringssvarene i første høringsrunde berørte løypestarten ved Søndre Luftjok. Begge framhevet at løypa fra elva og langs kommunal vei bør utgå på grunn av trafikksikkerhets- og støyhensyn. Det ble bla. foreslått ny løypestart fra innerst i Luftjokdalen. Det ble ikke gått videre med saken etter den første høringen. Rådmannen la til grunn at det var behov for nærmere avklaringer av ny løypestart inkludert parkeringsforhold, og at det derfor var behov for en ny høring på dette punktet. Kommunestyret vedtok videre den 18.06 å opprettholde løypestarten fra Tanaelva via Søndre Luftjok slik den er i dag. Saken legges nå fram for ny høring, og kommunen ber om innspill fra myndigheter og lokale interessenter.

NVE's skredatlas. Utdrag av område i Hanadalen.

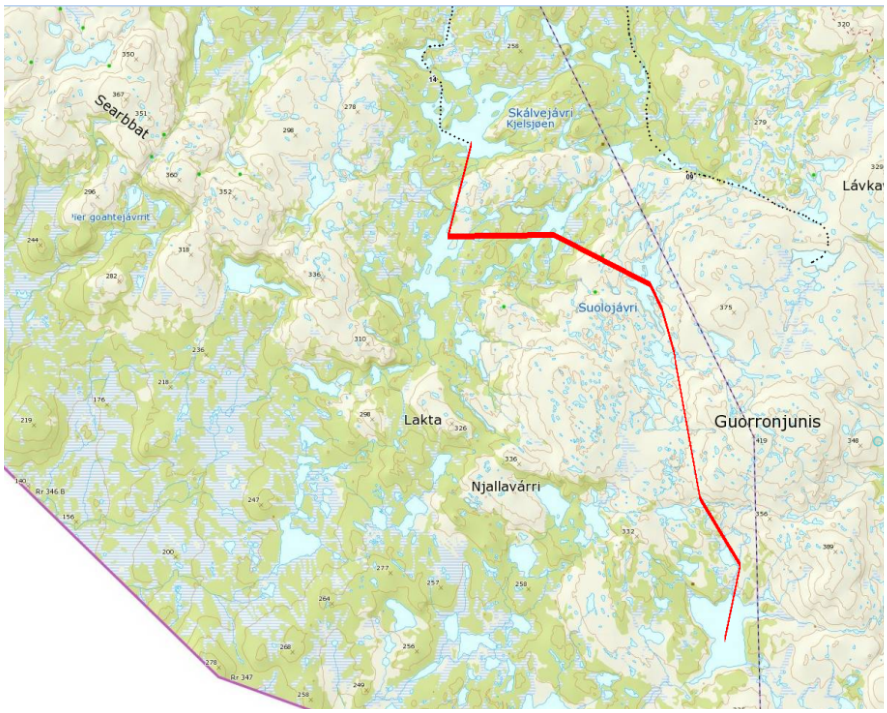
Den videre trasé gjennom Hanadalen går gjennom et utløpsområde for snøskred (se utdrag av NVE's skredatlas nedenfor). Kommunen ba gjennom den første høringen om innspill i forhold til rasfare. I løpet av høringsperioden (april 2014) gikk det et snøskred over skuterløypen i det aktuelle området. Selv om løypa stenges ved varsler om skredfare fra lokalbefolkning og andre, vurderte rådmannen i ettertid at kommunen ikke kan ta ansvar for sikkerheten i områder med skredfare. Det ble lagt til grunn at brukere vil oppfatte at sikkerheten er klarert når løyper er åpne. Tana kommune har ikke beredskap og bemanning for bla. å få stengt løyper i helger

Kommunestyret vedtok imidlertid i møtet den 18.06 å beholde traséen gjennom det rasfarlige området i Hanadalen. Saken legges nå fram for ny høring og kommunen ber om innspill fra sektormyndigheter og lokale interessenter.

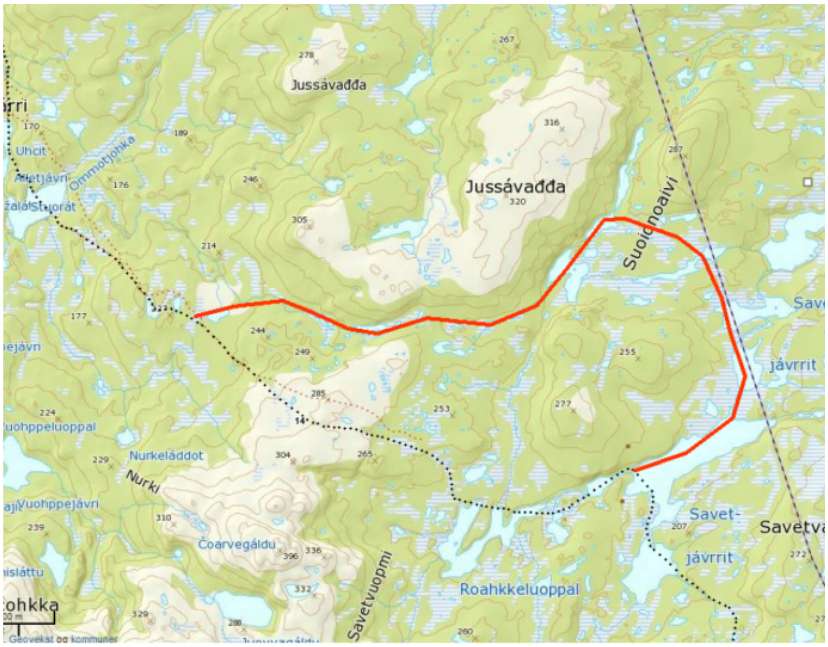
Løype 14 (Alleknjarg- Bánnajávri)

For løype 14 vedtok Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) den 09.09.2014 å sende på høring et forslag om forlengelse av dagens løype fra løypenden ved Skalvejávri til Bánnajávri (se kart nedenfor). Forlengelsen betyr en økning i løypestrekningen på 10 km og berører inngrepsfritt naturområde. Den nye løyper er innenfor beiteområdene til RBD 7. Det er ikke innhentet uttalelse fra reindriften til etablering av løypen, men det gjøres som del av denne høringen.

På løype 14 har det videre vært i bruk en omstikkingsløype på våren, av hensyn til reindriften (se kartet nedenfor). Denne må forskriftsfestet for å være lovlig, og foreslås nå innarbeidet i revidert forskrift.

Løype 14 a) Forslag- forlengelse til Bánnajávri (10 km).

Løype 14b). Omstikkingsløype til bruk på våren.

Ny løype fra Šuoššjohka til Geassájávri (Sommervann)

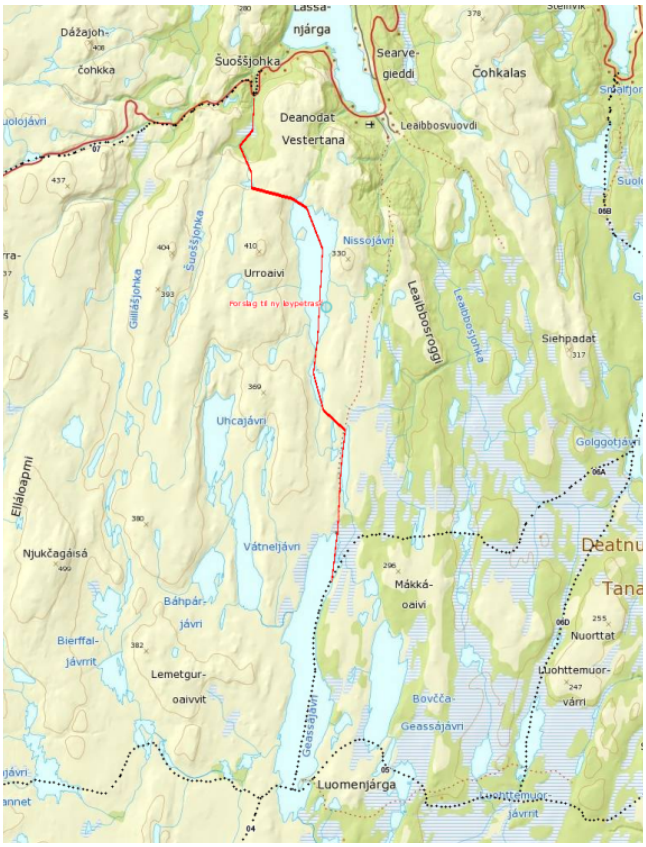
Kommunestyret vedtok den 18.06 å opprette en ny løype fra Šuoššjohka til Geassájávri (Sommervann). Forslaget fremmes nå for offentlig høring. Det er pt. innhentet følgende informasjon om forslaget:

- Løypetraséen berører områdene til reinbeitedistrikt 9 (RBD 9). Det er ikke innhentet uttalelse fra reindriften til etablering av løypen, men det gjøres som del av denne høringen. RBD har imidlertid uttalt seg om et lignende løypeforslag (Vestertana til Sommervann) tidligere i prosessen:

  (« RBD 9 vil på det sterkeste gå i mot forslaget. Området er sentralt både under parring, førjulsvinteren og våren. Løypeforslaget vil føre til mye konflikt, da en løype her vil måtte kreves stengt store deler av sesongen. Områdene Šuošjokskaidi-Čohkaláš er RBD 9 avhengige av som beiteområder på våren, og da må rein absolutt ha ro rett før flytting og kalving. Området er og sentralt høstbeite, frem til ut i januar. Parring foregår og i det området. Området er også nødvendig som oppsamlingsområde ved flyttinger»).

- Forslaget berører en sentral del av et inngrepsfritt område (mer enn 5 km. fra tyngre, tekniske inngrep), samt et viktig viltområde.

Tana kommune ber om innspill fra berørte myndigheter, reinbeitedistrikt, næringer, skuterbrukere og andre i saken.

Forslag om ny løypetrasé fra Šuoššjohka til Geassájávri

Ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri (Polmak)

Kommunestyret fattet den 18/6-2014 vedtak om å søke om etablering av en ny skuterløyper fra Tanaelva til Vuohppejávri. På grunn av meget usikker is forhold på Tanaelva fra Polmak elvemunningen og videre nedover mot Álleknjárga, anbefales ikke å legge scooterløype på denne strekningen. I stedet foreslås det at løypa starter fra fylkesveien, jfr. kartforslaget. Kommunen ber om innspill i saken.

Det er innhentet følgende informasjon i saken så langt:

1) Forslaget berører vinterbeiteområder og trekkveier til RBD 7. Det er ikke innhentet uttalelse fra reindriften i saken, men dette gjøres gjennom denne høringen. Hensyn til reindriftsnæring skal vektlegges i endelig behandling av saken.

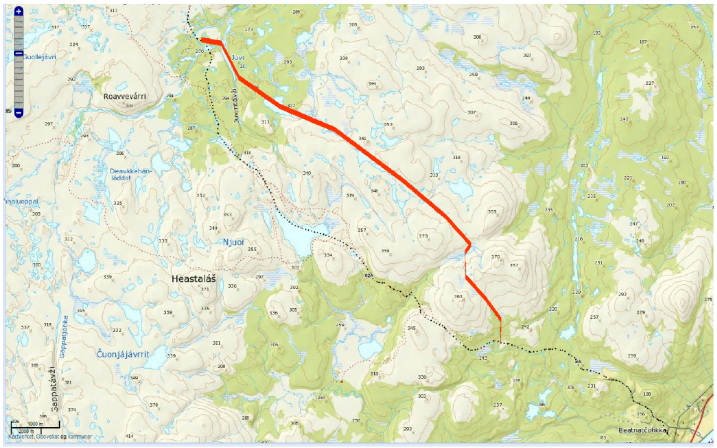
2) Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende de nye løypetraséen, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget. Forslaget berører imidlertid inngrepsfritt område.

3. Øvrige endringsforslag fra kommunestyret (18.06.2014)

Nedenfor gis en gjennomgang av løyper hvor det ble fremmet endringsforslag i forrige høring, og hvor kommunestyret fattet vedtak om søknad om endring i sitt møte den 18.06. Disse endringsforslagene opprettholdes. For fullstendig gjennomgang inkludert vurderinger per løype, vises det til 1. høringsdokumentet av 03.04.2014 og saksframlegg til kommunestyrets møte den 18.06. 2014.

Løype 2A (Sirbma-Bajimuš Lavdnjusjávri)
På løype 2A har det vært i bruk en omstikkingsløype over Gáritoaivit på våren (se kartet nedenfor). Denne må forskriftsfestet for å være lovlig. Kommunestyret vedtok den 18.06 å søke om å forskriftsfeste omstikkingsløypen. Opprinnelig løype opprettholdes. Løypene holdes ikke åpne samtidig. Reinbeitedistriktet melder til kommunen straks reinflokkene flyttes ut av området, og da vil løypen kunne omstikkes umiddelbart.

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende løype over Gáritoavit, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

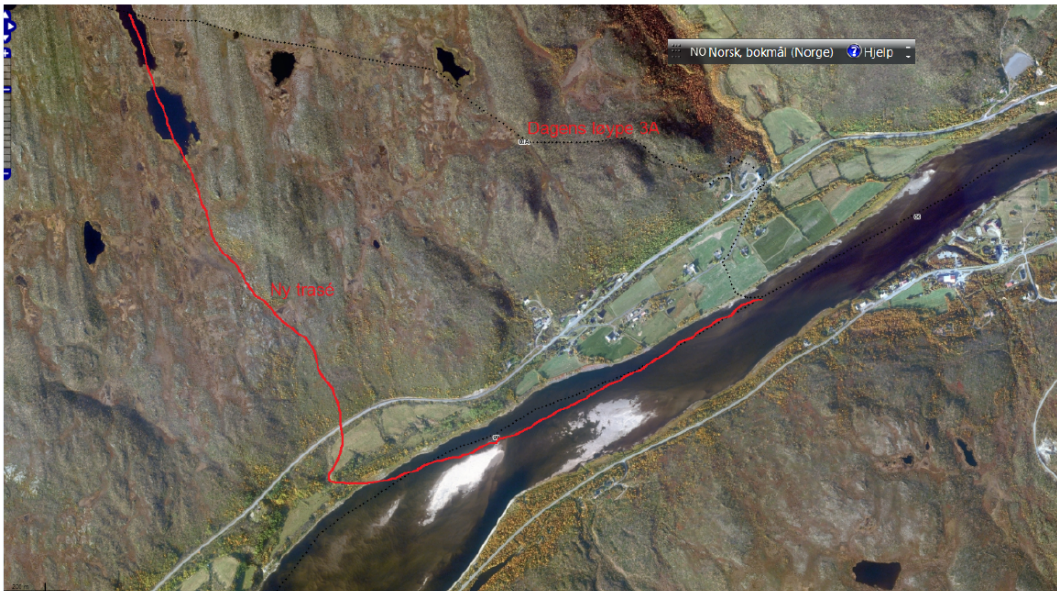

Kart over omstikkingsløype ved Gáritoaivit (ny løypekm.= 9,6 km)

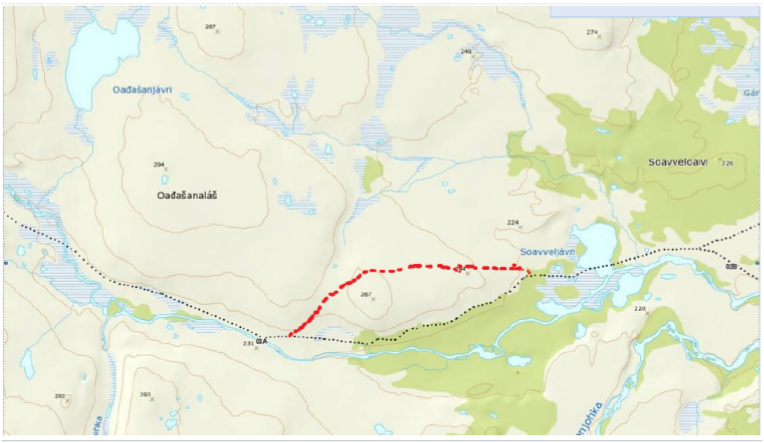
Løype 3A (Båteng- Gurteluoppal)

I Båteng er tillatelsen til eksisterende skuterløype over eiendom 10/48 trukket tilbake. Kommunen sendte derfor i desember 2013 på høring et forslag til ny trasé via det kommunale boligfeltet i Båteng, samt en alternativ trasé fra Ámmonluohkka. I høringsrunden kom det inn innvendinger mot løypen i boligfeltet, men ønske om trasé fra Ámmonluohkka. I etterkant ble det derfor innhentet grunneiertillatelse til kryssing av landbrukseiendommer ved Ammonluohkka, samt tillatelse fra Statens vegvesen til krysning av vei. Kommunestyret vedtok deretter den 18.06 å søke om forskriftsendring etter denne traséen. Videre ble det også i tråd med høringen fremmet forslag til endringer ved Oađašanalaš (Soavelljávri).

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende endringene på de to strekningene, jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséforslaget.

Løype 3A: Forslag til ny løypetrasé ved Båteng.

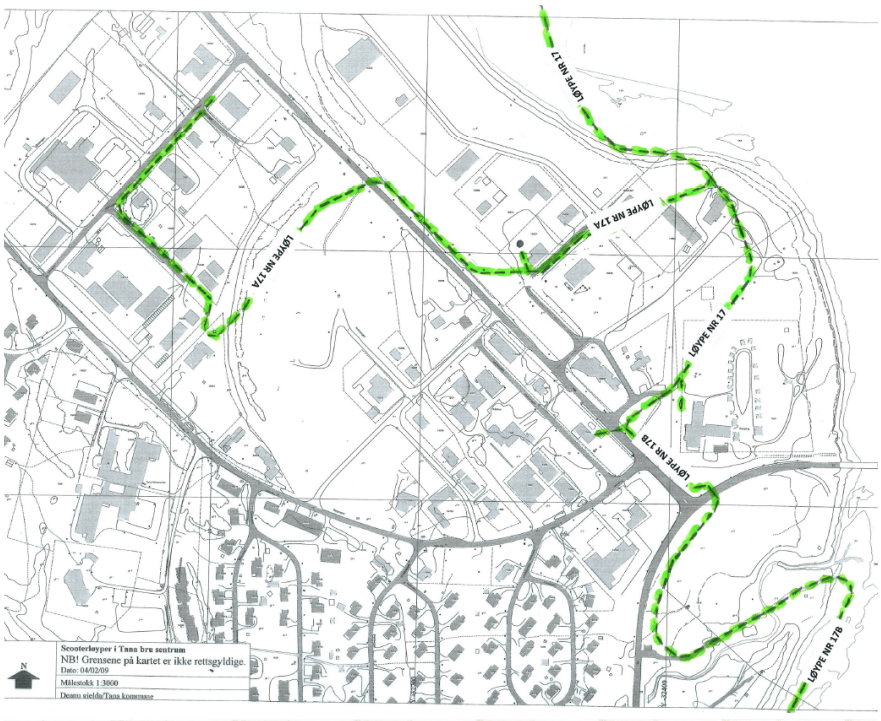

Kart som viser foreslått endring ved Oađašanalaš (Soavelljávri)

Løype 9 (Tanaelva)- tilførselsløype til Tana bru

I dagens forskrift er det kun en av tilførselsløypene til Tana bru som er forskriftsfestet. Løypen i sør (17B) må inn i forskriften dersom den skal videreføres (se kart nedenfor). For øvrig regnes ikke løypenettet inne i Tana bru som utmark, og er derfor ikke gjenstand for vurdering i denne sammenheng.

Statens vegvesen har i brev til Tana kommune den 11/3-2014 godkjent krysningspunktet skuterløype og offentlig veg under forutsetning av bla. at krav til avkjørsler i Statens vegvesens håndbok 017, kap. C.3.4. overholdes.

Kart over løypenettet i Tana bru. Tilførsesløype 17 B i sør foreslås forskriftsfestet. Økning i antall løypekm: ca. 0,5 km.

Det er innhentet informasjon fra nordatlas og naturbase vedrørende ny tilknytningsløype ved Tana bru jf.naturmangfoldsloven § 8. Kommunen kan ikke se at det finnes registrerte vernede områder, fredede kulturminner eller prioriterte/truede/fredete arter i tilknytning til det nye traséen.

Oppsummering: Endring i antall løypekilometer

En foreløpig beregning av endringer i total antall løypekilometer er gitt i tabellen nedenfor:

Traséendring	**Endring i km. (ca)**
Løype 3A ved Båteng	-1
Løype 7 (Ifjordfjellet): Gillaš-Storelva	-4,2
Løype 9 (Tana bru)	+ 0,5
Tillknytning mellom løype 13 og 10 A (Austertana), øvrige tilleggsløyper i Austertana	+ 6,3
Omstikkingsløype Alleknjarg (Skidalen)	+ 9,5
Forlengelse av løype 14 (Alleknjarg)	+ 10
Omstikkingsløype, Sirmaløypen	+ 9,6
Løype 6D	-9,8
Ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri	+ 4
Totalt	**+ 24,9**

4. **Konklusjon**

Tana kommune søker Fylkesmannen i Finnmark om endringer i gjeldende forskrift om snøskuterløyper, Deanu gielda- Tana kommune, Finnmark (FOR 2013-01-23 nr. 48) (endringer i gjeldende forskrift merket med fet skrifttype/forklaringer er gitt i kursiv). Løyper hvor det ikke er endringer i forhold til dagens forskrift er ikke tatt med nedenfor.

Løype 2A: Sirbmá-Bajimuš Lavdnjušjávri
Fra Tanaelva ved Sirbmá-opp jordbruksvegen vest for eiendommen til Magnus Varsi- over E6- opp jordbruksveien- over Njuorggánjávri- nordvestover nord for høyde 355-nordover langs skoggrensa- over Deavkehanjohka- etter traktorveg til Bihtušjávri- nordover til Gurtejávri nordvest til Námmejávri- Čeavresjávri- nord til Vuolimuš Lavdnušjávri- østover til Gaskamuš Lavdnjušjávri- Bajimuš Lavdnjušjávri (*gjeldende trase*).

Fra Tanaelva ved Sirbmá-opp jordbruksvegen vest for eiendommen til Magnus Varsi- over E6- opp jordbruksveien- **over Urraoaivi og Gáritoaivvit- langs bekkedrag til Juvrritjàvri**- over Deavkehanjohka- etter traktorveg til Bihtušjávri- nordover til Gurtejávrinordvest til Námmejávri- Čeavresjávri- nord til Vuolimuš Lavdnušjávri- østover til Gaskamuš Lavdnušjávri-Bajimuš Lavdnušjávri (*alternativ trasé/omstikkingsløype*).

Løype 3A (Båteng- Gurteluobbal)
Fra Tanaelva ved Ámmonsátku, over eiendom 10/26 og 10/1/30, krysser hovedveien og kjører langs sti/traktorspor over Erkkeoaivi- Erkkeláddut- nord for Erkkejávrit etter etablert spor- nordvestover over Láddelašjávrrit- over Gárčojávri-nordvestover til løypa

møter traktorvegen- etter traktorveg- sør for Sáttomiellevuovdi – nordvest til Gukhesjávri og til krysningspunkt med løype 3 C ved Gárppejohka- over Gárppejohka til Soavveljávri**over høyde 244 og 267 ved Oađašanalaš-** langs og over Gurtejohka- til løype 2A ved Gurteluoppal.

Løype 5 (Masjok- Stuorra Ilis)
Fra Tanaelva opp Masjokelva- under brua rv 98- opp fra elva til snuplass på Nordnesvegen videre langs Masjokvegen til enden av vegen- sørover ved høyde 215 - **vestover på nordsiden av Spierkovárri (Gamle vannverksdalen) - sørover i dalbunnen til kraftlinjen-**etter kraftlinja til Duolbajávri- nordvestover til Bovčča-Geassájávri- vest til Geassájávri (Sommervann)- sør for Luomenjárga-rett linje til høyde 248- krysser Juggidája 500 meter sør for Čieggaluobbalat (215)- til Čieggajohka og langs denne til sørenden av Mohkeluobbalat- vestover mellom høydene 295 og 294- over til Njukčajávri (Svanevann)- sørvest til kraftlinja- etter kraftlinja til kommunegrensen ved Stuorra Ilis.

Løype 6D
Utgår i sin helhet fra ny forskrift

Løype 7 (Ifjordfjellet)
Gillaš- kommunegrense Gamvik

Løype 9 (Tanaelva)
Tanaelva fra munningen til kommunegrense Karasjok.
Avstikker fra Tanaelva nord for Tana bru ved kommunalt renseanlegg til parkeringsplass ved Tana hotel/campingplass.
Avstikker fra Tanaelva sør for Tana bru ved Sieddajohka- over E6- til Tana hotel/campingsplass.

Løype 10 A (Austertana- Ridovei bru)
Bil og Maskin i Austertana– **langs fjordbunnen til utløpet av Čammájohka- følger traktorveg langs Geaidnojohka i 0,7 km – krysser Čammájohka-** etter Čammájohka- nordover langs Mielkeveajjohka–Mielkeveajjávri–Loameoaivi–øst til Čámmájohkjávri, vatn 297–til parkeringsplass ved rv 890 vest for Ridovei bru.

Løype 10 C
Fra løype 10A ved Čámmájok bru–langs gammel riksveg–til bru ved Juovlajohka (Lia).
Avstikker fra krysset ved skolen på FEFO grunn 27/1 langs FV282 til eiendom 27/28, deretter følger den FV 282 til Julaelv bru. Etter brua krysser den RV890, for så å følge RV 890 på FEFO grunn 31/1 opp til Bil og Maskin.

Løype 13 B (Austertana- Stjernevatn- Berlevåg grense):
Fra Bil og maskin i Austertana- Øvre Leirpollen- krysser E6 ved Enok Smelror- over Julelva- langs gammelriksvei til Gakcajohka-langs sperregjerde til kryss høyspentlinjelangs høyspentlinja ca 2 km og deretter i nordøstlig retning opp Čammájohkdalen til løype 10 A vest for Čammájohjávrrit. Løypa har felles trasé med 10 A til Čammájohjávrrit, deretter langs Riiduveaijávrrit under Hagŋalančearru til rv 890- krysser rv 890- til Fáhccabealjohka via Guorruláttu (Tørrvatnet) og over Nástejávri (Stjernevann) mot kommunegrensen til Berlevåg kommune.

Løype 14 (Alleknjarg-* Bánnajávri*)
Alleknjarg over Seibos (høyde 296)- ned til Savetjávri og videre til Skálvejávri- **Lávttajávri- Suolojávri- sørover til Bánnajávri.**

Alleknjarg- **langs bekkedrag sør for Jussávađđa- Suoidnoaivi- Savetjávri**- og videre til Skálvejávri (*alternativ trasé/omstikkingsløype*).

Ny løype (Šuoššjohka – Geassaávri/Sommervann)
Fra Šuoššjohka og sørover til Nissojávri, over Nissojávri og derfra videre sørover til Geassájávri, til eksisterende løype 6A (Rustefielbma- Geassájávri).

Ny løype (Tanaelva til Vuohppejávri)

Deanu gielda – Tana kommune
Utviklingsavdelingen

Referanse
2013/2319-0

Dato
16.10.2014

Høring om endring i skuterløyper, Tana kommune (2. høringsrunde, høsten 2014). Oppsummering av høringsuttalelser.

Høringsfrist var 20. oktober. Tabellen nedenfor gir en oppsummering av innkomne uttalelser inkludert opplysninger om forslagene er tatt til følge i endelig forslag som fremmes for Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) den 04.11. 2014 og kommunestyret den 12.6. 2014. For nærmere begrunnelse og vurderinger, se saksframlegget. For øvrige innspill, se også oppsummering fra 1. høringsrunde (datert 19.05.2014) på www.tana.kommune.no

Nr.	Høringspart	Løypenr.	Innkommet forslag/merknad	Tas til følge/tas ikke til følge i endelig forslag til MLU/kommunestyret
1	Jon Egil og Nelly Joks, Torodd Rasmussen og Tina K. Pedersen, Ståle Utsi Pettersen og Liv Berg, Torbjørn og Butsakon Simonsen, Paul Karlsen og Siv Laila Pedersen, Juha Einar Siri og Ellen M. Store, Svein Johansen og Bente Nyheim, Kurt Erling og Mette Lilleng, Alexander Kollstrøm, Jan og Kristin L.Pedersen, Geir og Hilde Pedersem. Arild og Liv Bøtun, Vegard Blien og Ellen K. Saba, Jørn Tore Pettersen og Helene M. Kristiansen	Ny løype fra Šuoššjohka til Geássajávri (Sommervann).	Ny løype fra Šuoššjohka til Geássajávri (Sommervann). Kartfestet forslag til løypetrasé med start fra grustaket i Šuoššjohka. Foreslår at løypen ikke merkes og åpnes før reinen er flyttet ut av området. Vil legge til rette for at løypen minst mulig påvirker RBD 9's bruk av området. Løypen er avsidesliggende og vil stort sett kun bli trafikkert av hyttefolk og våre besøkende, og vil ikke bli mye belastet for utenforstående.	Tas ikke til følge. Se nærmere begrunnelse i saksframlegget.

2	Reinbeitedistrikt 9 (RBD 9)	1) Ny løype fra Šuoššjohka til Geássajávri (Sommervann) 2) Masjok løypa 3) Øvrige løyper	1) Det vises til tidligere uttalelse om at RBD 9 går sterkt imot ny løype fra Suoššjohka til Geassajávri. Se saksframlegget for RBD 9's begrunnelse 2) Når det gjelder omlegging av Masjokløypa er dette en betydelig endring i forhold til første utkast. Distriktet kjenner til problemet med fremkommelighet på dagens løype, men ser foreslåtte endring som vanskelig. Distriktet vil gå i mot foreslåtte omlegging, men vil gjerne gå i dialog om en mindre omlegging for å bedre fremkommeligheten for løypa 3) For øvrige løyper vises det til tidligere uttalelser.	1) Tas til følge. Se nærmere begrunnelse i saksframlegget. 2) Tas til følge 3) Tidligere uttalelser tatt til følge.
3	Reinbeitedistrikt 7 (RBD 7)	1) Løype 14 Alleknjarg 2) Ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri	1) En utvidelse av løypen fra Skálvejávri vil ha vesentlige negative virkninger for reindriften. Begrunnelse: Forslaget til utvidelse berører høyereliggende områder med lite snø som er viktige beiteområder på vinteren og på vårvinteren. Området er i dag ikke bebygd og viktige område for reindriften uten fysiske inngrep. Når det gjelder omstikkingsløypen vises det til tidligere uttalelse. 2) En ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri vil øke ferdselen på en slik måte at det vil ha negative virkninger for reindriften. Løypen berører beiteområde på vinteren og trekkruten til Polmakdalen og til Buolbmatčohkka. I dag er traséen noe brukt som displøype av bygdefolket i Polmak. En åpen løype vil imidlertid øke trykket og ferdselen på en slik måte at dette har negative innvirkninger for reindriften. I dag er det en god dialog med hver enkelt bruker, men det blir vanskelig for reindriften å få til på en åpen løype.	1) Tas til følge 2) Tas til følge
4	Lasse Wigelius	1) Løype 3A Båteng 2) Løype 3C	1) Flytting av scooterløype 3A fra Båteng til Ámmonsátku er ikke en så bra løsning for bygdefolket. Problemet har vært at det har vært vanskelig å komme seg fra Tanaelva over eiendommene og frem til løypa. Hvis dagens løype 3A stenges, så flyttes problemet over på bygdefolket, da de må krysse de samme eiendommene for å komme seg på elva og videre til fjells. Foreslår at dagens løype 3A opprettholdes slik den er, og at løypa fra Ámmonsátku til Erkkeláddot etableres i tillegg. Jeg kan også nevne at dagens løype også brukes av fotgjengere og som skiløype av bygdefolket, for på denne strekningen finnes det trimkasse og i tillegg har bygdelaget en grillstue ved Gámasuoinláttu. 2) Hvis denne endringen fører til lengere scooterløyper totalt i hele kommunen, så foreslår jeg å stryke løype 3C (ikke i bruk)	1) Tas ikke til følge. Se nærmere begrunnelse i saksframlegget 2) Tas ikke til følge. Forslag om å legge ned løypen har ikke vært på høring. Saken må derfor eventuelt behandles i senere gjennomganger av løypenettet.
5	Båteng bygdelag	1) Løype 3A Båteng	1) Støtter kommunestyrets vedtak om å legge løype ved Båteng fra elva opp Ámmonluohkká og over veien. Bygdelaget mener for øvrig at bygdefolket som skal med skuter til fjell fortsatt vil ta dagens løype opp	1) Del 1 tas til følge. Del 2 tas ikke til følge. Se

			fra Båteng.	begrunnelse i saksframlegg.
6	Statens vegvesen	1) Løype 7 Ifjordfjellet 2) Ny løype fra Šuoššjohka til Geassájávri (Sommervann) 3) Løype 13, 13B, 10 C og nye løypeforslag i Austertana 4) Ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri. Se generelle merknader nedenfor.	1) Fv 98 på strekningen Giilaš – Storelva er under bygging og er delvis lagt om på deler av strekningen. Hvor det er mest hensiktsmessig å plassere løypa i forhold til vegen og hvor det er mulig å legge inn krysningspunkt bør undersøkes nærmere når vegen er ferdigstilt. På denne strekningen tillates ikke skuterløype langs Fv 98 nærmere enn10 meter fra vegkant. 2) Av forslaget kan ikke Statens vegvesen se hvor løypas start ved Šuoššjohka planlegges. Det tillates ikke skutertrafikk på Fv 98 og løype langs vegen egner seg ikke på grunn av fjellskjæring og rekkverk. Dersom løypa planlegges med oppstart fra Fv 98 måTana kommune opparbeide tilstrekkelig parkeringsareal utenfor vegområdet på sørsiden av vegen 3) I forslaget til skuterløyper er det i Austertana foreslått 3 krysningspunkt over Fv 890 på en strekning på omlag 2,5 kilometer. I tillegg opprettholdes løype13 som går under Fv 890. Ethvert krysningspunkt innebærer ulykkesrisiko. Statensvegvesen kan ikke se behovet for å knytte sammen løypenettet på alle disse stedene. Henstiller om å rydde opp i løypenettet slik det var forsøkt gjort i første høringsrunde. Statens vegvesen vil ikke gi tillatelse til kryssing av fv 890 ved Leirpollskogen bru eller til å legge løypa over brua(Fv282). Det vil heller ikke bli gitt tillatelse til flere krysningspunkter over Fv 890 eller Fv 282 enn det som er gitt til nå før det foreligger nærmere begrunnelse 4) Forutsetter at Tana kommune opparbeider og drifter tilstrekkelig parkeringsareal ved fv 895.	1) Tas til følge 2) Løypen utgår i rådmannens endelige forslag 3) Tas til følge 4) Løypen utgår i rådmannens endelige forslag.
7	Hartvik Hansen	1) Løype 3 A Båteng med tilleggsforslag	1) Støtter forslaget til omlegging ved Ammonluohkka. Alternativt må det vurderes å legge etter krysning av E6 på baksiden av Fanasgittebákti og videre til dagens trasé 2) De to tidligere oppkjøringstraséene ovenfor E6 ved Čallid lágádus og den nedre tidligere traséen ved Njuorggánjohka må kunne brukes av bygdefolket fra sine eiendommer uten å møtte søke om dispensasjon. Dersom grunneier tillater slik kjøring vil dette kunne bli en smidig ordning 3) Tidligere vedtatte tilbringertrasé etter Njuorgganjohka til Njuorgganjávri og Hillagurraløypen opprettholdes for lettvint tilgang til Linkonjávri og Geassejávri 4) Sent om våren må løype kunne legges etter bygdas gamle gangsti (unngå kjøring på vårsørpete vann).	1) Del 1 tas til følge. Del 2 tas ikke til følge. Se begrunnelse og kartfesting av forslag i saksframlegg 2) Tas ikke til følge. Se begrunnelse i saksframlegg 3) Tas ikke til følge. Se saksframlegg. 4) Vurderes som mindre sak som ikke er del av forskriftsendringen.
8	Morten Dervo	1) Masjok løypa 2) Løype 6D	1) Det er i første høringsrunde tatt utgangspunkt i noens subjektive oppfatning om at bakken opp fra Geidnosjok er farlig å ferdes med	1) Tas ikke til følge. Se nærmere

		3) Løype 13 ved Søndre Luftjok 4) Generelt	snøscooter og at løypa derfor må legges om. Barmarksløypa følger dagens trasé uten problemer. Stiller spørsmålstegn med vurderingen som ligger til grunn for behovet for å legge om løypa. Det såkalte alternativ 4 som kommunen valgte i første runde virker mangelfullt planlagt, da det tråkkes skiløype i den aktuelle dalen, samt at det går en bekk i dalbunnen som kan være vanskelig å forsere på våren. Mitt forslag er det for lang tid anlagte omkjøringsløypa som går sør-øst for «langbakken, alternativt og fortrinnsvis lar man løypa gå som den går i dag. 2) Bør være åpen for bruk 3) Viktig at løype 13 starter helt fra Tanaelva (for praktisk atkomst). Støy problematikk ikke relevant da det allerede er offentlig veg på strekningen. Løype 13 bør beholdes slik den er i dag 4) Kommunen bør i større grad bidra med å sikre at løypene er godt merket/sikret der den går over privat eiendom slik at grunneier ikke påføres urimelig ulempe. F. eks skade på vegetasjon og dyrket mark.	begrunnelse i saksframlegget. 2) Tas til følge. 3) Tas til følge 4) Utenfor formålet med høringen (forskriftsendring)
9	Juhan Niilas Wigelius og Maret Ravdna	1) Løype 3A Båteng 2) Løype 2 B (Lákšjohka) og løype 3 C (Gárppejohka – Bajimuš Lavnnjosjávri)	1) Grei løsning å etablere en ny scooterløype fra Ámmonsátku, over E6 og videre inn mot Erkkeláddot, men da bør ikke kommunen stenge dagens løype 3A, som går fra Båteng opp til vidda. Dette blir et problem for bygdefolket, da de ikke lenger kommer seg ned på elva uten å måtte kjøre over private eiendommer eller etter vei. Vi synes den beste løsningen hadde vært å etablere den nye løypa opp fra Ámmon-sátku slik den er foreslått, og i tillegg beholde den som går fra Båteng og oppover. Startpunktet for denne løypa hadde da vært ovenfor Ida Wigelius, slik at bygdefolket som bor på øvresiden av E6 kan starte til fjells på lovlig vis, slik de alltid har gjort. 2) Legge ned løype 2B (Lákšjohka – Gárppejohguolbba) og løype 3C (Gárppejohka – Bajimuš Lavnnjosjávri) fordi disse løypene har vel aldri vært åpne. Disse to løypene utgjør til sammen ca. 30 km. Da kan kommunen heller vurdere å forlenge/ utvide andre løyper, eller etablere nye løyper i stedet.	1) Tas ikke til følge. Se saksframlegg 2) Tas ikke til følge nå. Må vurderes ved senere revisjoner. Se saksframlegg.

Generelle merknader:

Sametinget: Ingen merknader til de spesifikke traseforslagene. Men forutsetter at de blir utformet i dialog og samforståelse med bygdefolk, reindrift og andre tradisjonelle brukere av områdene.

Statens vegvesen:

1) Skuterløyper på og langs offentlig veg

Kjøring på offentlig veg som er åpen for trafikk er kun tillatt på de strekningene som er bestemt i forskrift om bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg, Finnmark (FOR-2002-07-29-889). Andre løyper som følger offentlig veg skal derfor legges langs med disse i tilstrekkelig avstand. Av sikkerhetsmessige og driftsmessige grunner vil ikke Statens vegvesen tillate at det etableres skuterløyper på eller i umiddelbar nærhet langs med europa-, riks- og fylkesveger. Ved opprettelse av skuterløyper langs veg stiller Statens vegvesen generelt krav til at løypene legges mer enn 10 meter fra vegkant og utenom grøfteprofil. Det kan i spesielle tilfeller gis tillatelse til å legge løypene nærmere veg, men da kan eventuelle avbøtende tiltak være aktuelle. Løyper langs veg må merkes på en måte som ikke gir rom for misforståelser om hva som er vegens og hva som er snøscooterløypas visuelle linjeføring.

2) Start av skuterløype fra offentlig veg

På steder der det planlegges at en skuterløype starter/slutter i forbindelse med europa-, riks eller fylkesveg må det tilrettelegges for parkering. Parkering langs vegen er et trafikksikkerhetsproblem og skaper også unødvendige problemer for drift og vedlikehold av vegen. I utgangspunktet vil kommunen måtte stå for opparbeidelse og drift av parkering i forbindelse med skuterløyper der ikke annet er avtalt med Statens vegvesen.

Statens vegvesen

Deanu gielda/Tana kommune
9845 TANA

Behandlende enhet:	Saksbehandler/innvalgsnr:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Region nord	Jørn Stefan Opdahl - 78941767	2014/046853-007	2013/2319	17.10.2014

Uttalelse til endring i gjeldende forskrift om skuterløyper i Tana kommune

Viser til høringsbrev angående endring av forskrift om skuterløyper i Tana kommune.

Statens vegvesen viser til tidligere uttalelser til saken samt tillatelser til krysningspunkter over europa- og fylkesveger som er gitt. Statens vegvesen vil i denne høringen gi noen generelle tilbakemeldinger til det foreslåtte løypenettet samt vurderinger i forhold til endringene som er forslått i denne høringsperioden og som angår vegnett innenfor Statens vegvesens ansvarsområde.

Generelt

Skuterløyper på og langs offentlig veg

Kjøring på offentlig veg som er åpen for trafikk er kun tillatt på de strekningene som er bestemt i forskrift om bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg, Finnmark (FOR-2002-07-29-889). Andre løyper som følger offentlig veg skal derfor legges langs med disse i tilstrekkelig avstand. Av sikkerhetsmessige og driftsmessige grunner vil ikke Statens vegvesen tillate at det etableres skuterløyper på eller i umiddelbar nærhet langs med europa-, riks- og fylkesveger. Ved opprettelse av skuterløyper langs veg stiller Statens vegvesen generelt krav til at løypene legges mer enn 10 meter fra vegkant og utenom grøfteprofil. Det kan i spesielle tilfeller gis tillatelse til å legge løypene nærmere veg, men da kan eventuelle avbøtende tiltak være aktuelle. Løyper langs veg må merkes på en måte som ikke gir rom for misforståelser om hva som er vegens og hva som er snøscooterløypas visuelle linjeføring.

Start av skuterløype fra offentlig veg

På steder der det planlegges at en skuterløype starter/slutter i forbindelse med europa-, riks- eller fylkesveg må det tilrettelegges for parkering. Parkering langs vegen er et trafikksikkerhetsproblem og skaper også unødvendige problemer for drift og vedlikehold av vegen. I utgangspunktet vil kommunen måtte stå for opparbeidelse og drift av parkering i forbindelse med skuterløyper der ikke annet er avtalt med Statens vegvesen.

Postadresse
Statens vegvesen
Region nord
Postboks 1403
8002 Bodø

Telefon: 02030
Telefaks: 75 55 29 51
firmapost-nord@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap

9815 Vadsø
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Uttalelse til foreslåtte endringer

Løype 7 Ifjordfjellet

Høringen legger opp til at løype 7 starter ved Giilaš. Fv 98 på strekningen Giilaš - Storelva er under bygging og er delvis lagt om på deler av strekningen. Hvor det er mest hensiktsmessig å plassere løypa i forhold til vegen og hvor det er mulig å legge inn krysningspunkt bør undersøkes nærmere når vegen er ferdigstilt. På denne strekningen tillates ikke skuterløype langs Fv 98 nærmere enn 10 meter fra vegkant.

Ny løype fra Šuoššjohka til Geassájávri (Sommervann)

Av forslaget kan ikke Statens vegvesen se hvor løypas start ved Šuoššjohka planlegges. Det tillates ikke skutertrafikk på Fv 98 og løype langs vegen egner seg ikke på grunn av fjellskjæring og rekkverk. Dersom løypa planlegges med oppstart fra Fv 98 må Tana kommune opparbeide tilstrekkelig parkeringsareal utenfor vegområdet på sørsiden av vegen.

Løyper i Austertana

I forslaget til skuterløyper er det i Austertana foreslått 3 krysningspunkter over Fv 890 på en strekning som er om lag 2,5 kilometer. I tillegg opprettholdes løype 13 som går under Fv 890. Ett hvert krysningspunkt av bilveg med skuterløype innebærer en risiko for ulykker. Statens vegvesen ber derfor Tana kommune om å sette trafikksikkerheten høyt når det kommer til krysningspunkter. Statens vegvesen kan ikke se behovet for å knytte sammen løypenettet på alle disse stedene og det henstilles også til at Tana kommune bør rydde opp i løypenettet slik det var forsøkt gjort i første høringsrunde. Statens vegvesen vil ikke gi tillatelse til kryssing av Fv 890 ved Leirpollskogen bru eller til å legge løypa over brua(Fv282). Det vil heller ikke bli gitt tillatelse til flere krysningspunkter over Fv 890 eller Fv 282 enn det som er gitt til nå før det foreligger en nærmere begrunnelse av behovet for alle krysningspunktene vurdert opp mot trafikksikkerheten.

Ny løype fra Tanaelva til Vuohppejávri (Polmak)

Slik Statens vegvesen vurderer løpeforslaget vil denne ha oppstart fra Fv 895. Det forutsettes at Tana kommune opparbeider og drifter tilstrekkelig med parkeringsareal i forhold til løypa.

Plan og forvaltning Finnmark
Med hilsen

Jørn Stefan Opdahl
rådgiver

Deanu gielda - Tana kommune

Arkiv: K54
Arkivsaksnr: 2011/78-21
Saksbehandler: Anne Fløgstad Smeland

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget		04.11.2014

Høring: Regional vannforvaltningsplan for Finnmark og grensevassdragene.

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommune viser til høringen av forslag til regional forvaltningsplan for vannregion Finnmark og grensevassdragene (2016-2021), felles norsk-finsk «roof report» og handlingsprogram for perioden 2016-2021. For en vassdragskommune som Tana er det svært viktig at det legges vekt på miljøtilstanden i vannet, og kommunen ser positivt på at vannforvaltningen samordnes og planlegges mer helhetlig enn tidligere. Kommunen ønsker å være en aktiv bidragsyter for at målene i vannforskriften nås. Utover dette har vi følgende innspill til høringsforslaget til ny plan med vedlegg som nå foreligger:

1. Vannforvaltningsplanene er faglige dokument med mye faktainformasjon, bygget på karakterisering og klassifisering av vannforekomstene etter svært spesifikke kriterier og data. Samtidig skal de åpne for bred medvirkning fra sektormyndigheter, frivillige organisasjoner og allmennheten for øvrig. Å tilfredsstille begge disse behovene i ett felles sett med dokumenter er krevende. Vi opplever at planforslaget som nå foreligger består av for mange sider med tekst og for mye informasjon for at lokale politikere og andre skal kunne sette seg inn i innholdet. Vi opplever at størrelsen på dokumentene (197 sider) er over det som bør være nødvendig for en regional plan. Til senere planrunder bør det undersøkes om kravene til innhold kan reduseres og tekst komprimeres.

2. Flere av tiltakene for Tana vannområde er uprioritert av vannområdeutvalget (VOU) i tiltakstabellen. Årsaken til dette er at flere sektormyndigheter ikke leverte sine innspill i henhold til frister satt av vannregionmyndigheten. Dette har redusert muligheten for lokale parter til å medvirke blant annet når det gjelder innspill til prioriterte rekkefølger på gjennomføring. Fra kommunens side anser vi dette som uheldig.

3. Flere av de foreslåtte tiltakene er kun veldig generelt beskrevet. Det kan bla. mangle presis informasjon om hva tiltaket skal omfatte, om tiltakshaver og finansiering. Dette gjelder blant annet tiltak for påvirkninger som vannkraft og fremmede arter. Kommunen

oppfordrer til at det settes av nødvendige ressurser for å ferdigstille dokumentasjon og analyser fra sektorenes side innen den endelige planen skal foreligge den 1.7.2015. Dette er viktig for at de tiltakene som til slutt inngår i det endelige tiltaksprogrammet er reelle og mulige å følge opp videre.

4. Forebyggende tiltak for å hindre smitte med *Gyrodactylus salaris* er nevnt i tiltaksprogrammet skriftlige del, men det er ikke konkretisert tiltak i den vedlagte tiltakstabellen. Tana kommune oppfordrer Mattilsynet til å gjøre dette arbeidet ferdig innen det endelige planforslaget skal foreligge. Aktuelle tiltak kan være administrative tiltak, informasjonstiltak og problemkartlegging. Vi viser bla. til en ny risikovurdering for Tanavassdraget som er under utarbeidelse.

5. Tiltaksprogrammet omfatter flere tiltak som var del også av 1. planrunde (2011-2015) i Tana vannområde og som nå er gjennomført/under gjennomføring. Det gjelder blant annet Bonakasbekken (234-763-R), Polmakelva- nedre deler (234-765-R) og Korselva (234-759-R). For Korselva står kommunen feilført som tiltakshaver. Rette tiltakshaver er Statens vegvesen. Dokumentasjon for samtlige av disse vannforekomstene er lagt inn i vann-nett. Vi ber om at vannregionen foretar en ny vurdering av samtlige av disse tiltaksforslagene.

6. Når det gjelder forslagene til overvåkning i den felles norsk-finske rapporten («roof report») er det uheldig at det ikke foreligger et felles og samordnet norsk- finsk overvåkningsprogram. Det er på norsk side i Tana vannområde foreslått basisovervåkning i Tanafjorden, nedre del av Tanavassdraget (vannforekomsten 234-124-R) og Iešjávri. I realiteten er dette en redusert overvåkning i Tanavassdraget i forhold til det som ble gjennomført i perioden 1988-2007 som del av et finsk-norsk samarbeid. Fra kommunens side mener vi det er viktig å opprettholde prøveseriene på de samme stasjonene som tidligere, da det foreligger prøver over et langt tidsrom. Disse prøvene kan være viktig bla. i forskningsarbeid på lengre sikt. Kommunen har forventninger om en styrket overvåkning i forbindelse med innføringen av vannforskriften.

7. Det framgår av den felles norsk-finske rapporten noen ulikheter i karakterisering og klassifisering av økologisk tilstand på norsk og finsk side. Dette skyldes antagelig ulikheter i klassifiseringssystemene. Landene bør derfor kalibrere sine klassifiseringssystemer, slik at grunnlaget for tiltaksarbeid er lik på begge sider av grensen. For senere planperioden bør arbeidet med «vesentlige vannforvaltningsspørsmål» samordnes.

8. I forslaget til handlingsprogram (2016-2021) inngår en rekke tiltak som gjelder prosess (bla. møter og samordningstiltak), men ingen på innhold (gjennomføring av tiltak). Vi savner en prioritering av gjennomføring for tiltakene fra tiltaksprogrammet. Hvilke år er de ulike tiltakene planlagt gjennomført av den ansvarlige sektor? En del av tiltakene som er satt opp i handlingsprogrammet er også veldig generelt beskrevet («sørge for god medvirkning», «følge opp regional plan overfor kommunene» osv). Det hadde vært en fordel om disse punktene hadde vært konkretisert ytterligere i forhold til hva man konkret har tenkt å gjøre (f.eks hvordan skal man sørge for god medvirkning?).

9. Det vises forøvrig til innspill som kom inn gjennom det lokale høringsmøtet i Tana bru den 11.09. 2014. Innspillene er oversendt fylkeskommunen i et eget brev.

10. Tana kommune vil avslutningsvis framheve behovet for større økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre gjennomføringen av vannforskriften i Norge.

Saksopplysninger

Finnmark fylkeskommune har sendt på høring et forslag til regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram for Finnmark vannregion og grensevassdragene, et felles finsk- norsk overordnet kapittel («roof report») og et handlingsprogram for 2016-2021. Høringsfristen for samtlige dokumenter med unntak av «roof-report» er 31.12.2014. Frist for «roof report» er 31.03.2015.

Den samlete lengden på dokumentene er omfattende: 197 sider. I tillegg kommer også 2 excel tabeller. Vi har valgt å legge ved det norsk-finske overordnete kapittelet («roof report»). Videre er det laget en oppsummering av forslagene i tiltaksprogrammet. De øvrige dokumentene sendes ikke ut sammen med sakspapirene, men kan i sin helhet lastes ned fra www.vannportalen.no/finnmark.

Bakgrunn for planarbeidet:
Planarbeidet følger av vannforskriften fra 2007. Hovedformålet er å sørge for at vannmiljøet, vannet og økosystemene blir beskyttet og brukt på en bærekraftig måte. Verktøyet for å få en mer helhetlig og økosystembasert vannforvaltning er de regionale forvaltningsplanene for vann. Forvaltningsplanene gir regionale og statlige føringer til kommunene, regionale og statlige organer og skal bidra til å samordne vannforvaltningen på tvers av kommune- fylkes- og landegrenser.

Den regionale planen fastsetter miljøkvalitetsnormer for elver, innsjøer, grunnvann og kystvann. Det generelle miljømålet er at alle vannforekomster skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand, mens grunnvann skal ha minst god kjemisk og kvantitativ tilstand innen år 2021. Vannforekomster som i dag har svært god eller god tilstand må beskyttes mot forringelse (fig. 1). I vannforekomster hvor miljømålene ikke er tilfredsstilt, skal miljøforbedrende og/eller gjenopprettende tiltak iverksettes.

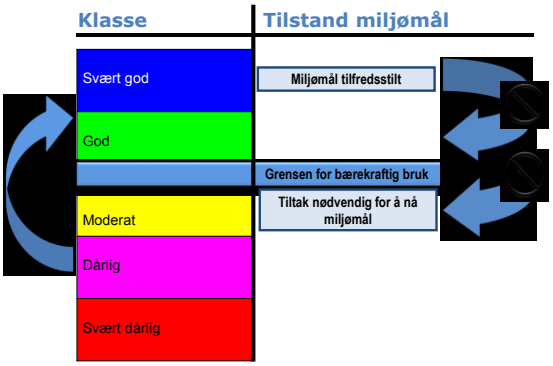

Fig.1. Oversikt over klassifisering og miljømål for vannforekomstene. Klassifisering av vannforekomsten i klassene fra moderat og nedover krever tiltak for å komme over grensen for bærekraftig bruk, samtidig som vannforekomster klassifisert som god eller svært god skal beskyttes mot forringelse.

De delene av høringsforslaget som gjelder Tana er utarbeidet etter en grundig prosess i Tana vannområde. Vannområdet omfatter på norsk side arealer i kommunene Tana, Karasjok, Gamvik og Berlevåg. Vi har organisert arbeidet lokalt som et interkommunalt prosjekt for årene 2013-2015. Prosjektet har ekstern finansiering fra både fylkeskommunen og Fylkesmannen i Finnmark. I 2013 ferdigstilte vannområdet en lokal tiltaksanalyse etter vannforskriften, som ble

sendt videre til fylkeskommunen som innspill til den regionale planen. Utkastet som nå foreligger bygger bla. på denne tiltaksanalysen.

Vannområdet arrangerte videre et høringsmøte i vannområdeutvalget den 11.09.2014 med representanter fra kommunene, fiskeforvaltning og frivillige organisasjoner. Høringsinnspillene fra dette møtet er lagt ved denne saken og er allerede oversendt fylkeskommunen i et separat brev.

Vurdering

Generelt
Vi opplever at planforslaget som nå foreligger består av for mange sider med tekst og for mye informasjon for at lokale politikere og andre skal kunne sette seg inn i innholdet. Vi opplever at størrelsen på dokumentene (197 sider) er over det som bør være nødvendig for en regional plan. Til senere planrunder bør det undersøkes om kravene til innhold kan reduseres og tekst komprimeres.

Overordnet norsk- finsk kapittel («roof report»)
Roof reporten gir en god oversikt over sammenhengene og forskjellene i planarbeidet på norsk og finsk side av Tana-, Pasvik og Neidenelva. Følgende kan framheves:

- *Vesentlige vannforvaltningsspørsmål (s. 8):* På norsk side er det nevnt flere problemstillinger enn i Finland, noe som bla. skyldes at det kun er Norge som har kystvann. Det er imidlertid kun Norge som nevner påvirkning fra fiske (overbeskatning) som en problemstilling, noe som er en reell forskjell mellom landene. Finland har på den andre siden listet opp vannforsyning som et vesentlig spørsmål. Problemstillingene bør samordnes i neste planperiode, med en felles prioritering.

- *Overvåkningsprogram:* I rapporten opplyses det at et felles overvåkningsprogram for den norsk-finske vannregionen ikke foreligger enda, men at det er mål om å få dette på plass i nær framtid. Et slikt overvåkningsprogram vurderes som en svært vesentlig del av det norsk-finske samarbeidet. Det er uheldig at programmet pt. ikke er ferdigstilt. For norsk side foreslås det basisovervåkning i Tanafjorden, nedre del av Tanavassdraget (vannforekomsten 234-124-R) og Iešjávri. I realiteten er dette en redusert overvåkning i Tanavassdraget i forhold til det som ble gjennomført i perioden 1988-2007 som et finsk-norsk samarbeid. Det vurderes som viktig å opprettholde prøveseriene på de samme stasjonene som tidligere, da det foreligger prøver over et langt tidsrom. Disse prøvene kan være viktig bla. i forskningsarbeid på lengre sikt.

- *Klassifisering av miljøtilstand og tiltaksprogrammet:* Det framgår av den felles norsk-finske rapporten noen ulikheter i klassifisering av økologisk tilstand på norsk og finsk side (se tabell 3). På finsk side er det ingen elvevannforekomster i Tana vannområde med moderat, dårlig eller svært dårlig miljøtilstand, mens det på norsk side er 4,9 % i samme kategori. Dette skyldes antagelig ulikheter i klassifiseringssystemene. Landene bør derfor kalibrere sine klassifiseringssystemer, slik at grunnlaget for tiltaksarbeid er lik på begge sider av grensen. Av dette følger også at det på norsk side foreslås tiltak innenfor flere kategorier enn i Finland (se tabell 6 i dokumentet).

Forslag til miljømål for vannforekomstene:
Strengere miljømål for enkelte vannforekomster ble vurdert i tiltaksanalysen fra 2013:

> «Miljødirektoratet foreslår i brev til vannregionene (27/6-13) at det for nasjonale laksevassdrag (herunder Tanavassdraget og Langfjordelva) settes som brukermål at alle vannforekomster skal ha "svært god miljøtilstand". Dette er strengere miljømål enn vannforskriftens krav om "god miljøtilstand". Vannområdeutvalget har imidlertid ikke sett grunn til å fremme dette overfor vannregionen når det gjelder Tanavassdraget. Det er flere årsaker til dette. For det første, er 6 vannforekomster i de øvre delene av Tanavassdraget satt til risiko for å ikke oppnå miljømålene grunnet overbeskatning (overfiske). Det vurderes som lite realistisk at laksen vil være tilbake i disse vannforekomstene innen 2021. For det andre, så er Tanavassdraget et vassdrag med et høyt antall vannforekomster. I praksis vil det bety strengere brukermål for en stort antall vannforekomster i Tana vannområde, noe som vurderes som urealistisk som målsetting allerede i 2021. Saken bør imidlertid vurderes nærmere i planperioden 2021-2016».

Til tross for innspillet fra vannområdeutvalget har Miljødirektoratet ønsket å gå videre med målsettingene. Fra rådmannens side har vi ikke ytterligere merknader til dette.

Tiltaksprogrammet (2016-2021):
Samtlige tiltak som vannområdeutvalget foreslo i 2013 er tatt med videre i det regionale tiltaksprogrammet, noe som er svært positivt. Det som imidlertid er uheldig er at det ikke er skilt mellom tiltak i inneværende planperiode (2011-2016) og ny periode (2016-2021). Tiltak som sluttføres innen 2015 bør etter rådmannens vurdering ikke inngå i nytt tiltaksprogram.

Utover dette har det kommet til en rekke tiltak i forslaget til regionalt tiltaksprogram. Årsaken er at flere sektorer leverte sine tiltaksutredninger for sent til at de kunne innarbeides i de lokale tiltaksanalysene og prioriteres av vannområdeutvalget. Dermed har ikke vannområdeutvalget fått noen reell mulighet til å prioritere mellom de ulike tiltakene.

Flere av de foreslåtte tiltakene er kun veldig generelt beskrevet. Det kan bla. mangle presis informasjon om hva tiltaket skal omfatte, om tiltakshaver og finansiering. Dette gjelder blant annet tiltak for påvirkninger som vannkraft og fremmede arter. Det bør settes av nødvendige ressurser for å ferdigstille dokumentasjon og analyser fra sektorenes side innen den endelige planen skal foreligger den 1.7.2015. Dette er viktig for at de tiltakene som til slutt inngår i det endelige tiltaksprogrammet er reelle og mulige å følge opp videre.

Forebyggende tiltak for å hindre smitte med *Gyrodactylus salaris* er nevnt i tiltaksprogrammet skriftlige del, men det er ikke konkretisert tiltak i den vedlagte tiltakstabellen. Det vurderes som mulig å gjøre dette arbeidet ferdig innen det endelige planforslaget skal foreligge. Aktuelle tiltak kan være administrative tiltak, informasjonstiltak og problemkartlegging. Mattilsynet har bla. med bakgrunn i vannområdeutvalgets arbeid bestilt en ny risikovurdering for Tanavassdraget. Risikovurderingen er under utarbeidelse ved Veterinærinstituttet og forventes ferdig i løpet av 2014.

Kommunale tiltak og kostnader (2106-2021):
For Tana kommune er det i hovedsak tiltak på avløpsområdet som vil kreve kommunal finansiering. Det kan være aktuelt å gå inn med tilskudd til enkelte fiskevandringshinder med uklare ansvarsforhold, men man må eventuelt komme tilbake til saken. Tiltak med hensyn til nedlagte kommunale deponier (søppelfyllinger) vurderes fra kommunens side som avsluttet.

Når det gjelder avløpsområdet er alle tiltak som gjelder oppgradering og forlengelse av ledningsnett allerede tatt inn i gjeldende hovedplan for avløp (2013-2018). Kun tiltak som er ført opp i handlingsprogrammet fra 2016 er tatt med her.

Utgifter til tilsyn med små avløpsanlegg er ikke tatt inn i hovedplanen, så her vil det kreves tilleggsbevilgninger. Rådmannen understreker imidlertid at dette uansett er lovpålagte tiltak som kommunen er forpliktet til å gjennomføre for å følge opp sine forpliktelser etter forurensningsforskriften.

Handlingsprogrammet for 2016-2021

I forslaget til handlingsprogram inngår en rekke tiltak som gjelder prosess (bla. møter og samordningstiltak), men ingen på innhold (gjennomføring av tiltak). Vi savner en prioritering i tid når det gjelder gjennomføringen av selve tiltakene fra tiltaksprogrammet. Hvilke år er de ulike tiltakene planlagt gjennomført? Gjennom den årlige rulleringen får man løpende vurdert framdriften og justert planene. Dette sikrer gjennomføring på sikt.

En del av tiltakene som er satt opp i handlingsprogrammet er også veldig generelt beskrevet («sørge for god medvirkning», «følge opp regional plan overfor kommunene» osv). Det hadde vært en fordel om disse punktene hadde vært konkretisert ytterligere i forhold til hva man konkret har tenkt å gjøre.

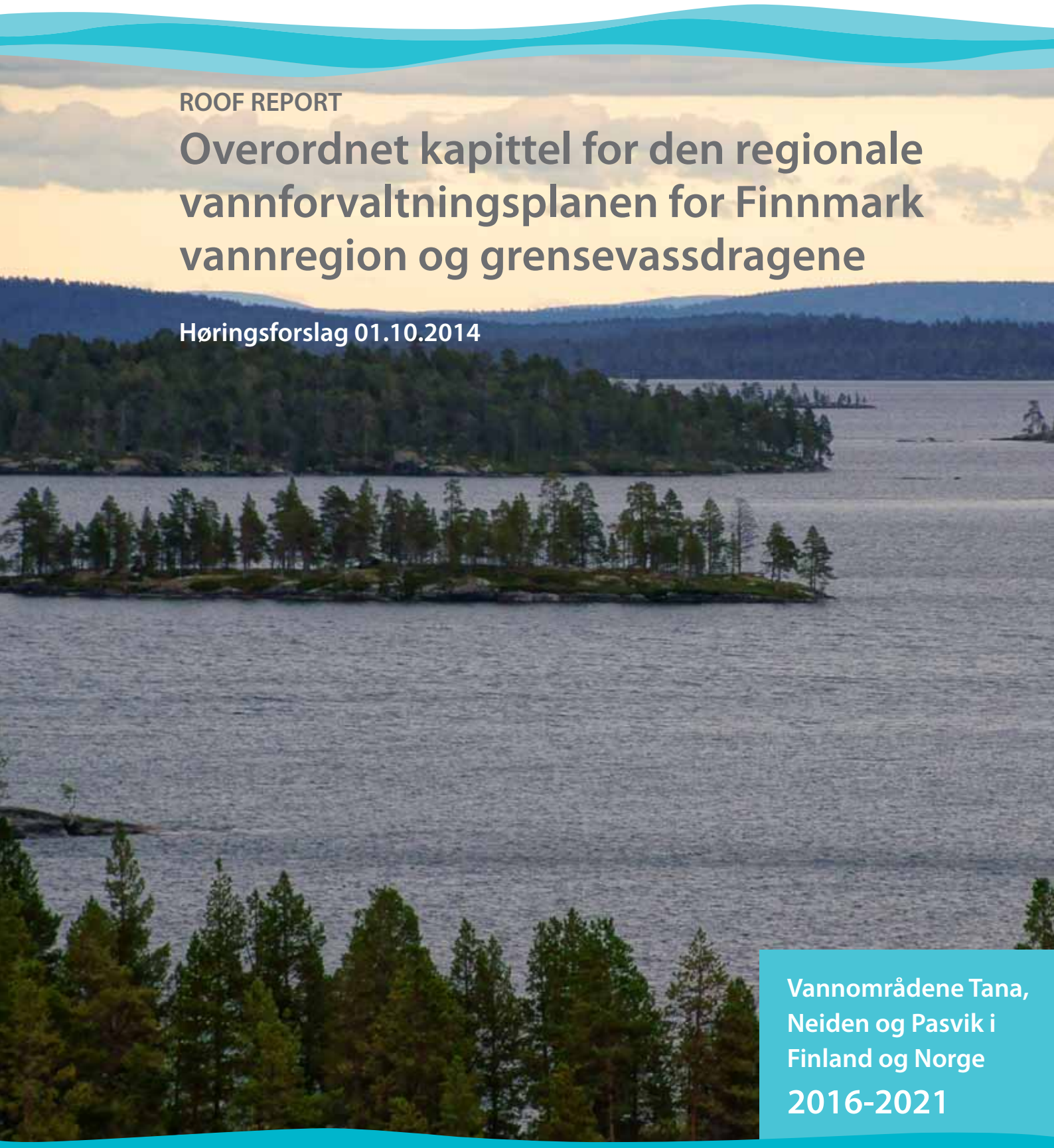
Finnmark vannregion

Norsk-finsk vannregion

ROOF REPORT

Overordnet kapittel for den regionale vannforvaltningsplanen for Finnmark vannregion og grensevassdragene

Høringsforslag 01.10.2014

Vannområdene Tana, Neiden og Pasvik i Finland og Norge

2016-2021

Enaresjøen.
Foto: Frank Martin Ingilæ

Den Norsk-finske vannregionen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Den 22. mai 2014 trådte en bilateral avtale i kraft, med sikte på å oppfylle kravene i EUs vannrammedirektiv (Water Framework Directive -WFD). Avtalen definerer de fire nedbørfeltene Tana, Neiden, Munkelva og Pasvik som en internasjonal vannregion (Den Norsk-finske vannregionen). Formålet med avtalen er å etablere et felles rammeverk for å sikre et sterkere bilateralt samarbeid og samordning mellom Vannregionmyndighetene (Finnmark fylkeskommune og ELY-Senteret i Lapland). Avtalen omhandler planleggingen og gjennomføringen av regionale vannforvaltningsplaner og regionale tiltaksprogrammer. Detaljerte prosedyrer for koordineringen er nedfelt i en intensjonsavtale (Memorandum of Understanding) som hører til den bilaterale avtalen. Her står det også at det skal utarbeides et felles overordnet kapittel for den Norsk-finske vannregionen for å oppfylle kravene i vannrammedirektivet, som oppsummerer de to nasjonale vannforvaltningsplanene.

Det overordnede kapittelet er på høring fra 1. oktober 2014 til 31. mars 2015. Etter høringsperioden vil alle innspill bli vurdert av vannregionmyndighetene, og nødvendige oppdateringer foretas. Det overordnede kapittelet vil bli sendt sammen med de regionale vannforvaltningsplanene til nasjonal godkjennelse i sine respektive land i 2015.

Det overordnede kapittelet vil være tilgjengelig på finsk og norsk. Dokumentet, andre plandokumenter og annen informasjon vil være tilgjengelig på:

- www.vannportalen.no på de regionale sidene for vannregion Finnmark/ den Norsk-finske vannregionen
- www.ymparisto.fi

Høringsuttalelse til den regionale vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet sendes til:

I Norge: Finnmark fylkeskommune
Vannregionmyndigheten i vannregion Finnmark
Fylkeshuset
9815 Vadsø

Eller per e-post til postmottak@ffk.no. Tittelfeltet i e-posten merkes: “Norsk-finsk vannregion”

I Finland: Lapin ELY-keskus
PL 8060
96101 Rovaniemi

Eller per e-post til pekka.raina@ely-keskus.fi. Tittelfeltet i e-posten merkes: “Norsk-finsk vannregion”

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn 3
2. Områdebeskrivelse 4
3. Vesentlige vannforvaltningsspørmål og påvirkninger 8
4. Beskytta områder i vannregionen 10
5. Overvåking 12
6. Karakterisering og klassifisering 18
7. Miljømål og unntak 22
8. Økonomisk vurdering av vannforbruk 25
9. Tiltaksprogram 26
10. Klimaendringer 29
11. Medvirkning og høringsperioden 30
12. Fremtidige utfordringer 31
13. Referanser og vedlegg 32

1. Bakgrunn

I henhold til artikkel 3 - 3 i vannrammedirektivet (WFD), skal vassdrag som strekker seg inn i territoriet til en annen medlemsstat bli tildelt en internasjonal vannregion. For å overholde WFD og nasjonal lovgivning, har Norge og Finland undertegnet en avtale om en Norsk-finsk vannregion. Avtalen setter rammene for bilateralt samarbeid og administrative ordninger for vannregionen. Den Norsk-finske vannregionen omfatter Tana og Neiden vannområder, Munkelva med sideelver, og norsk og finsk territorium i Pasvik vannområde. En intensjonsavtale er også utarbeidet, som omhandler prosedyrene for koordinering av vannforvaltning i den Norsk-finske vannregionen på et mer detaljert nivå.

Vannforvaltningsplaner er et viktig verktøy for å sikre og forbedre statusen til våre vannressurser. Forvaltningsplanene oppsummerer vannforekomstenes økologiske og kjemiske tilstand, fastsetter miljømål og danner et grunnlag for lokale, regionale og nasjonale myndigheters aktivitet, ved å oppmuntre til en helhetlig tilnærming til bruk av vannressursene. Dette dokumentet er et oppsummerende og sammenlignende vedlegg til de regionale vannforvaltningsplanene for den Norsk-finske vannregionen. En avtale mellom de to landene ble undertegnet i 2013. Før avtalen tilhørte disse vannområdene Finnmark vannregion i Norge, og Tana, Neiden og Pasvik vannregion i Finland. Ved starten av høringsperiodene for plandokumentene har det ikke vært mulig å lage en felles forvaltningsplan for den Norsk-finske vannregionen, grunnet forskjeller i organisering og metodikk. Forsøk på å harmonisere forskjellene er gjort, og målet er å produsere felles dokumenter for neste planperiode (2021-2027).

De regionale myndighetene Finnmark fylkeskommune, Fylkesmannen i Finnmark og Lappland ELY-keskus (Senter for økonomisk utvikling, transport og miljø) har hatt møter med jevne mellomrom siden 2011 for å koordinere og sette felles mål for vannforvaltning. Møtene har handlet om inndeling av vannforekomster, karakterisering, klassifisering og risikovurdering, og hvilket nivå av samordning kan oppnås for vannforvaltningsplaner, tiltaksprogrammer og overvåkings-programmer. I tillegg har det blitt holdt årlige møter for alle vannregionene i det nordlige Skandinavia (Nordkalotten), for å utveksle informasjon og samordne prosesser. Det har også vært møter på lokalt nivå mellom kommuner i Norge og Finland.

Det har lenge vært et samarbeid mellom finske og norske myndigheter om forvaltningen av felles vassdrag. I 1980 undertegnet den norske og finske regjeringen en avtale om en Norsk-finsk grensevassdragskommisjon, som jobber for å bevare de unike naturforholdene i grensekryssende vassdrag og deres miljø, samt ivareta befolkningens interesser i saker som angår bruk av grenseoverskridende vassdrag. Kommisjonen er fortsatt en viktig arena for diskusjon og innspill i vannforvaltningen etter vannforskriften.

2. Områdebeskrivelse

Geografisk beskrivelse

Den Norsk-finske vannregionen består av Tana, Neiden og Pasvik vannområder. Mens Tana og Neiden strekker seg inn i Norge og Finland, strekker Pasvik vannområde seg også inn i Russland, men Russland er ikke en del av avtalen om den internasjonale vannregionen.

Kart 1: Den Norsk-finske vannregionen. For mer detaljert informasjon om vannområdene, vennligst se de regionale vannforvaltningsplanene. Kilde: NVE/Lappland ELY-keskus.

Den Norsk-finske vannregionen dekker nedbørfelt for elvene, Tana, Neiden, Pasvik og Munkelva, som drenerer til Barentshavet, sammen med de øverste sideelvene til elva Tuloma, som drenerer til Russland. Det totale landarealet av nedbørfeltet er omtrent 48 000 km^2, hvorav omlag to tredjedeler befinner seg på finsk side av grensen. Området er tynt befolket og det er bare noen få større byer i området. Befolkningen på finsk side er på omtrent 8000, og befolkningstettheten er 0,3 personer/km^2. Det er omtrent 20 000 innbyggere på norsk side. Dette resulterer i få påvirkninger for et flertall av vannforekomstene i vannregionen, og dermed er den økologiske statusen svært god eller god for mesteparten av området. Store deler av vannregionen befinner seg i samiske områder.

Vannregionen tilhører det fennoskandiske skjoldet på finsk side, og en liten del av Tanaelvens nedslagsfelt tilhører Caledonia-fjellenes bio-geografiske region på norsk side. Pasvik vannområde er delt inn i vestlige og sørlige fjellområder, mens området rundt Enaresjøen er mer kupert. Det er høydeforskjeller i fjellområdet, fra 150 til 600 m over havet, og i området rundt Enaresjøen varierer høyden fra 100 til 200 meter over havet.

Morene er den vanligste jordtype i vannregionen. Vegetasjonen er sparsom i mange deler av området, og knauser er rikelig. I dalene (Tana, Neiden og Munkelv, og Utsjoki daler) er det rygger og deltaer. Store sandforekomster er dannet i elvene, som har gravd ut ulike nivåer i sandelveterrassene, som brukes til dyrking og bosetninger. Berggrunnen varierer fra sandstein til granitt og gneis. Landet er preget av morener, daler med sandbanker og terrasseflater og vegetasjonen varierer fra golde fjell og vidder til furuskog og store myrområder. Pasvik vannområde grenser til den Sibiriske Taigaen. Elvekantene langs elvene Tana og Neiden er mottakelige for vårflom, mens Pasvikelva har en høy biologisk produksjon på grunn av store mengder organisk materiale. Tana vannområde er dannet av den samme geologiske fjellformasjonen som resten av Nord-Finland, som granitt/gneis, skifer, kvartsitt og kalkstein. Som et resultat av fjellformasjonen og det lave pH-verdiene i jordsmonnet, er vegetasjonen sparsom, som er typisk for denne typen selektiv miljø.

Vannmiljøet i området er generelt næringsfattig og klar, og vannforekomster inneholder svært lite organisk materiale, med noen unntak. Nedbørfeltene er rike på arter både i form av vegetasjon, fisk, fugler og pattedyr. De største elvene i området er Tana, Karasjokha, Anarjokha, Inarijoki, Neiden, Utsjoki, Vaskojoki, Ivalojoki, Juutuanjoki, Pasvik og Munkelva. Den største innsjøen i området er Enaresjøen, som drenerer ut til Barentshavet langs Pasvikelva. Vannforekomstene i Norge er gruppert i øko-regioner med bakgrunn i klimatiske forhold og bio-geografiske utbredelsesmønster. Den norske siden av vannregion tilhører øko-regionen Indre Nord-Norge, som har flere fiskearter enn andre regioner i Norge på grunn av en distinkt migrasjonshistorie.

Vann dominerer lanskapet i den Norsk-finske vannregionen. Tabell 1 viser antall vannforekomster i vannregionen.

Tabell 1: Vannforekomster i den Norsk-finske vannregionen (per 30.06.2014)

Vannkategori		Elver		Innsjø		Kystvann		Grunnvann	
		Antall	Lengde (km)	Antall	Areal (km^2)	Antall	Areal (km^2)	Antall	Areal (km^2)
Norge	Tana	152	14848,11	156	247,76	20	1071,6	31	230,68
	Pasvik	108	2684,87	89	186,13	9	121,84	7	17,65
	Neiden	83	2892,57	55	73,19	7	106,95	2	8,3
Finland	Tana	35	930	46	62,9			-	-
	Pasvik	66	1372	184	1546,4			-	-
	Neiden	15	219	75	175,4			-	-
Total		459	22946,55	605	2291,78	36	1300,39	40	256,63

Vannområdene er betydningsfulle for bosettningen, og elver, innsjøer og områdene rundt er viktig for jordbruk, skogbruk, fiske og industri, samt fritidsaktiviteter som fiske, fotturer og jakt. Elvene har også stor verdi i samisk kultur. Det er flere nasjonalparker og naturreservater i området. Flere av elvene i vannregionen er viktige gyteelver for atlantisk laks; Tana er en av Europas største lakseelver. Det er spesielle verneregimer for å beskytte laksebestandene i de nasjonale laksefjordene og elver i Norge. Deltaet til Tanaelven er også Nord-Europas største elvedelta, og har høy betydning for våtmarksfugl.

Påvirkninger fra menneskelig aktivitet i vannregionen kommer fra bl.a. næringstilførsel, vannkraft og andre fysiske endringer av vassdrag (inkludert fiskevandringshindre), fremmede arter og forurensning. Forurensningskilder omfatter både punktkilder og diffuse kilder som avløpsvann, industri, forurensning fra deponier og nedlagte industriområder og gruvedriftsområder. Den norske delen av vannregionen har også forurensede sedimenter i de fleste havnene. Tilførsel av næringsstoffer kan komme fra skogbruk, avløpsvann (både fra husholdninger og kommunalt avløpsvann) og andre diffuse kilder, men er relativt lite i vannregionen sammenlignet med andre steder i Norge og Finland. Den økologiske statusen er hovedsakelig klassifisert som god eller svært god i de fleste vannforekomster.

To innsjøer er regulert for vannkraftproduksjon på finsk side, innsjøene Inari og Rahajärvi. Vannkraft på norsk side omfatter Kongsfjordvassdraget, Pasvikvassdraget, Kobbholmvassdraget, samt flere elver og innsjøer i Neiden. På norsk side av Tana vannområde er alle vassdrag vernet mot vannkraftutbygging.

Blant fremmede arter har man kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*) i kystvann i Norge, og trusselen fra fiskeparasitten *Gyrodactylus salaris* og andre parasitter som de største utfordringene. Trusselen fra *Gyrodactylus salaris* er også aktuell på finsk side. Andre fremmede arter i Norge inkluderer hvitfinnet steinulke, pukkellaks og lagesild.

En av de største forurensningskildene i vannregionen er fra Norilsk nikkel-anlegget i Russland, som ligger kun 7 km fra den norske grensen til Russland. Anlegget slipper ut omtrent 100 000 tonn SO_2, i tillegg til utslipp av tungmetaller (bl.a. nikkel og kobber) til luft- og vassdrag. Dette har en stor innvirkning på vannkvaliteten i flere innsjøer og elver. I tillegg er det en betydelig forurensning fra gruvedrift og industriell aktivitet i Pasvik vannområde, der gruveselskapet Sydvaranger Gruve AS

har en utslippstillatelse for Bøkfjorden. Det er utstedt kostholdsråd for fisk i dette området. Det er ingen industriell aktivitet på finsk side av området, med unntak av noen små lakse- og reinforedlingsanlegg i Utsjoki kommune.

Organisering

I Norge administreres vannregionene av fylkestingene, som er utpekt som vannregionmyndigheter, jmf. § 20 i vannforskiften. Vannregionmyndighetene har ansvar for å tilrettelegge, koordinere og følge opp prosessene med å utarbeide en regional vannforvaltningsplan, et regionalt tiltaksprogram og et regionalt overvåkingsprogram. Fylkesmannen i Finnmark er utpekt som miljømyndighet i vannregionen. Et Vannregionutvalg er oppnevnt, med representanter fra regionale sektormyndigheter, Fylkesmannen, fylkeskommunen, kommunene og andre berørte myndigheter. Dersom vannregionen omfatter flere fylkeskommuner, oppnevnes en styringsgruppe, men dette er ikke tilfellet i Finnmark. Offentlig deltakelse og engasjement er sikret ved å invitere andre aktører og interesseorganisasjoner til å delta i regionale og lokale referansegrupper.

Kommunene i vannområdene oppfordres til å organisere det lokale arbeidet i et interkommunalt prosjekt, hvor én kommune tar ansvar for koordineringen av lokale prosesser. Et vannområdeutvalg oppnevnes, bestående av de involverte kommunene på politisk og administrativt nivå, regionale sektormyndigheter og andre interessenter. En lokal referansegruppe blir ofte slått sammen med vannområdeutvalget for å skape bedre forutsetninger for medvirkning og styrke lokalt engasjement. For Tana vannområde leder Tana kommune arbeidet, mens Sør-Varanger kommune er ansvarlig for Pasvik og Neiden vannområder.

All dokumentasjon, oppdateringer, kontaktinformasjon og møtereferater er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark.

Finlands sentre for økonomisk utvikling, transport og miljø (ELY-senter) er ansvarlig for planlegging av vassdragsforvaltning i sine respektive vannregioner, med ett senter utpekt til å koordinere forvaltningen av hver av de fem vannregionene, sammen med en styringsgruppe. Alle ELY-sentrene i hver vannregion deltar i arbeidet via samarbeidsgrupper, sammen med en representant for fiskeriforvaltningen. ELY-senteret har satt opp felles workshops, hvorav andre medlemmer består av inviterte representanter fra de viktigste nasjonale og lokale myndighetene, organisasjoner, grunneiere og næringsinteresser som er ansvarlige for bruk og vern av vannforekomstene. Kommunene deltar i samarbeidsgruppen.

Regionale vannforvaltningsplaner har nå blitt systematisk utarbeidet for alle Finlands vannregioner. Forvaltningssystemet er basert på samarbeid mellom myndigheter, interessegrupper og borgere, som definert i den nye nasjonale lovgivning.

All dokumentasjon, oppdateringer, kontaktinformasjon og møtereferater er tilgjengelig på www.ymparisto.fi.

3. Vesentlige vannforvaltningsspørmål og påvirkninger

Vannrammedirektivet krever at vesentlige påvirkninger kartlegges, minst to år før vannforvaltningsplanene trer i kraft. Både Finland og Norge har utarbeidet et dokument som utpeker og oppsummerer betydelige påvirkninger fra menneskelig aktivitet i sine respektive vassdrag. Oppsummeringen av disse vesentlige vannforvaltningsspørsmålene er basert på karakteriseringen av vannforekomstene og angir hvilke påvirkninger, både nåværende og fremtidige, det vil fokuseres på i tiltaksprogrammene og vannforvaltningsplanene for å forhindre ytterligere forringelse av vannressursene. Oversikten indikerer også hvilke vannforekomster står i risiko for ikke å nå målet om god miljøtilstand innen 2021, hvilke mål og tiltak som bør prioriteres, og hvilke påvirkninger er mindre viktig.

De norske og finske dokumentene om vesentlige vannforvaltningsspørsmål ble publisert og gjort tilgjengelig for offentlig høring i 2012. Tabell 2 tilbyr en oppsummering av felles vesentlige påvirkninger og innspill fra høringsperioden.

Etter høringsperioden, har norske og finske regionale myndigheter utarbeidet en liste over felles vesentlige påvirkninger samt inspill fra høringsperioden. Basert på denne listen, ønsket man å identifisere områder der felles tiltak kan iverksettes.

Høringsinnspillene er gruppert etter tema - påvirkning fra gruveindustrien, påvirkning fra næringsstoffer og prioriterte stoffer, påvirkning fra fremmede arter, medvirkning og samarbeid, og andre tema.

Høringsinnspill fra finske side avdekket et behov for mer informasjon til innbyggere om gruveprosjekter i nabolandene, samt et ønske om bedre konsekvensutredninger og avbøtende tiltak mot de skadelige effektene fra gullgraving i Lemmejoki området. På norsk side ble bekymringer reist angående spørsmål om mattrygghet, vannkvalitet og effekter fra giftig avfall fra gruvedeponier. Et behov for videre kunnskapsinnhenting av tidligere gruvedriftsområder ønskes for å vite mer om dagens forurensningsnivå.

Høringsinnspill om næringstilførsel og prioriterte stoffer tok opp behovet for å redusere næringstilførsel fra avløp på begge sider av grensen. I tillegg er langtransportert forurensning fra industrivirksomhet i Russland bemerket som en utfordring, særlig for norske vannforekomster. I tillegg har den norske høringsperioden avdekket et behov for mer fokus på forurensede sedimenter i havner.

Tabell 2: Oppsummering av vesentlige vannforvaltningsspørsmål i den Norsk-finske vannregionen* (Tana, Pasvik og Neiden vannområder) for 2016-2021

Påvirkninger	**Finland**	**Norge**
Påvirkninger fra gruvedrift		X
Påvirkninger fra avløp**	X	X

Avrenning fra diffuse kilder (bl.a. kommunale søppelfyllinger, avløp, skogsbruk)**	X	X
Beredskap mot akutt forurensning		X
Forurensning fra metallurgisk industri i Russland	X	X
Vannkraftreguleringer	X	X
Fremmde arter (i Norge: pukkellaks, ørekyt og lagesild)	X	X
Utslipp fra fiskeoppdrettsanlegg **		X
Kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*) (påvirkning på bunnfauna)**		X
Forurensning i havnene (forurenset sjøbunn)		X
Fiskevandringshindre	X	X
Påvirkning fra fiske: overbeskatning av anadrom laksefisk.		X
Forebyggende tiltak for å hindre smitte av Gyrodactylus salaris og andre fiskesykdommer	X	X
Påvirkning fra fiskeoppdrett på anadrome fiskebestander (rømt fisk)**		X
Vannforsyning og flomvern	X	

**Vesentlige vannforvaltningsspørsmål ble utarbeidet før den Norsk-finske vannregionen ble opprettet, slik at påvirkningene fremstilles hver for seg*

*** Kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, men det er grunn til å anta at påvirkningen har betydning for vannmiljøet.*

Problemstillinger innenfor fiskeri og havbruk avslører et behov for samarbeid med Russland, både med tanke på fiskevandringshindre og på å forbedre samarbeidet med utvikling av havbruk og oppdrettsanlegg.

Når det gjelder fremmede arter, er tiltak mot å hindre videre smitte av parasitten *Gyrodactylus salaris* av høy interesse. Dette problemet er også tatt opp i den Norsk-finske grensevassdragskommisjonen.

Når det gjelder medvirkning og samarbeid viser høringsinnspill er det viktig å sikre lokal kunnskap, samt at informasjonsformidling og veiledning må økes. Behovet for å koordinere tiltak og miljømål mellom de to landene er tydelig, så vel som nødvendigheten av å utvikle en felles tidsplan for planleggingsprosessene. Disse utfordringene tas opp i avtalen om den Norsk-finske vannregionen.

Andre innspilt gjaldt bekymringer om arealplanlegging langs strandlinjen, manglende data om grunnvann, mattrygghet og et behov for en tettere kobling mellom forvaltning av vannkraftverk og vannforvaltning.

De vesentlige vannforvaltningsspørsmålene som har blitt nevnt har dannet grunnlaget for å utarbeide felles tiltak for de grensekryssende vannforekomstene i Tana, Pasvik og Neiden. De temaene som vil bli fokusert på i løpet av planperioden 2016-2021 vil være forebyggende tiltak mot *Gyrodactylus salaris* og næringstilførsel fra avløp i felles vannforekomster.

4. Beskytta områder i vannregionen

Ifølge vannrammedirektivet skal det utarbeides et register over områder med behov for særskilt beskyttelse i følge direktiver og annen lovgivning. I Finland skal følgende informasjon samles om beskytta områder:

- områder hvor vann til husholdningsformål på mer enn 10 m^3 per dag (middelverdi) eller for mer enn femti PE (personer ekvivalent) tas ut eller skal tas ut
- badeområder basert på EU-lovgivning (badevannsdirektivet)
- Natura 2000 nettverksområder, som er viktige for å opprettholde eller forbedre tilstanden i vannforekomster for beskyttelse av miljøet eller arter (ikke implementert i Norge)

Miljømål for vannforekomstene i beskytta områder er fastsatt i henhold til de samme prinsippene som i andre vassdrag, etter vannforskriften. Videre skal spesifikke kriterier fra relevant lovgivning for områdene tas hensyn til. Dette kan medføre endringer i miljømål, da det er den strengeste lovgivningen som teller. Kvalitetselementene som benyttes i klassifiseringen av vannforekomster etter annen lovgivning er nødvendigvis ikke det samme som brukes i vannforskriften.

I Natura-2000 områder (kun Finland) er tilstanden av overflatevann og grunnvann undersøkt i forhold til beskyttelsesstatusen som er satt for akvatiske habitat og arter. Tilstanden til overflatevann og grunnvann må være på et nivå som gjør det mulig å opprettholde denne beskyttelsen. De naturtypene og arter som er avhenig av vannmiljøet er prioritete i vannforvaltningsarbeidet. I de tilfellene hvor, f.eks. vern av vannforekomster er basert på naturlig tilstand (f.eks næringsfattig og klart vann kvalitet), er miljømål i henhold til vannforskriften nødvendigvis ikke nok. Spesielt kan levevilkårene til noen vernede arter krever en høyere økologisk tilstand enn vannforskriften krever. I de fleste tilfeller, vil vannrammedirektivet/vannforskriften og andre EU-direktiv (havstrategidirektivet, habitatdirektivet, badevannsdirektivet, osv.) utfylle hverandre når det gjelder vannforvaltningskrav.

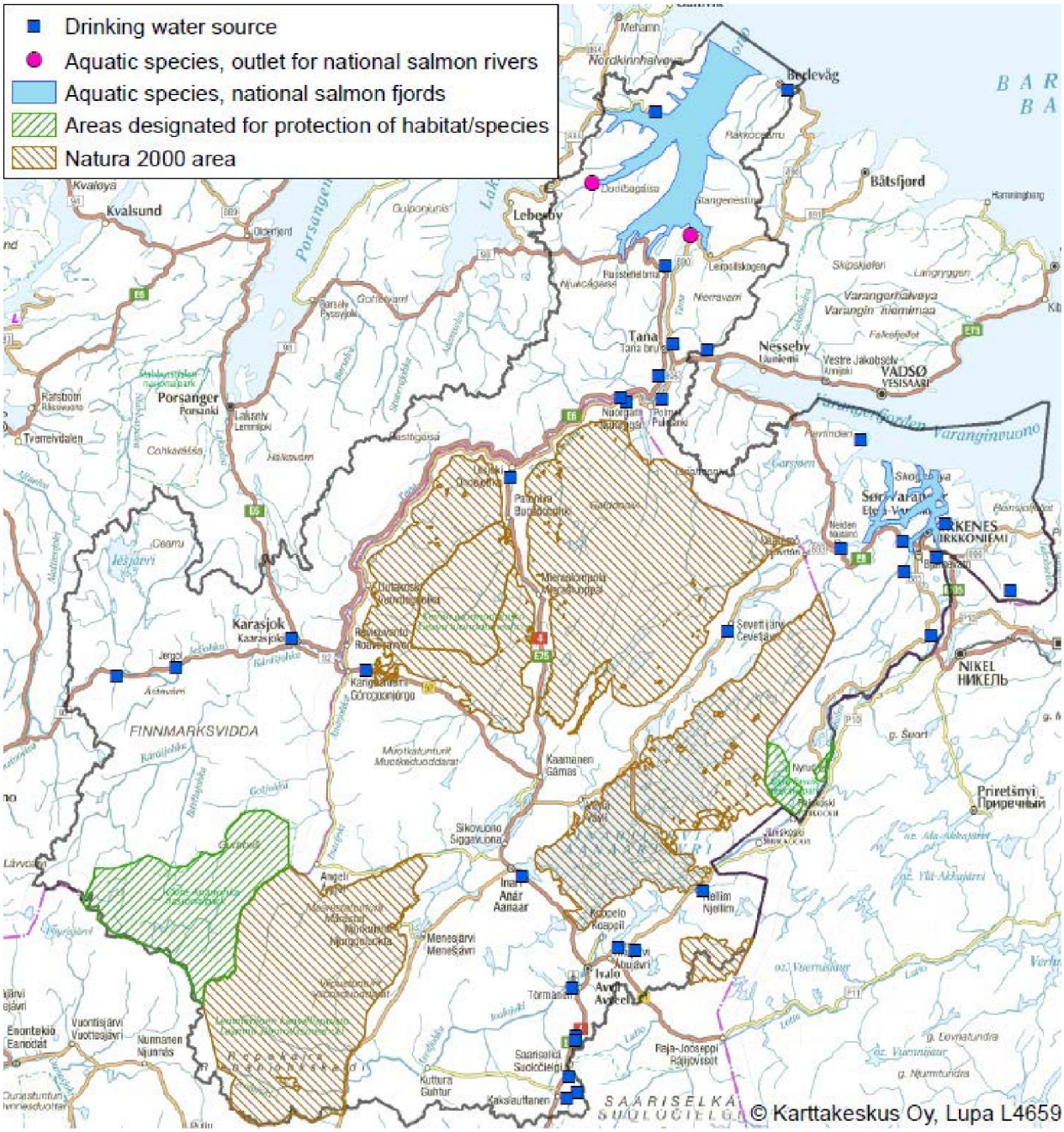
Finland har pekt ut 10 Natura 2000 områder og 14 grunnvannsområder (klasse I) i den Norsk-finske vannregion. Det er ikke registrert badeområder i vannregion på finsk side.

I Norge er det Miljødirektoratet som er ansvarlig for å utarbeide et register ver beskytta områder etter vannforskriften. Registeret vil gi en oversikt over andre eventuelle miljømål enn de som er definer i vannforskriften, uten at dette krever tilleggs-mål. Miljømål som er hjemlet i annen lovgivning vil bli beskyttet, ved at det strengeste miljømålet gjelder. Registeret vil inneholde 5 kategorier:

1. Drikkevannskilder
2. Økonomiske betydelige akvatiske arter
3. Rekrasjonsområder (badeområder)
4. Områder følsomme for næringsstoffer
5. Områder utpekt til beskyttelse av habitater og arter

Registeret vil være tilgjengelig på www.vannportalen.no og www.vann-nett.no ved ferdigstillelse. Innen starten på høringsperioden i Norge hadde Miljødirektoratet sammenfattet en kartløsning som

viste utpekte beskytta områder. Disse har blitt innarbeidet i et kart sammen med beskytta områder i Finland (se kart 2). Basert på de utpekte områdene må enkelte vannforekomster identifiseres og miljømålene som er satt etter vannforskrfiten må vurderes mot miljømål etter annen lovgivning. Det har ikke kommet videre retningslinjer for hvordan dette arbeidet skal utføres, og miljømålene for områdene følger foreløpig vannforskriftens krav. Unntaket er nasjonale laksefjorder og – vassdrag, hvor Miljødirektoratet har foreslått strengere miljømål for fisk som kvalitetselement. En fullstendig oversikt over hvilke vannforekomster dette gjelder, er ennå ikke utarbeidet. Miljømålet vil ikke gjelde kystvann, da fisk ikke er et kvalitetselement.

Kart 2: Beskytta områder i den Norsk-finske vannregionen. Badeområder er ikke inkudert på norsk side. Kilde: Miljødirektoratet (Norge), Lappland ELY-keskus (Finland). Bearbeidet av Lappland ELY-keskus

5. Overvåking

EUs vannrammedirektiv medfører at det skal utarbeides et regionalt overvåkingsprogram som gir en helhetlig og utstrakt oversikt over vannmiljøets tilstand. Overvåkingsprogrammet bør inkludere basisovervåking, tiltaksovervåking og, om nødvendig, problemkartlegging.

Basisovervåkingen skal danne en representativ oversikt over tilstanden for vannforekomster i vannregionen. Basisovervåkingen skal samle inn data om den generelle tilstanden til vannforekomstene i vannreigonen, samt en generell overvåking av de hydrologiske forholdene. Dette gir informasjon om de naturlige vannforekomstene i nedbørfeltene og den økologiske og kjemiske tilstanden i vannet, noe som kan påvirkes av menneskelig aktivitet og langsiktige endringer, f.eks. klimaendringer. Basisovervåkning omfatter en rekke biologiske og fysisk-kjemiske faktorer.

Tiltaksovervåking utarbeides i vannforekomster hvor det er påvirkninger fra menneskelig aktivitet. Tiltaksovervåking skal utføres med sikte på å fastslå tilstanden i vannforekomster som anses å være i risiko for å ikke nå miljømålene, samt vurdere eventuelle endringer i tilstanden i slike vannforekomster som følge av forbedrende tiltak.

Problemkartlegging kan utføres for å finne årsaken til eventuelle overskridelser i den økologiske tilstanden i vannforekomster, så vel som for å fastslå omfanget og virkningene av utilsiktet forurensning.

Det regionale overvåkingsprogrammet er et resultat av en kombinasjon av overvåkingsaktiviteter utført av relevante sektormyndigheter, samt eventuelle andre aktører som opererer etter lovverk som skal beskytte miljøet. Standardisert prøvetaking, analysemetoder og andre krav må oppfylles ved gjennomføringen av overvåkingsprogrammet. Målinger og prøver sendes til laboratorier med oppdaterte kvalitetssystemer og som er akkrediterte for å utføre fysisk-kjemiske analyser. Kvaliteten på hydrologiske og biologiske målinger fremmes gjennom veiledning og opplæring. De som er ansvarlige for prøvetaking kvalitetssikres via sertifikater og tilstrekkelig utdanning.

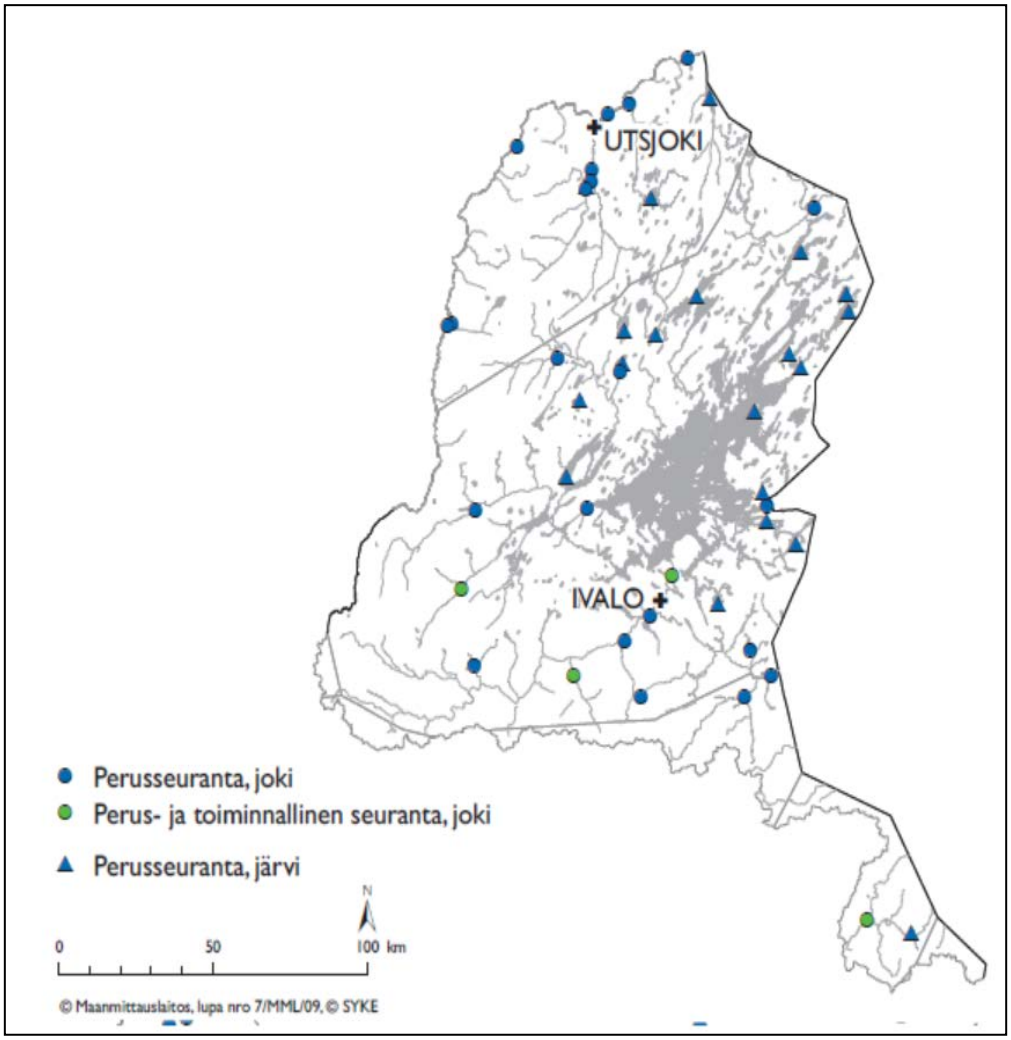
De lokale steds- og tidsvariasjone er tatt hensyn til i overvåkingsprogrammet ved valget av stasjoner/lokaliteter, type område og antall prøvetakinger, for å redusere effektene av sesongmessige endringer. Overvåkingsprogrammet har som mål å bygge opp en omfattende og helhetlig oversikt over vannmiljøets tilstand.

Vannforekomster klassifiseres etter en grupperings-metode. Det tillater en vurdering av tilstand for vannforekomster for et større område enn overvåkingsprogrammet dekker. På den andre siden må overvåkingsstasjoner velges ut og organiseres slik at de er representative for bruk i klassifiseringen. Målet med grupperings-metoden er å inkludere vannforekomster av en mindre størrelse i vannforvaltningen, og sørge for større dekningsgrad i klassifiseringen.

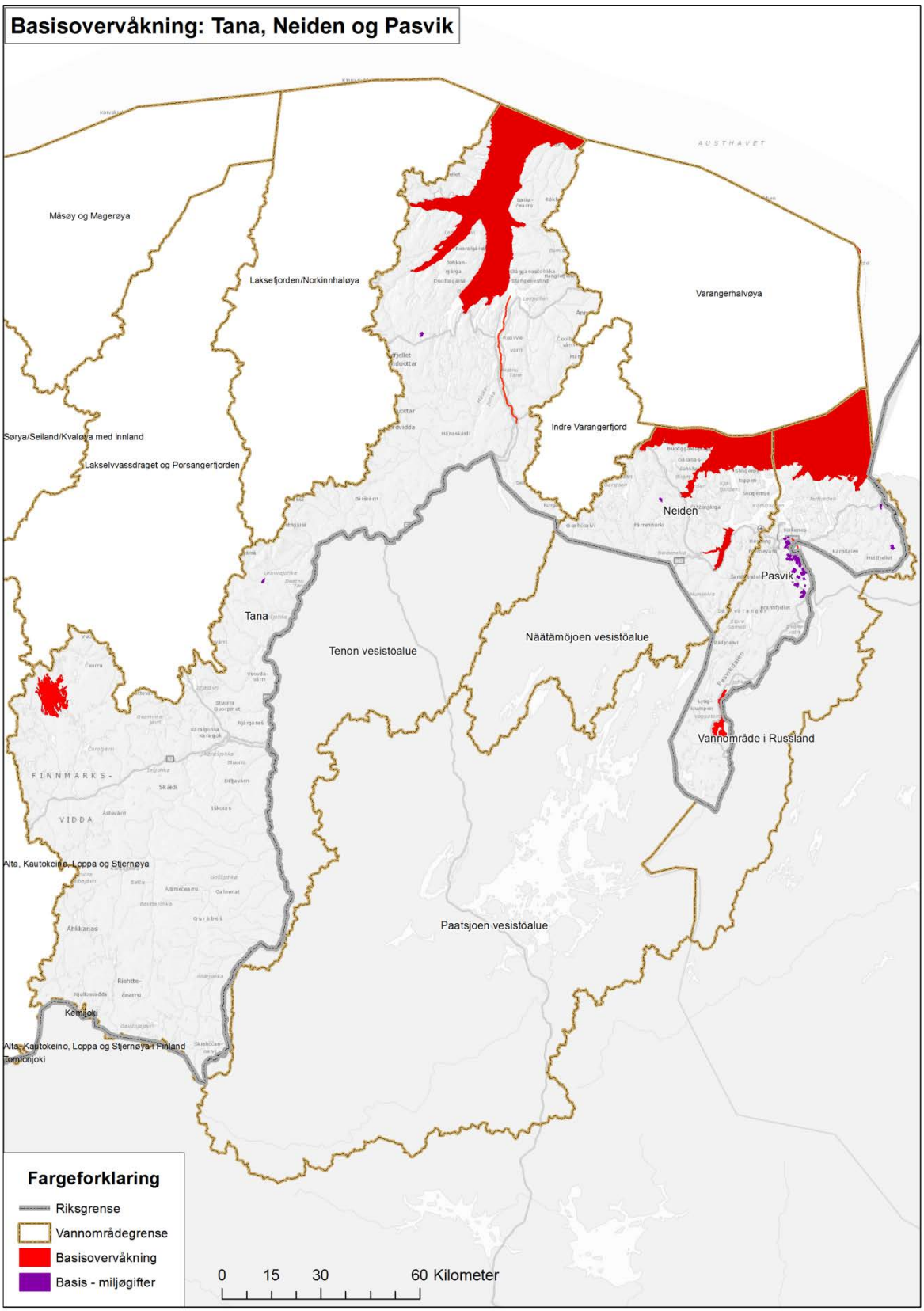
De nasjonale overvåkingsprogrammene ble oppdatert i Finland og Norge i 2013. De nye programmene omfatter mer varierende vannforekomsttyper med ulikr påvirkningsbilder, i tråd med kravene til vannrammedirektivet. For øyeblikket finnes det ikke et felles overvåkingsprogram i den Norsk-finske vannregionen, men det er en ambisjon å ha dette på plass i nær fremtid.

Overvåkingsaktiviteter har foregått lenge i de grensekryssende vannforekomstene. Vannkvaliteten har vært overvåket i Tanaelva i flere tiår i samarbeid mellom Finland og Norge. Kjemiske parametre har blitt målt over en lengre tid, og i løpet av de siste årene er også biologisk overvåking utført.

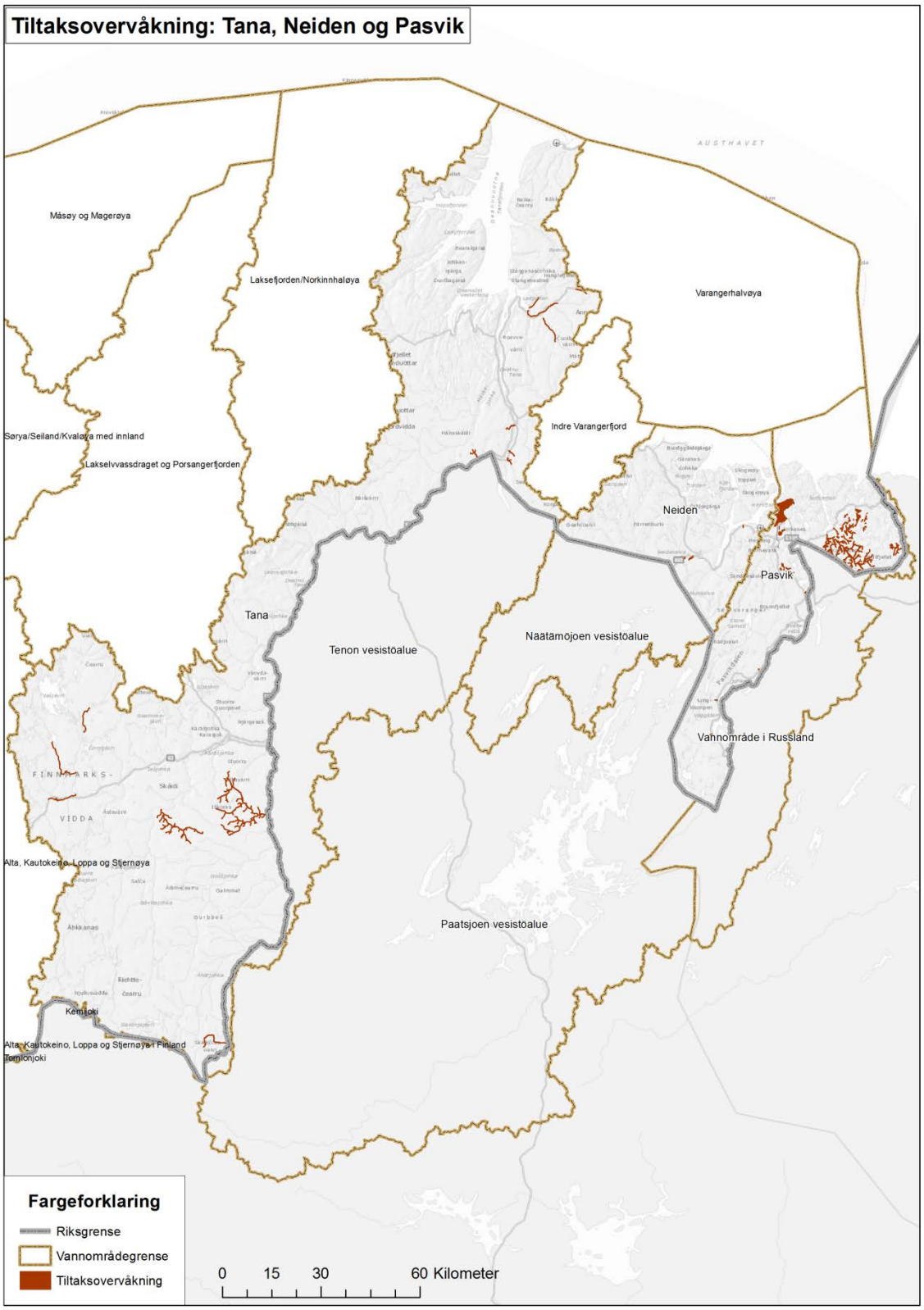
Det er ennå ikke utarbeidet et felles kart som viser overvåkingsstatsjoner i Norge og Finland. Kartene under er hentet fra de regionale vannforvaltningsplanene.

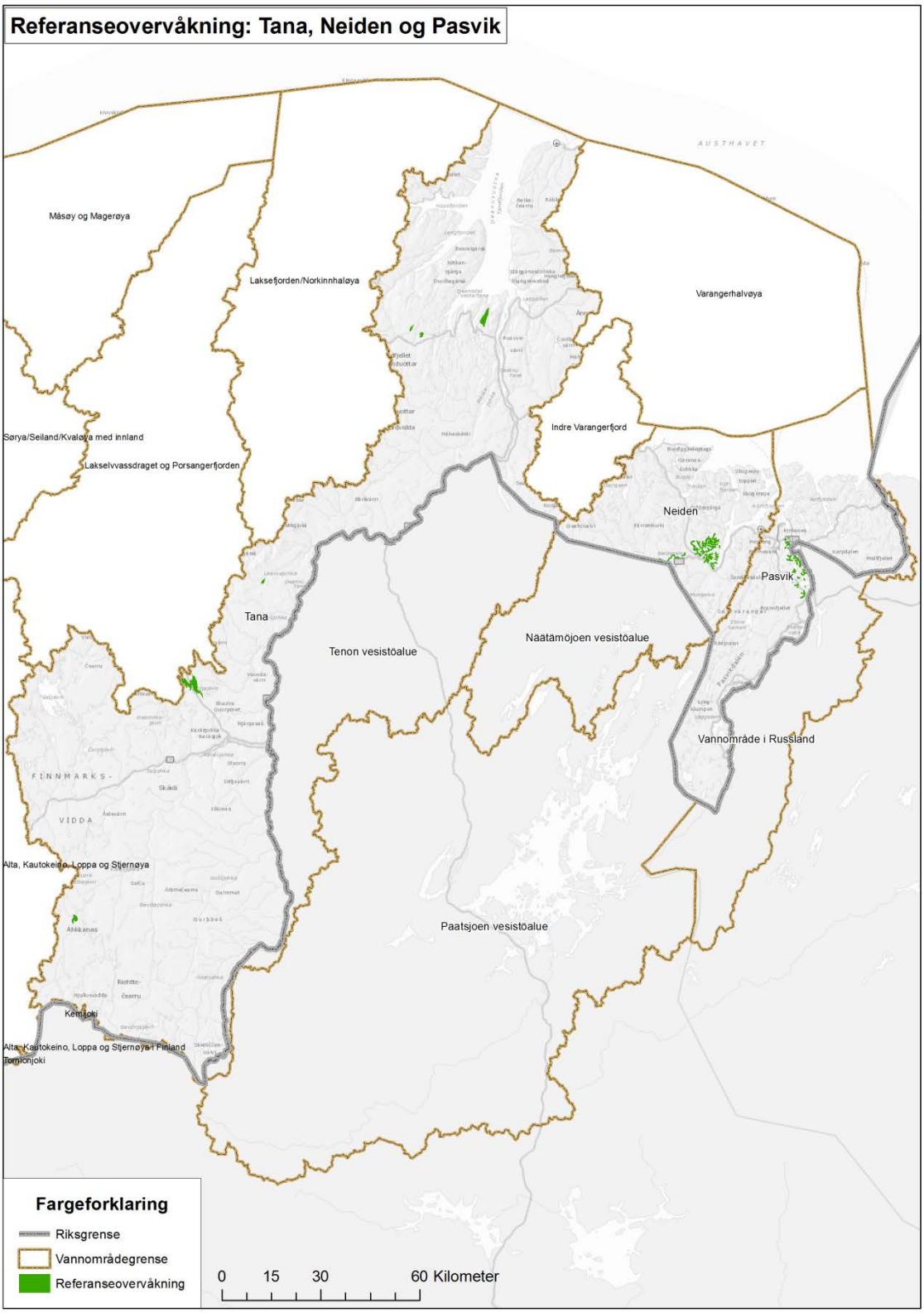
Kart 3: Overvåkingsstasjoner i den finske delen av den Norsk-finske vannregionen. Kilde: Lappland ELY-keskus

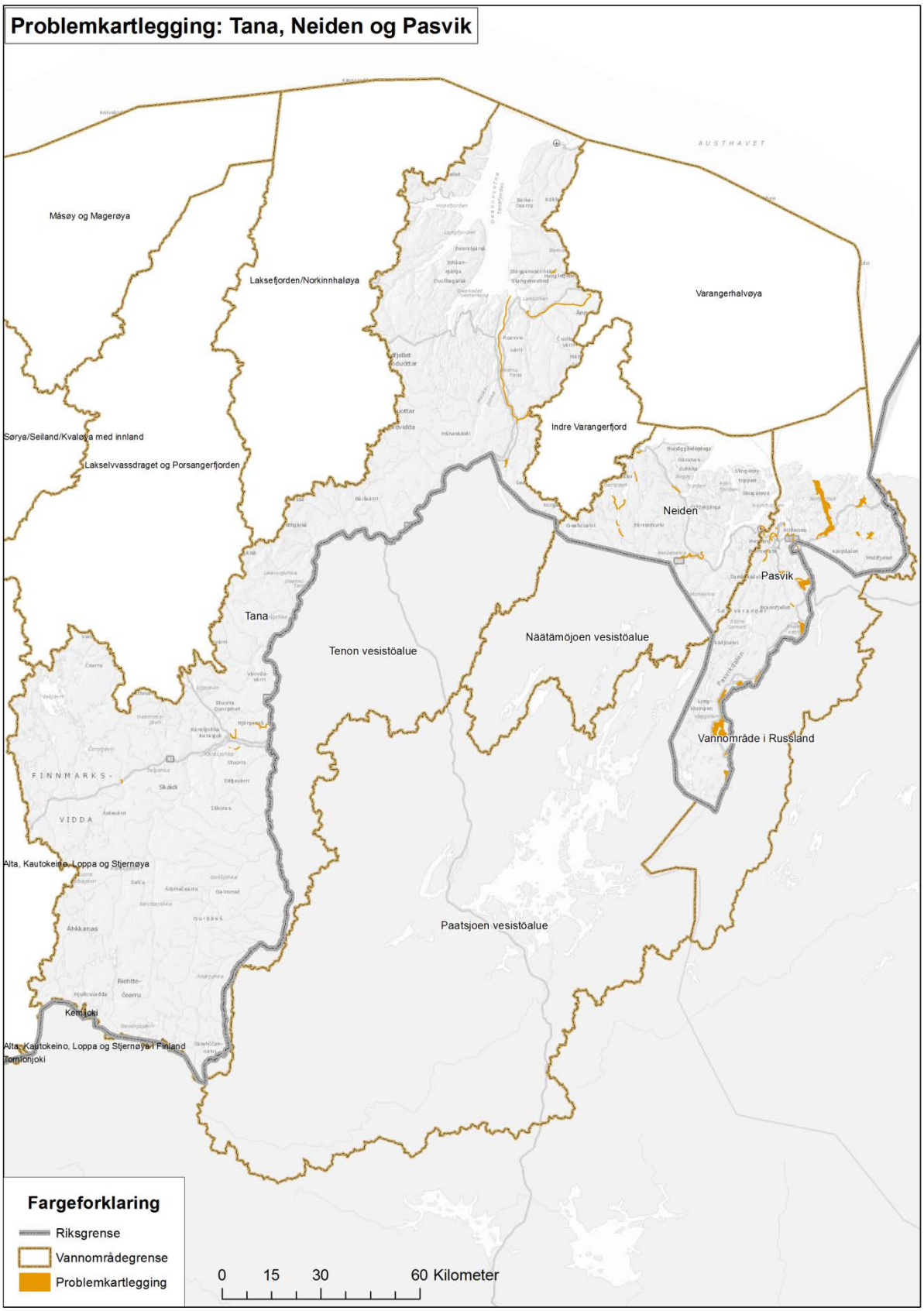
Kart 4: Basisovervåkingsstasjoner i den norske delen av den Norsk-finske vannregionen. Kilde: NVE

Kart 5: Tiltaksovervåkingsstasjoner i den norske delen av den Norsk-finske vannregionen. Kilde: NVE

Kart 6: Referanseovervåkingsstasjoner i den norske delen av den Norsk-finske vannregionen. Kilde: NVE

Kart 7: Problemkartleggingsstasjoner i den norske delen av den Norsk-finske vannregionen. Kilde: NVE

6. Karakterisering og klassifisering

Overflatevann er delt inn i ulike grupper basert på de geografiske og bio-kjemiske egenskapene til vannet. Typen overflatevann beskriver vannforekomstene som de er, eller bør være, uten påvirkning fra menneskelig aktivitet. Overflatevanntypen er angitt separat for elver, innsjøer og kystvann. For å bestemme referanseverdiene for overflatevann, er hver type beregnet etter uberørte forhold.

Referanseverdiene er basert på naturlig vann, hvor det er pålitelig materiale for målinger av biologiske kvalitetselementer og/eller vannkvaliteten. I noen tilfeller kan den naturlige tilstanden i vannet ikke måles for å gi et grunnlag for referanseverdiene. I disse tilfellene er referanseverdiene basert på historiske data, modellering, ekspertvurdering eller andre vannforekomster som er godt egnet og som har lav påvirkning fra menneskelig aktivitet. På tross av disse mulighetene, mangler mange vanntyper referanseverdier.

Det er noen ulikheter i inndelingen av vannforekomster. Norge har avgrenset innsjøer som er større enn 0,5 km^2 som egne vannforekomster. Mindre innsjøer er inkludert i elvevannforekomster/bekkefelt. Noen elver er inndelt i egne vannforekomster i Norge, men ikke i Finland. De store vannforekomstene har lik inndeling.

Den økologiske klassifiseringen av vannforekomster er hovedsakelig basert på biologiske kvalitetselementer. Klassifiseringen baseres på målinger av fisk, bunndyr og alger, i tillegg til vannplanter og konsentrasjonen av planteplankton som inneholder klorofyll. Den biologiske dataen brukt i klassifiseringen består av prøver tatt fra elver og innsjøer (littorale, pelagiske og dypvannsprøver). I tillegg er det nasjonalt utpekt prioriterte stoffer som skal inngå i vurderingen av den økologiske tilstanden. En fem-trinns skala brukes i den økologiske klassifiseringen, med klassene svært dårlig, dårlig, moderat, god og svært god (se figur 1).

Fig 1: Skala i klassifiseringen

Økologisk klassifisering også tar hensyn til andre effekter av menneskelig aktivitet på vannkvaliteten, som f.eks. på den fysisk-kjemiske kvaliteten på vannet, næringstilførsel, samt ulike menneskeskapte hydrologiske eller fysiske endringer, f.eks. demninger og mudring. En samlet

ekspertvurdering av vannforekomsten er nødvendig ettersom det biologiske materiale ofte er tilgjengelig kun i begrenset grad eller bare på bestemte steder.

Klassifiseringen er hovedsakelig basert på overvåkningsdata fra 2006 til 2012. Klassifiseringen er delt inn i fem kategorier basert på dataene som brukes i klassifiseringen: omfattende data, begrensede data, vannkvalitetsvurderinger, representativ klassifisering på grunnlag av andre vannforekomster, og sakkyndig vurdering.

Vannforekomster er også klassifisert i henhold til deres kjemiske tilstand. I den kjemiske klassifisering er virkningen av giftige og akkumulerte kjemikalier, såkalte prioriterte stoffer (f.eks visse metaller og plantevernmidler) studert i vann og fisk i Finland. I Norge males kjemisk status i vann, sediment og biota. På grunnlag av målingene på disse stoffene er vannforekosmter klassifisert til å enten ha god tilstand eller ikke. Når enkelt substanser overskrider en grenseverdi vil dette føre til at vannforekomsten ikke oppnår god kjemisk tilstand. Data for klassifisering av kjemisk tilstand i den Norsk-finske vannregionen består hovedsakelig av tungmetallovervåking i vann og fiskeundersøkelser (kvikksølv).

Det er forskjeller i klassifiseringsmetodene i Norge og i Finland. Norge bruker "en ut, alle ut" prinsippet, mens Finland har valgt en annen metode der en samlet vurdering av påvirkningene er vurdert.

I den norske delen av vannregionen er det over 1000 vannforekomster. Noen få av disse er blitt undersøkt i henhold til kravene, og en fullstendig klassifisering kan derfor sjelden utføres. Samtidig er området tynt befolket, både i henhold til norske og europeiske standarder. Mesteparten av industriell aktivitet ligger ved kysten. Det er store områder som kan anses å være upåvirket av menneskelig aktivitet, med unntak av langtransportert forurensning og klimaendringer. Mange av vannforekomstene har ikke registrert effekter på vannmiljøet, og det antas derfor at den økologiske tilstanden til disse er svært god. Videre er det ofte slik at selv om man mangler data for den fullstendige klassifiseringen er det målinger for noen parametere som vurderes som følsomme for påvirkninger. I disse tilfellene vil kvalitetselementet med det dårligste resultatet styre utfallet (en ut, alle ut-prinsippet), og økologisk tilstand kan vurderes selv med lite data.

Generelt har Finland klassifisert felles vannforekomster til en høyere tilstand enn Norge. Anarjohka, Tanaelva, Neiden og Munkelva har blitt klassifisert som god i Norge og svært god i Finland. Spesielt problematisk er Skiehččanjohka/Kietsimäjoki, som har blitt klassifisert til moderat tilstand i Norge og god tilstand i Finland. I tillegg har én innsjø, Følvatnet/Varssalijärvi blitt klassifisert som moderat i Norge på grunn av høy Cu-konsentrasjon. I usikre tilfeller har Finland vurdert vannforekomster til god tilstand oftere enn i Norge. Et harmonisert system for klassifisering er nødvendig hvis man skal arbeide på tvers av grensen med felles tiltak og bli enig om felles miljømål.

Elver og bekkefelt

Generelt er elvevannforekomstene i vannregionen næringsfattig. Mengden av næringsstoffer og suspenderte partikler som kommer fra diffuse kilder og punktkilder er liten i området. Vannforekomster i vannregionen er ikke utbredt påvirket av forsuring.

De fleste vassdragene i vannregionen har en svært god eller god kjemisk og økologisk tilstand. I Finland ble elver med et større nedslagsfelt enn 100 km^2 klassifisert i den 2. planperioden. Totalt ble 136 elvevannforekomster re-klassifisert på finsk side. Bare ett vassdrag er klassifisert til å ha mindre enn god økologisk status på finsk side, dette er elva Akujoki nær Ivalo. På grunn av fosfor-tilførsel fra avløp i Ivalo og Saariselkä, og dårlig omsetning av vann, er vannkvaliteten i elva Akujoki klassifisert til dårlig økologisk tilstand. I tillegg ble tre vannforekomster i den finske delen av vannregionen vurdert til å være i risiko grunnet påvirkning fra gullutvinning (elvene Sotajoki (Inari), Maddib-Ravadas og Postijoki).

Flere av elvevannforekomstene er klassifisert til å ha moderat/dårlig status på den norske siden av vannregionen, hovedsakelig på grunn av avrenning fra industri, sur nedbør, tungmetaller og forurensning fra gruvevirksomhet i Russland. Dete gjelder hovedsakelig Pasvik vannområde.

En annen alvorlig risiko for økologien i elvene er *Gyrodactylus salaris* parasitten. Atlantisk laks har ingen motstand mot parasitten. Fiskesykdom som smittes via rogn er også en risiko i området.

Tabell 3 viser en oversikt over økologisk tilstand for elvevannforekomster i vannregionen.

Tabell 3: Økologisk tilstand for elvevannforekomster (antall og present)

Økologisk tilstand *		Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Udefinert
Norge	Tana	421 (82,2 %)	24 (4,7 %)	23 (4,5 %)	1 (0,2 %)	1 (0,2 %)	41 (8 %)
	Pasvik	54 (50 %)	5 (4,6 %)	13 (12 %)	1 (0,9 %)	1 (0,9 %)	34 (31,5 %)
	Neiden	63 (75,9 %)	5 (6 %)	3 (3,6 %)	0	0	12 (14,5 %)
Finland	Tana	90,7 %	9,3 %	0	0	0	-
	Pasvik	93,5 %	5,5 %	0	0	1 %	-
	Neiden	100 %	0	0	0	0	-

* I Norge er en stor andel av vannforekomstene satt til antatt status, ettersom man har lite data – her må økologisk tilstand bekreftes ved hjelp av problemkartlegging og representativ overvåking.

Innsjøer

Nesten alle innsjøene i vannregionen har svært god eller god kjemisk og økologisk status.

Vannkvaliteten har blitt vurdert for 316 innsjøer i Tana-Neiden-Pasvikelva nedslagsfelt på finsk side. Alle innsjøer større enn 100 hektar ble vurdert individuelt, basert på tilgjengelig informasjon om tilstanden i vannet og kjente påvirkninger. Innsjøer på 50-100 hektar ble klassifisert til å ha god økologisk tilstand basert på en ekspertvurdering, ettersom næringstilførselen i vannregionen generelt er svært lav. Dette resulterte i at de fleste innsjøer på den finske siden av vannregionen har god økologisk status (nesten 60 % av det totale antallet) og i overkant av 40 % har svært god

tilstand. Den største innsjøen i vannregionen, Enaresjøen, ble vurdert til å ha god økologisk status selv med påvirkning fra vannkraftproduksjon.

På finsk side er det to innsjøer som er regulerte for vannkraftproduksjon, men de er ikke klassifisert som sterkt modifiserte vannforekomster. Enaresjøen er regulert sammen med Kaitakoski demningen på russisk side. De største påvirkningene fra reguleringen er erosjon av bredden og redusert vegetasjon i strandsonen. Byggningsmasse har også forårsaket fiskevandringshindre i små elver.

Innsjøen Rahajärvi kan klassifiseres som i risiko med bakgrunn i den økologiske statusen. Innsjøen er regulert, og det mangeler informasjon om effekten av reguleringen på biologiske kvalitetselementer. Innsjøen er inkludert i det nye overvåkingsprogrammet for innsjøer for årene 2014 - 2019, og når ny data om økologisk status av vannet foreligger kan den vurderes nærmere.

På norsk side av vannregionen er det noen innsjøer med moderat status, hovedsakelig på grunn av forurensning fra gruvevirksomhet, både i Norge og i Russland. Et høyt nivå av visse stoffe som kobber har blitt registrert, selv om årsaken til dette er ikke kjent. Det er mulig at dette skyldes høye bakgrunnsverdier.

Tabell 4 viser økologisk tilstand for innsjøer i vannregionen (antall og prosent).

Tabell 4: Økologisk tilstand i innsjøer i den Norsk-finske vannregionen

Økologisk tilstand*		Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Udefinert
Norge	Tana	141 (90,4%)	4 (2,6%)	2 (1,3%)	0	0	9 (5,8%)
	Pasvik	38 (42,7%9	5 (5,6%)	20 (22,5%)	0	0	26 (29,2%)
	Neiden	42 (76,4%)	0	3 (5,5%)	0	0	10 (18,2%)
Finland	Tana	57%	43%	0	0	0	-
	Pasvik	24%	76%	0	0	0	-
	Neiden	66%	34%	0	0	0	-

*I Norge er en stor andel av vannforekomstene satt til antatt status, ettersom man har lite data – her må økologisk tilstand bekreftes ved hjelp av problemkartlegging og representativ overvåking.

Kjemisk klassifisering

Den kjemiske tilstanden på finsk side av vannregionen er god. Overskridelser av kjemiske stoffer, som brukes i klassifisering, er ikke funnet i området. På finsk side av vannregionen er det ingen industri som er autorisert til å bruke eller slippe ut EUs prioriterte stoffer i vannmiljøet.

I Norge mangler nesten 97 % av vannforekomstene en vurdering av kjemisk tilstand. Dette skyldes manglende data, da ekspertvurdering brukes ikke i Finnmark for å fastsette kjemisk tilstand.

Overvåkingsstasjoner for prioriterte stoffer er få i Finnmark, men unntak av Jarfjellet, som inngår i et nasjonalt overvåkingsprogram for langtransportert luftforurensning og sur nedbør.

Grunnvann

Det understrekes at grunnvann har ikke blitt prioritert i Norge under planleggingen av perioden 2016-2021. Karakteriseringen av grunnvann har blitt utført nasjonalt av et ekspertpanel bestående av representer fra NGU. I Finnmark fylke utgjør grunnvann en liten del av vannforekomstene, og nesten alle vurderes til å oppfylle kravene for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i vannforskriften. Overvåking er nødvendig for å bekrefte dette.

På finsk side er 14 viktige grunnvannsforekomster (klasse I) og 12 vannforsyningsområder (klasse II) i vannregionen. Vannforekomster i klasse I og II er estimert til å utgjøre omtrent 20 000 m^3/d. Alle vannforsyningskilder på finsk side er fra grunnvann. På finske side er det også en betydelig mengde grunnvann (klasse III, 371 vannforekomster) hvor egnethet som vannforsyningskilde ikke har blitt utredet. I disse klasse III områdene er mengden grunnvann estimert til å være omtrent 250 000 m^3/d. På finsk side av vannregionen er den kvantitative og kjemiske tilstanden til grunnvannet god.

Kystvann

En oversikt over kystvann er ikke gitt i dette dokumentet, da man ikke har grensekryssende kystvann. For mer informasjon om kystvann i den Norsk-finske vannregionen, henvises det til den norske regionale vannforvaltningsplanen for området.

7. Miljømål og unntak

Det viktigste elementet i de regionale vannforvaltningsplanene er miljømål. Miljømål er fastsatt etter kriterier i EUs vannrammedirektiv, som er implementert i Norge via vannforskriften. Alle land som har implementert vannrammedirektivet forplikter seg til å nå sine miljømål innen 15 år etter implementeringen.

Vannrammedirektivet fastslår at god tilstand skal oppnås som miljømål for all overflate- og grunnvann i Europa. De regionale vannforvaltningsplanene som er ute på høring i 2014 tar sikte på å nå dette målet innen 2021. Direktivet definerer både god økologisk og kjemisk tilstand, som medfører at forurensningsnivåer er lave og at økosystemene fungerer godt. I tillegg skal alle vannforekomster som allerede har god eller svært god økologisk tilstand beskyttes fra forringelse (se fig.1 i kap.6).

Sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)

Det er separate miljømål for vannforekomster som er sterkt modifiserte (SMVF). Dette tar høyde for endrede økosystemer som aldri vil kunne oppnå sitt fulle potensiale, samtidig som det tas høyde for samfunnsverdien i endringene som er gjort, f.eks. demninger, vannkraft, vannuttak, osv.

Miljømålene for SMVF er derfor satt til godt økologisk potensiale (GØP), men dette må defineres nærmere for hver enkelt vannforekomst basert på de gjeldende forholdene, type og nivå av hydromorfologiske endringer, og mulighetene for forbedring. Miljømålet god kjemisk tilstand gjelder uavhengig av om vannforekomsten er sterkt modifisert eller ikke. I Norge skal kandidater til sterk modifiserte vannforekomster (kSMVF) fastsettes som endelige SMVF ved hjelp av tiltaksmetoden. Dette krever kunnskap om økologisk tilstand, som avgjør hvilke tiltak kan foreslås for å oppnå minst god økologisk tilstand, for å så ta en vurdering om tiltak kan iverksettes eller ikke. Den høyeste økologiske tilstanden som kan oppnås blir miljømålet for vannforekomsten, som defineres som godt økologisk potensiale.

I den norske delen av den Norsk-finske vannregionen er det 15 foreslåtte kandidater til SMVF. Blant disse er det kun 4 som er videre foreslått som endelige SMVF av Vannregionutvalget, og som dermed får miljømålet «godt økologisk potensiale» (GØP). Det er svært lite data på økologisk tilstand i samtlige SMVF, og problemkartlegging er foreslått som tiltak for alle. For de 4 vannforekomstene som er prioritert videre har miljømålet GØP ikke blitt definert, ettersom den økologiske tilstanden er ukjent. De gjenværende 11 kandidater til SMVF har fått miljmålet god økologisk tilstand (GØT), da man mangler data og tiltak for å utpeke de som SMVF. Disse vannforekomstene vil beholde sin kandidat-status under høringsperioden. I følge vannforskriften skal alle kSMVF fastsettes som endelige SMVF eller fastsettes som naturlige vannforekomster innen nasjonal godkjenning av den regionale vannforvaltningsplanen. Det er ikke utarbeidet retningslinjer for hvordan dette skal gjøres i praksis når man har lite kunnskap om tilstanden.

Tabell 5 viser en oversikt over SMVF på norsk side av den Norsk-finsk vannregionen. Blant de 4 SMVF som har blitt prioritert videre, forventes alle å oppnå sine miljømål innen 2021. I tillegg er det ytterligere 9 vannforekomster som er foreslått som kandidater til SMVF (kSMVF), men disse er ennå ikke registrerte i databasen www.vann-nett.no. Dette gjelder kun vannforekomster i Pasvik vannområde.

Tabell 5: Sterkt modifiserte vannforekomster på norsk side av vannregionen

Vann-forekomst ID	Navn	Påvirkning	Økologisk tilstand	Vannområde	Miljømål	Tiltak
244-2435-L	Gearretjavri	Vannkraftsdam	Udefinert	Neiden	Standard – god økologisk tilstand (GØT) 2021	Problem-kartlegging
242-2426-L	Låddejavri	Vannkraftsdam	Udefinert	Neiden	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
244-2431-L	Gárddajávri	Vannkraftsdam	Udefinert	Neiden	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
244-29-R	Gearretjohka	Uten minstevannføring	Udefinert	Neiden	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
242-6-R	Duttajohka - Duddaelva	Overføring av vann	Udefinert	Neiden	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
244-34-R	Gallutjohka	Overføring av vann	Udefinert	Neiden	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
242-7-R	Láddegurra (Bugøyfjord)	Annen regulering	Udefinert	Neiden	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging

247-2469-L	Viksjøen	Vannkraftsdam	Udefinert	Pasvik	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
247-2473-L	Store Kobb-holmsvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Pasvik	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
247-64392-L	Trillingvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Pasvik	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
247-2474-L	Store Valvatnet	Vannkraftsdam	Udefinert	Pasvik	Standard (GØT) 2021	Problem-kartlegging
246-2445-L	Bjørnevatnet	Vannkraftsdam	Moderat	Pasvik	Standard (GØT) 2021	Utsettings pålegg
246-65242-L	Svanevatn	Vannkraftsdam	Udefinert	Pasvik	Standard (GØT) 2021	Utsettings pålegg
234-505-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Overføring av vann	Udefinert	Tana	God økologisk potensial (GØP) 2021	Problem-kartlegging
234-501-R	Julelva-Juovlajohka øvre	Overføring av vann	Udefinert	Tana	God økologisk potensial (GØP) 2021	Problem-kartlegging
234-315-R*	Julelva-Juovlajohka fra Basávžžejohka til Riidoveaijohka	Overføring av vann	Udefinert	Tana	GØP 2021	Problem-kartlegging
234-303-R*	Fáhccabealjohka	Demning	Udefinert	Tana	GØP 2021	Problem-kartlegging

*Disse vannforekomstene er ikke registrert som SMVF i database (Vann-nett). Hvis den ansvarlige sektormyndigheten ikke vurderer disse vannforekomstene til å være SMVF vil miljømålet endres til GØT. Problemkartlegging er foreslått for å avklare status.

På den finske siden av vannregionen er innsjøene Inarijärvi og Rahajärvi regulert til vannkraft, men møter ikke kravene for sterkt modifiserte vannforekomster. Det er ikke utpekt kandidater til sterkt modifiserte elver eller innsjøer på finsk side av vannregion.

Unntak

Utsatt frist for å nå miljømål

I noen tilfeller kan fristen for å oppnå miljømålet forlenges, for å sikre gradvis miljømåloppnåelse, gitt at visse forhold oppfylles. Fristen for å oppnå miljømålet kan utsettes grunnet tekniske årsaker, høye kostnader, eller naturlige forhold som forhindrer forbedringen. Utsettelsen av miljømåloppnåelse må begrunnes godt, og er begrenset til ytterligere to planperioder (altså innen 2027 eller 2033). Tiltak og en tidsramme for tiltakene må legges ved begrunnelsen. Utsettelser må revurderes under hver planperiode.

I den norske delen av den norsk-finske vannregionen er det kun en vannforekomst som har fått foreslått utsatt frist for å oppnå sine miljømål - Bøkfjorden midtre i Pasvik, som er sterkt påvirket av Sydvaranger Gruve AS. Miljømålet for denne vannforekomsten er foreslått til å være god økologisk tilstand (GØT) innen 2027. Miljømålet er foreslått av Miljødirektoratet, som er ansvarlig sektormyndighet, i påvente av resultater fra pågående tiltak og overvåking.

På finsk side av den Norsk-finske vannregionen er det kun én vannforekomst, elven Akujoki, som har dårlig tilstand, og vil ikke nå sitt miljømål god økologisk tilstand. Miljømåloppnåelse er satt til 2021 – her må det understrekes at Finland og Norge vurderer utsettelser ulikt. I Finland skal alle miljømål oppnås innen 2015, og alt etter dette blir utsettelse av fristen. Vannforekomsten dette gjelder er påvirket av avløp og landbruk, og elven har behov for redusert næringstilførsel. Næringstilførsel av total fosfor og nitrogen bør reduseres med 50 %. I tillegg er konsentrasjoner av faste partikler og koliforme bakterier høye og vannforekomsten viser tydelige tegn på menneskelig påvirkning.

Mindre strenge miljømål

Det er mulig å sette mindre strenge miljømål enn det som kreves i vannforskriften. Dette gjelder vannforekomster som er så sterkt påvirket av menneskelig aktivitet at det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å nå miljømålet. En rekke kriterier må oppfylles for at dette kan anvendes. In Norge kan mindre strenge miljømål kun foreslås etter nasjonale retningslinjer. Dette miljømålet har ikke blitt foreslått for planperioden 2016-2021. I Finland er dette miljømålet ikke foreslått.

Strengere miljømål

For beskytta områder skal det strengeste miljømålet settes – enten etter vannforskriftens krav eller annet lovverk som gjelder for området/vannforekomsten. Prosessen med å identifisere hvilke vannforekomster hører til beskytta områder er ikke avsluttet i Norge, og en gjennomgang og beskrivelse av miljømål for disse vannforekomstene er dermed ikke på plass i den regionale vannforvaltningsplanen for den norske delen av vannregionen. Miljødirektoratet har foreslått strengere miljømål for nasjonale laksefjorder og – vassdrag, der hvor dette ikke kommer i konflikt med miljømål for SMVF og hvor fisk er et kvalitetselement for å sette økologisk tilstand. En fullstendig oversikt over hvilke vannforekomster dette gjelder, er ikke utarbeidet, men miljømålet vil gjelde for mange vannforekomster. Blant de nasjonale laksevassdragene er det to stykker som krysser grensen til Finland (Tana og Neiden).

8. Økonomisk vurdering av vannforbruk

I Norge er det hovedsakelig kommuner eller kommunalt-eide selskaper som er ansvarlig for å levere vann- og avløpstjenester til befolkningen og næringslivet. En gjennomsnittlig norsk husholdning betaler omtrent 7000 kr/år for disse tjenestene. Dette tallet kan økes for å sikre nødvendige investeringer og vedlikehold, men kommunene kan ikke prise disse tjenestene høyere enn en strengt nødvendig nivå (full kostnadsnivå). Investeringskostnader for vannforsyning og håndtering av avløpsvann for kommunene og privatpersoner i Norge er anslått til opp til NOK 500 mrd innen 2030. Mange forbedringer er allerede gjort, men stadig strengere kvalitetskrav betyr at kostnadene vil fortsette å være høy i fremtiden (Norsk Vann 2014).

På finsk side av vannregionen har to vannforsyningsanlegg for husholdninger blitt inkludert i beregningene i tiltaksprogrammet, og begge er lønnsomme. Anleggene hadde en samlet omsetning på 1,9 millioner euro i 2011. Gjennomsnittlig omsetning for anleggene var 974 000 €. Den

gjennomsnittlige avkastningen var 995 000 € (870 000 €, år 2003) og gjennomsnittlig utgifter var 861 000 € (530 000 €, år 2003). Kostnaden for å forsyne hele regionen (inntekter / kostnader) hadde et gjennomsnitt på 115,6 %. Anleggene har ikke vært subsidiert siden 2011. Behovet for vannforsyning er ventet å avta i fremtiden, hovedsakelig på grunn av et redusert antall innbyggere i området samt økt bruk vannsparingstiltak i husholdninger.

9. Tiltaksprogram

Samarbeidsavtalen understreker at tiltaksprogrammene skal være koordinerte i hele vannregionen. Dette krever en samordning av karakterisering, overvåking, klassifisering og miljømål. Ettersom samordningsprosessen ikke er fullført, og på grunn av forskjeller i tidsfrister, ble det utfordrende å koordinere felles tiltak for den norsk-finske vannregionen. De regionale myndighetene har tidligere blitt enige om å koordinere tiltak for påvirkning fra avløp og tiltak for å hindre spredning av *Gyrodactylus salaris*, men det finnes ingen felles tiltak som skal gjennomføres i dette øyeblikk. Man jobber for å bedre koordinere de relevante sektormyndighetene, slik at man kan utarbeide felles tiltak og nå miljømålene.

Nasjonale retningslinjer for tiltaksprogram ble publisert i løpet av våren 2013. I Norge ble det gjennomført møter med sektormyndigheter for å avklare rolleansvar og myndighetsområde. Innbyggere har også deltatt i prosessen, via referansegrupper. Arbeidet har vært koordinert av vannregionmyndigheten ved Finnmark fylkeskommune, samt av prosjektledere i vannområdene. I Finland har det blitt arrangert møter for den regionale samarbeidsgruppen i løpet av prosessen. På finsk side har koordineringsarbeidet, datainnsamling og rapportering blitt gjort av Lappland ELY-senter.

I Norge og Finland har prosessen med å utforme et tiltaksprogram vært organisert regionalt. I Finnmark ble vannregionutvalget orientert om arbeidet høsten 2012. Anmodninger om tiltaksutredning fra de ansvarlige sektormyndigheter ble organisert regionalt; vannområdene vurderte de påvirkningene som er registrert i sine vannforekomster og sendt forespørsler il vannregionmyndigheten. Vannregionmyndigheten samlet deretter alle forespørslene, og koordinerte dette til hver sektormyndighet. Sektormyndighetene vurderte så anmodningene, gjennomførte befaringer, og utredet forslag til tiltak. Basert på disse forslagene, utarbeidet vannområdene lokale tiltaksanalyser, som dannet et grunnlag til det regionale tiltaksprogrammet. Samtlige sektormyndigheter svarte på anmodningene, selv om en del ikke rakk den regionale fristen som var 1. september 2013. Dette skyldes hovedsakelig ressursmangel og sene retningslinjer. Videre manglet en stor andel tiltak detaljert informasjon, som skyldes et tynt datagrunnlag og knapp tid.

Et flertall av tiltak som foreslås for den norske delen av den Norsk-finske vannregionen er problemkartlegging og kunnskapsinnhenting. Dette er nødvendig i mange tilfeller for å kunne fastslå vannforekomstenes økologiske status og avklare påvirkningsgrad, og videre utrede mer konkrete tiltak om nødvendig. Det er svært lite informasjon om kostnader for foreslåtte tiltak på dette tidspunktet. Tiltak er foreslått av de ansvarlige sektormyndighetene, og det er til syvende og sist sektormyndigheten som avgjør om tiltaket skal iverksettes, etter en grundig vurdering av

kostnadseffektiviteten. Noen tiltak vil bli iverksatt før 2016 ettersom de utgjør en del av lokale og regionale planer og prosesser som opererer med ulike planperioder. Dette gjelder i stor grad forbedringer i kommunal håndtering av avløpsvann. Noen av de foreslåtte tiltakene er også basert på annen lovgivning enn vannforskriften, men likevel er knyttet til vannforvaltning ved fokus på vannkvalitet.

I Finland er elven Akujoki klassifisert i dårlig økologisk tilstand. Det skyldes høy avrenning av fosfor fra kloakkvannrenseanlegg i Ivalo og Saariselkäs, samt dårlig utskiftning av vann. I andre vannforekomster på finsk side er økologisk status god eller svært god. I slike tilfeller tar de foreslåtte tiltak sikte på å opprettholde eksisterende status. Dette gjelder også grunnvann. I elven Akujoki er det nødvendig å redusere avrenning av næringsstoffer, og for fosfor og nitrogen må næringsinnholdet reduseres med 50 %. Det er ikke behov for tiltak for prioriterte stoffer på finsk side av vannregionen. Problemkartlegging og kunnskapsinnhenting er også nødvendig for det videre arbeidet i Finland. En rekke av tiltakene som er foreslått vil bli iverksatt etter lokale og regionale styringsprosesser og med bakgrunn i andre lovverk og forskrifter enn vannforskriften.

I form av forebyggende tiltak mot overføring av Gyrodactylus salaris, har norske Mattilsynet redegjort hvilke forebyggende tiltak som i dag eksisterer. Tilsvarende myndighet i Finland som arbeider med forebyggende tiltak er det finske Food Safety Authority (Evira). Bekymringer har vært reist blant lokale organisasjoner og offentligheten om disse tiltakene er tilstrekkelige, og norske myndigheter vil vurdere om en egen regulering bør gjøres for elven Tana.

Tabell 6 gir en oversikt over tiltak for den Norsk-finske vannregionen. For detaljer, vennligst se vannforvaltningsplanene.

Tabell 6: Tiltak i den Norsk-finske vannregionen

Påvirkning/Tiltak	Norge	Finland
Forbedringer/investeringer i kommunale og spredte avløp	X	X
Fjerne fiskevandringshindre	X	X
Tiltak i regulerte vassdrag/vannkraftreguleringer	X	X
Tiltak mot avrenning fra industri og andre punktkilder	X	
Tiltak mot forurensning fra diffuse kilder (avrenning fra bebyggelse, gruvedrift, industri, (nedlagte) søppelfylinger, sediment forurensning i havner, osv)	X	X
Fremmede arter* (tiltak innebærer kartlegging og uttak)	X	
Forsøpling	X	
Miljøgifter/prioriterte stoffer	X	
Overfiske	X	
Jordbruk	X	
Forebyggende tiltak mot spredningen av *Gyrodactylus salaris*	X	X
Beredskap mot akutt forurensning		

*Påvirkning fra kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*) er ikke medregnet

Den estimerte effekten av de foreslåtte tiltakene vil være en forbedring av data- og kunnskapsgrunnlaget for økologisk tilstand for mange av vannforekomster, ettersom problemkartlegging utgjør omtrent halvparten av alle tiltak. En forbedret database vil gi referanserverdier for fremtidig arbeid. Kartleggingen av økologisk og kjemisk tilstand vil medføre at man kan prioritere blant områder som har større påvirkningsbilde, samt blant de mest kostnadseffektive tiltakene. Med et bedre kunnskapsgrunnlag vil sektormyndighetene lettere kunne vurdere miljøhensyn i sin daglige virksomhet. Dette kan også føre til flere forebyggende tiltak og miljøvennlige tiltak. I tillegg kan en vurdering av miljøeffekter fra industri og annen aktivitet resultere i endrede rutiner, ny eller revidert regelverk og en mer helhetlig tilnærming til miljø- og vannforvaltning. For eksempel har innføringen av vannforskriften i Norge førte til en revisjon av vannkraftverk i Norge, hvor kostnader og nytte av miljømål er vurdert i forhold til kostnadene ved redusert produksjon. Denne prosessen kan medføre endringer i behandlingen av vannkraftkonsesjoner.

Som nevnt ovenfor er det svært lite data på kostnadene for foreslåtte tiltak i Norge. Det er heller ikke understreket forskjellen mellom grunnleggende tiltak, andre grunnleggende tiltak og supplerende tiltak i de norske planene, men det jobbes med å få dette på plass. En oversikt over tiltakskostnader er tilgjengelig i den norske regionale vannforvaltningsplanen. Oversikten er ikke komplett og tallene er heller ikke absolutte.

Tabell 7 gir en oversikt over kostnader på finsk side.

Tabell 7: Overslag av årlige kostnader for vannforvaltningstiltak i Finland.

Sektor/tiltak	Grunnleggende tiltak (1 000 €/år)	Andre grunnleggende tiltak (1 000 €/år)	Tilleggstiltak (1 000 €/år)	Totalt (1 000 €/år)
Kommunale avløpsbehandling	1 762		10	1 772
Spredte avløp	1 303			1 303
Skogbruk			26	26
Jordbruk			58	58
Restaurering av områder		177	22	199
Sikring av grunnvann		0,003		0,003
Vannforsyning			0,003	0,003
Totalt	**3 065**	**177**	**116**	**3 358**

Flomvern

EUs flomdirektiv er ikke implementert i Norge, men gjelder i Finland. Direktivet medfører at alle medlemsstatene skal vurdere flomrisiko langs alle vassdrag og kystlinjer, kartlegge flommens omfang og risikoområder, og utarbeide forvaltningsplaner og tiltak for å redusere flomrisikoen. Dette er under utarbeidelse i Finland. I Norge har NVE hatt en 24-timers flomvarslingstjeneste og overvåkingssystem siden 1989. Dette systemet består av en analyse av dagens situasjon, en beregning av strømning og vannstand og utstedelse av strømmen

flyt prognoser og flomvarsel. Et lignende system er også brukt i Finland av det finske Environment Institute (FEI). NVE og FEI kartlegger også risiko-områder og utfører risikovurderinger for å prioritere ulike beskyttelsestiltak. NVE og FEI støtter kommuner med kartlegging av lokale risiko-områder og detaljerte undersøkelser, samt bidrar til arealplanleggingsprosesser ved å sikre at flomrisikoen er tilstrekkelig ivaretatt. Når NVE foreslår tiltak som en del av de norske vannforvaltningsplanene vurderes den mulige effekten på flomrisiko nøye.

På den norske siden av Tana vannområde er noen flombarrierer fjernet, da disse barrierene har drastisk endret økosystemet, og det har vært ansett som trygt å fjerne.

Det er et flomrisiko-område på finsk side av vannregionen. i Ivalo. Nye flombarrierer og økning av eksisterende tiltak har blitt foreslått for området.

Havstrategidirektivet

EUs havstrategidirektiv tar sikte på å beskytte det marine miljøet i Europa og sikre god miljøtilstand i europeiske havområder innen 2020. Alle medlemslandene må utvikle en marin strategi for sine kystfarvann. Direktivet er ikke vedtatt i Norge, men man har likevel omfattende marine forvaltningsplaner, marine verneplaner og verneområder under OSPAR-konvensjonen på plass. De marine forvaltningsplanene regulerer de norske havområdene (Barentshavet og Lofoten, den norske Havet, Nordsjøen). Marine verneplaner regulerer spesifikke områder med ulike egenskaper av økologisk interesse og betydning. Som en del av OSPAR har Norge meldt inn flere områder for å danne en del av et internasjonalt nettverk. Deler av havområdene rundt Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen, samt ulike korallrev områder og Ytre Hvaler nasjonalpark nå en del av dette nettverket, som har som mål å beskytte det marine miljøet i det nordlige Atlanterhavet. Havstrategidirektivet implementeres av den nasjonale lovgivningen i Finland. Det er ingen marine områder som ligger på den finske siden av vannregionen.

10. Klimaendringer

Klimaendringer påvirker vannressursene på mange måter. Effektene er allerede delvis synlig i dag, og de er anslått å øke innen utgangen av århundret. Informasjon om effektene av klimaendringer er fortsatt ufullstendig, og på kort sikt er mange andre faktorer er mer betydningsfull i forhold til vannforvaltningen. Arbeidet med flomrisiko som utføres i forbindelse med EUs vannrammedirektiv vil bidra til å sikre en tilstrekkelig gjennomgang av effektene fra klimaendringer.

Ifølge de siste klimascenarier, vil Finlands gjennomsnittstemperatur være 0,9 til 2,2 °C høyere i perioden 2010-2039 enn for referanseperioden 1971-2000 For perioden 2040-2069 viser vekstscenarioet en økning på 1,8-4,1 °C og for perioden 2070-2099 på 2,5 til 6,0 °C. En tilsvarende økning i nedbør for de respektive periodene vurderes til å være på 2–9 %, 5–15 % og 9-24 %.

Maksimal daglig nedbør kan øke 5-35 % om vinteren og 5-30 % i sommeren ved slutten av århundret. Disse nye scenarioene er ikke vesentlig forskjellig fra tidligere utarbeidelser. Imidlertid har prognosen for økningen i nedbør økt, spesielt på sensommeren. I Norge er det forventet en økning i nedbør på 8–9 % og en økning i temperatur på 2-3 °C innen 2050 (Hanssen Bauer et al 2009.).

Den viktigste effekten av klimaendringene er koblet til hydrologiske forhold (avrenning, vannføring og vannstand) av vassdrag. Den årlige avrenning er beregnet til å endre ved midten av århundret fra -5 til +12 %, avhengig av lokalitet. Avrenning om vinteren vil øke på grunn av en økning i snøsmelting og nedbørsmengder. Basert på dagens klimascenarier, vil flom i Nord-Lappland forbli på dagens nivå til slutten av århundret, men det forventes å øke i Norge.

Mer nedbør vil føre til økt erosjon, og dermed til økt næringstilførsel i vassdragene. Dette kan forsterkes av økt flom. Mindre snø kan øke næringstilførsel, spesielt fra fosfor og nitrogen, i vassdrag om vinteren, og mer nitrogen kan skylles ut fra skogsområder. Vanntemperaturen kan øke, og veksten av blå alger i innsjøer og kystvann kan øke. I tillegg kan oksygennivået reduseres i innsjøer og kystvann, særlig i ved lite gjennomstrømming, og mengden av bakterier kan øke. På den andre siden, kan kortere perioder med isdekke forbedre oksygenforbruket i vannet.

Endringer i temperatur og nedbør kan føre til endringer i flommønstre og risiko for skred. NVE har publisert flere rapporter om fremtidige utfordringer i Norge. I Finnmark er det en risiko for økte vinter- og høstflommer, og oversvømmelser i befolkede områder. Økt nedbør vil kreve en investering og vedlikehold i avløpsvann og avløpsinfrastrukturen. Et varmere klima kan også påvirke økologien i vassdrag, og påvirker overlevelse av fiskearter. Nye arter kan dukke opp og etablere seg.

11. Medvirkning og høringsperioden

Offentlig høring og informasjonsdeling er viktig for å sikre medvirkning og ta vare på lokal kunnskap. De regionale vannforvaltningsplanene er på offentlig høring i 6 måneder.

Det er forskjeller i høringsfristene i Norge og Finland. Den offentlige høringsperioden i Norge er fra 1. juli til 31. desember 2014. Under høringsperioden vil det være en nasjonal høringskonferanse, og regionale og lokale informasjons- og høringsmøter. Resultatene fra høringsperioden vil bearbeides og nødvendige oppdateringer vil foretas i plandokumentene i løpet av våren 2015. Dette innebærer møter i Vannregionutvalget, og møter med den regionale referansegruppen. Den regionale vannforvaltningsplanen skal så godkjennes i Vannregionutvalget og deretter sendes til Finnmark fylkeskommune for politisk godkjenning. Frist for innsending av vannforvaltningsplanen til nasjonale myndigheter i Norge for godkjenning er 1. juli 2015.

Høringsperioden i Finland varer fra 1. oktober 2014 til 31. mars 2015. Resultater fra den offentlige høringen vil bli behandlet i løpet av 2015 i samarbeid med interessenter og myndigheter. To separate dokumenter vil bli behandlet, vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet. Endringer og

oppdateringer i dokumentene vil bli gjort etter konsultasjon. Innlevering av vannforvaltningsplanen til nasjonale myndigheter for godkjenning er satt til 1. oktober 2015. Vannforvaltningsplanen vil bli godkjent av den finske regjeringen.

Dette dokumentet vil følge den finske høringsperioden (fra oktober 2014 til mars 2015). Dokumentet vil bli presentert som vedlegg til de regionale vannforvaltningsplanene i Norge og Finland. Det er ønskelig at tidsfrister for vannforvaltning vil bli harmonisert mellom de to landene ved starten av 2016.

12. Fremtidige utfordringer

Det gjenstår en del utfordringer for den Norsk-finske vannregionen, og enkelte problemstillinger vil kreve avklaring fra nasjonale myndigheter i de respektive landene. Ulikheter i klassifiseringsmetoder er den største utfordringen, som er nærmere beskrevet i kap.6. Inndeling av vannforekomster bør også harmoniseres. I tillegg er det utfordringer i organiseringen av arbeidet. Det som skiller seg mest ut er en forskjell på 3 måneder i tidsfristene mellom Norge og Finland. Dette gjør det svært krevende å koordinere arbeidet på hver side av grensen, og spesielt utfordrende å utarbeide felles planer for den Norsk-finske vannregionen. Behov for et felles overvåkingsprogram bør også løses, slik at man kan bygge opp et felles kunnskapsgrunnlag.

Alle disse elementene er viktige for å kunne nå målet om en felles vannforvaltningsplan for vannregionen. Uten dette vil de bli vanskelig å enes om økologisk tilstand i de grensekryssende vassdragene, og dermed også å enes om miljømål. Dette er igjen viktig for å komme fram til felles tiltak. Regionale myndigheter i Norge og Finland vil fortsette å jobbe for å koordinere prosessene, og forhåpentligvis vil man være et skritt nærmere dette målet ved starten av neste planperiode.

13. Referanser og vedlegg

Norske dokumenter:

- Regional vannforvaltningsplan for Finnmark og grensevassdragene (2016-2021)
- Regional tiltaksprogram for Finnmark og grensevassdragene (2016-2021)
- Regional overvåkingsprogram for Finnmark vannregion og grensevassdragene (2016-2021)
- Vesentlige vannforvaltningsspørsmål for Finnmark vannregion (2016-2021)
- Planprogram for Finnmark vannregion (2016-2021)

Alle dokumentene er tilgjengelig på www.vannportalen.no/finnmark. Den regionale vannforvaltningsplanen, Tiltaksprogrammet og Vesentlige vannforvaltningsspørsmål er oversatt til finsk. Den regionale vannforvaltningsplanen er oversatt til samisk.

Finsks dokumenter:

- Vannforvaltningsplanen for Tana-Neiden-Paats vannregion (2016-2021)
- Tiltaksprogram for Tana-Neiden-Paats vannregion (2016-2021)

Alle dokumentene er tilgjengelig på www.ymparisto.fi

Vannforvaltningsplanen er oversatt til norsk.

Referanser:

Hanssen-Bauer, I., H.- Drange, L.A. Roald, K.Y. Børsheim, H.Hisdal, D. Lawrence, A. Nesje, S.Sandven, A. Sorteberg, S. Sundby, K. Vasskog og B. Ådlandsvik. 2009. Klima i Norge i 2100. Bakgrunnsmateriale til NOU Klimatilpasning, Norsk klimasenter, september 2009, Oslo.

Norsk Vann (2014): www.norskvann.no

Vann-forekomst id	Navn	Kommune	Påvirkningstype	Tiltak	Kostnad (NOK)	Prioritering (VOU)*	Tiltaks-haver
234-317-R/ 234-501-R/ 234-505-R/234-315-R/234-303-R	Julelva (flere vannforekomster)/ Tørrvannan	Tana	Overføring av vann	Problem-kartlegging, Kongsfjord-reguleringen	Ikke vurdert	---	
234-317-R/234-287-R	Julelva (flere vannforekomster)	Tana	Flomverk og forbygninger	Fjerne og ombygge anlegg.	Ikke vurdert	---	NVE
234-763-R	Bonakasbekken	Tana	Søppelfylling	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Tana kommune
234-765-R	Polmakelva - nedre del	Tana	Søppelfylling	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Tana kommune
234-759-R	Korselva	Tana	Søppelfylling	Problemkartleggi ng	Ikke vurdert	--	Statens vegvesen
234-767-R	Jerguljohka samløp Kárášjohka	Karasjok	Søppelfylling	Problem-kartlegging	Ikke vurdert		Karasjok kommune
0423000030-4-C	Vargvikholmen	Berlevåg	Søppelfylling	Problem-kartlegging	Ikke vurdert		Berlevåg kommune
234-115-R/234-122-R	Tanaelva (flere vannforekomster)	Tana	Introdusert art (hvitfinnet steinulke)	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Fylkes-mannen
234-115-R/234-118-R/234-122-R/234-124-R/234-123-R	Tanaelva (flere vannforekomster)	Tana	Introdusert art (pukkellaks)	Problem-kartlegging (uttak)	Ikke vurdert		Fylkes-mannen
234-124-R/234-123-R/234-122-R	Taanelva (flere vannforekomster	Tana	Avløp fra spredt bebyggelse	Tilsyn og kontroll med små avløpsanlegg	450.000	3	Tana kommune
0423000030-1-C	Berlevåg indre havn	Berlevåg	Avrenning fra industrier	Tiltak i forurenset sjøbunn	Ikke vurdert	---	Kystverket m. fl.
0423000030-10-C	Berlevåg ytre havn	Berlevåg	Kommunalt avløpsvann uten rensing	Sanering eller oppgradering av ledningsnett	500.000	1	Berlevåg kommune
234-124-R	Tanaelva (flere vannforekomster)	Tana	Kommunalt avløpsvann uten rensing**/avløp fra spredt bebyggelse	Sanering eller rehabilitering av eldre avløpsnett	730.000	1	Tana kommune
234-124-R	Tanaelva (flere vannforekomster)	Tana	Kommunalt avløpsvann uten rensing**/avløp fra spredt bebyggelse	Forlengelse av ledningsnett	3.580.000	2	Tana kommune
234-124-R	Tanaelva- Skiippagurra til Tanamunningen	Tana	Forurensning (ukjent kilde/ høye kobberverdier)	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Fylkes-mannen
Mange	Tanavassdraget, Langfjordelva- Laggo og Kongsfjordvassdraget (samtlige vannforekomster)	Flere kommuner	Flere	Opprettelse av nasjonale laksevassdrag	Ikke vurdert	---	Miljø-direktoratet

Vann-forekomst id	Navn	Kommune	Påvirkningstype	Tiltak	Kostnad (NOK)	Prioritering (VOU)*	Tiltaks-haver
234-13-R	Tana	Tana	Fiskevandrings-hinder	Gjenskape fiske-vandring	300.000	1	Uavklart
234-713-R	Skiippagurrabekken	Tana	Fiskevandrings-hinder	Utbedre kulvert for å sikre fiskevandring	500.000	3	Statens vegvesen
234-713-R	Skiippagurrabekken	Tana	Bekkelukking	Problem-kartlegging	500.000	3	Grunneier
234-713-R	Skiippagurrabekken	Tana	Fiskevandrings-hinder	Fjerning av menneskeskapte konstruksjoner	100.000	3	Tana kommune
234-58-R	Vuohppejohka	Tana	Fiskevandrings-hinder	Utbedre kulvert	500.000	1	Statens vegvesen
234-58-R	Vuohppejohka	Tana	Fiskevandrings-hinder	Utbedre kulvert		2 (1)	Uavklart (privat)
234-223-R	Njourgganjohka (Båteng)	Tana	Fiskevandrings-hinder	Utbedre kulvert	500.000	1	Statens vegvesen
234-491-R/234-492-R	Basávžžejohka (flere vannforekomster)	Tana	Fiskevandrings-hinder (flere)	Utbedre vandringshinder	Ikke vurdert	--	Statens vegvesen / Tana kommune
234-772-R	Oalgejohka nedre	Karasjok	Fysiske inngrep	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Karasjok kommune
234-498-R	Čammájohka	Tana	Fysiske inngrep (fiskevandrings-hinder)	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	--	Privat grunneier
234-61570-L	Golggutjávri	Tana	Forurensning (høye kobber og arsenikk verdier)	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Uavklart
235-62743-L	Navnløs innsjø ved Vággecearru	Tana	Forurensning	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Uavklart
234/132-R/234-590-R/234/605-R/234-65-R/234-896-R/234-77-R/234-97-R	Tanavassdraget – øvre deler (flere vannforekomster)	Karasjok/Kautokeino	Fiske	Bestandsregulerende tiltak og internasjonal avtale	Ikke vurdert	----	Miljø-direktoratet
234-775-R	Kárášjohka- nedre deler	Karasjok	Søppelfylling	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	1	Karasjok kommune
234-775-R	Kárášjohka- nedre deler	Karasjok	Avløp fra spredt bebyggelse	Forlengelse av ledningsnett	Ikke vurdert	2	Karasjok kommune
234-57654-L/234-894-R	Karasjok- flere innsjøer og elver ved tettstedet	Karasjok	Forurensning (krigsmateriell fra 2. verdenskrig)	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Uavklart
234-720-R	Njargásašjohka	Karasjok	Fiskevandrings-hinder	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Statens vegvesen
234-924-R	Bajit Hoašširjohka	Karasjok	Fiskevandrings-hinder	Problem-kartlegging	Ikke vurdert	---	Statens vegvesen
233-126-R	Langfjordelva	Gamvik/ Lebesby/ Tana	Fisketiltak	Vedlikehold av fisketrapper	Ikke vurdert	--	Miljø-direktoratet

*VOU= vannområdeutvalget
** Feilføring. Skal etter karakteriseringsregler være «renseanlegg > 2000 pe. Gjelder slamavskiller i Polmak, Tana kommune.

Deanu gielda – Tana kommune
Utviklingsavdelingen

Notat

Referanse
2011/2145-161

Dato
16.09.2014

Høringsmøte i Tana vannområde: 11.09.2014. Oppsummering av resultater fra gruppearbeid.

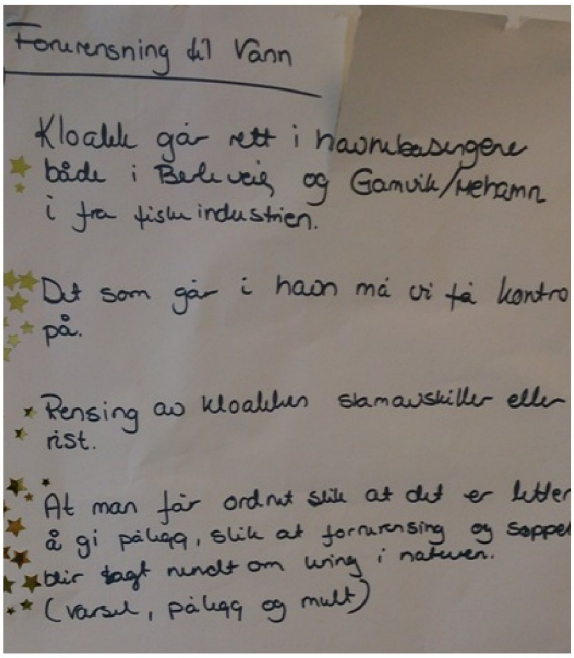
Deltakerne var delt inn i tre grupper, hvorav hver av gruppen arbeidet 20.min med hvert tema. Resultatene fra gruppearbeidet ble oppsummert på flip-over ark og hengt opp i lokalene. Hver enkelt deltaker gikk deretter rundt og satte klistremerker (stjerner) på det man synes var viktig og som burde prioriteres i det videre arbeidet.

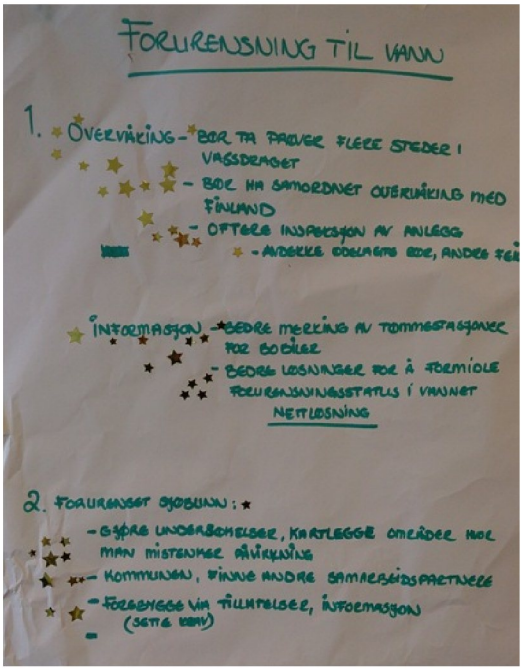
Tema: Forurensning til vann

1. Påvirkning fra kommunale og separate avløpsanlegg til resipienter i elv og sjø er et tema som opptar mange i våre lokalsamfunn. I Tanaelva er det bla. tre kommuner i to forskjellige land som har utslipp til samme resipient. Det er en usikkerhet i befolkningen for at vannmiljøet påvirkes. I Finland foretas det prøvetaking oppstrøms og nedstrøms fellesanleggene 3 ganger i året, men det i Norge kun prøvetas direkte på anleggene. På kysten er det utslipp direkte til sjø. Vedlagt ligger forslag til tiltak innen avløpsområdet for planperioden 2016-2021 i vårt vannområde. Er det viktige områder som er uteglemt? Hvordan kan overvåkningen av utslippenes påvirkning på vannmiljøet forbedres? Hvordan kan kommunene på begge sider av grensen forbedre informasjonen til publikum og samarbeide tettere?

2. I mange havner i vårt vannområde er sjøbunnen forurenset. Problemet er sammensatt. Forurensningen kan ha bakgrunn i brenningen etter 2. verdenskrig, bunnstoff til båter, tjærestoff brukt på kaianlegg, prosess- og avløpsutslipp til havnen og en rekke andre kilder. Det er lite kunnskap om lokaliteter og i liten grad ryddet opp i disse forurensningsproblemene. Hva kan gjøres for å få kartlagt problemene og gjennomført tiltak? Hvem må involveres? Hvordan forebygge ny forurensning til havner som allerede er forurenset? Kan vannområdet ha noen rolle i dette videre?

Svar (1 og 2):

Tema: Fysiske inngrep

1. Vandringshindre for fisk omfatter en rekke ulike typer inngrep som har til felles at de hindrer fiskevandring og reduserer leveområder for sjøvandrende og stasjonære fiskearter. Det gjelder blant annet kulvert under veier og veifyllinger, dammer og ulike typer steinsetting i elver.

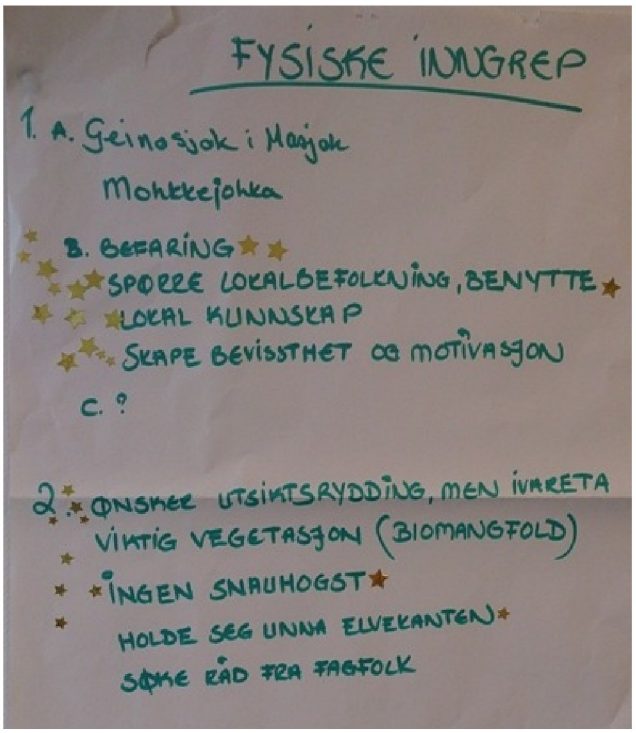
    a. Statens vegvesen har hatt en gjennomgang av arbeidet som allerede er utført på statlige og fylkeskommunale veier, og det som er planlagt for perioden 2016-2021. Det er foretatt noen undersøkelser på kommunale og private veier. Vedlagt ligger foreslåtte tiltak for planperioden 2016-2021 som gjelder fiskevandringshindre. Har dere kjennskap til områder som ikke er undersøkt? Har dere innspill til lokalitetene som er foreslått utbedret?

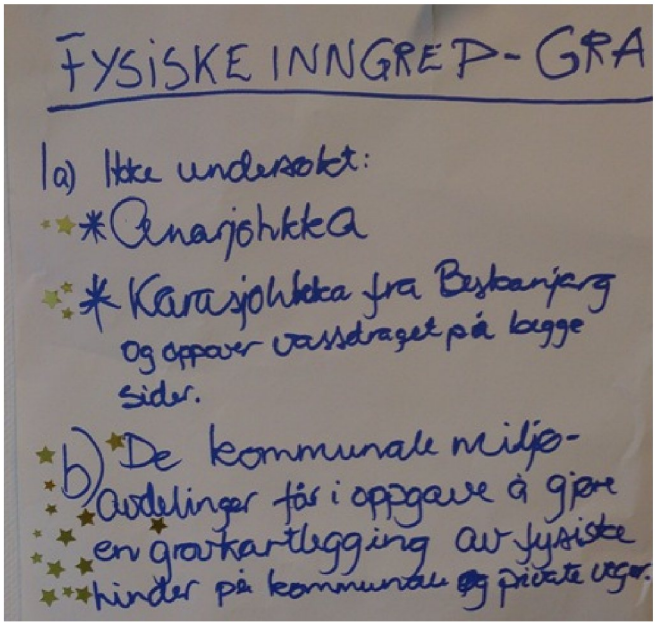
    b. Kommunale og private veier som ikke er kartlagt: hvor stort vil dere vurdere omfanget å være? Hvordan kan et kartleggingsarbeid best organiseres og gjennomføres?

    c. Har dere kjennskap til mindre elver og bekker hvor det tidligere var fisk, men hvor fiskebestanden nå er borte?

2. Rydding av kantvegetasjon langs elver og bekker har vært drøftet i vannområdeutvalget i løpet av planperioden. Det er imidlertid ikke foreslått konkrete tiltak i handlingsprogrammet innenfor dette området. I forbindelse med utsiktsrydding langs Tanadalen har det imidlertid vært en del saker/uenighet omkring temaet. Hva er deres synspunkt og holdning til kantsonen langs vassdrag? Bør hogst i denne sonen tillates? Hvordan bør hogsten utføres?

Svar 1 og 2:

Tema: Biologiske påvirkninger

1. Mattilsynet har orientert om forebyggende tiltak som er iverksatt innen vårt vannområde i forhold til å redusere risikoen for smitte med lakseparasitten *Gyrodactylus salaris*.

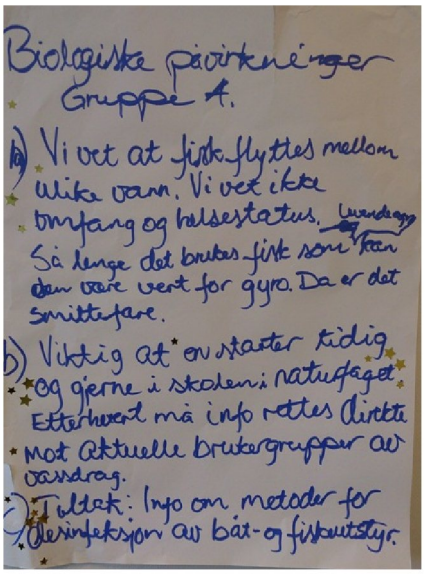
   a) Undersøkelser viser at spredning av Gyrodactylus salaris til nye elver i Norge først og fremst har forekommet med bakgrunn i at fisk er flyttet fra et vassdrag til et annet. Er det risiko for at smittet fisk flyttes her i våre områder? Er det risiko for smitte gjennom bruk av fisk som levende agn?

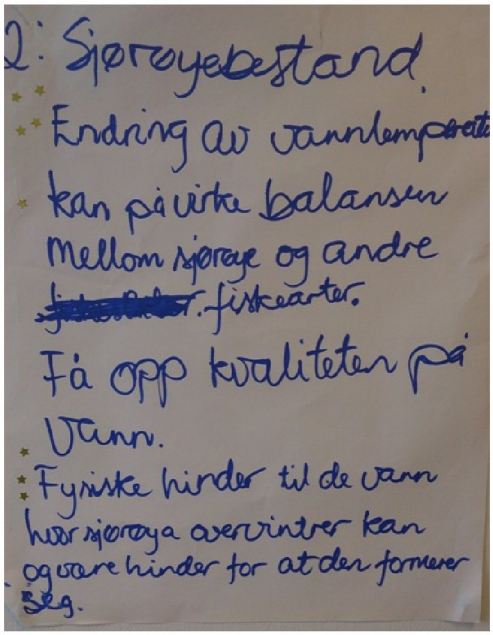
   b) Et viktig tema innen forbygging er informasjonsformidling. Hvilke grupper bør informasjonsarbeidet rettes mot? Hvordan kan informasjonen til publikum forbedres?

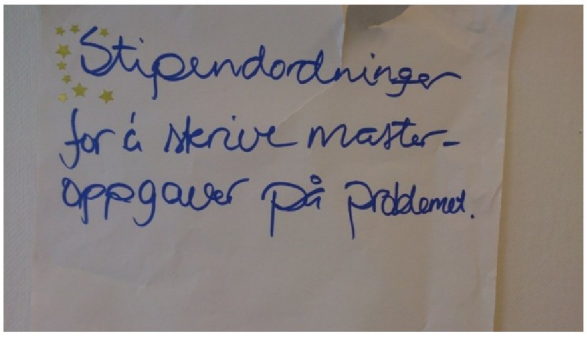
   c) I dag er det krav om desinfeksjon av fiskeutstyr for tilreisende fiskere til Tanavassdraget. Hvordan kan denne ordningen forbedres?

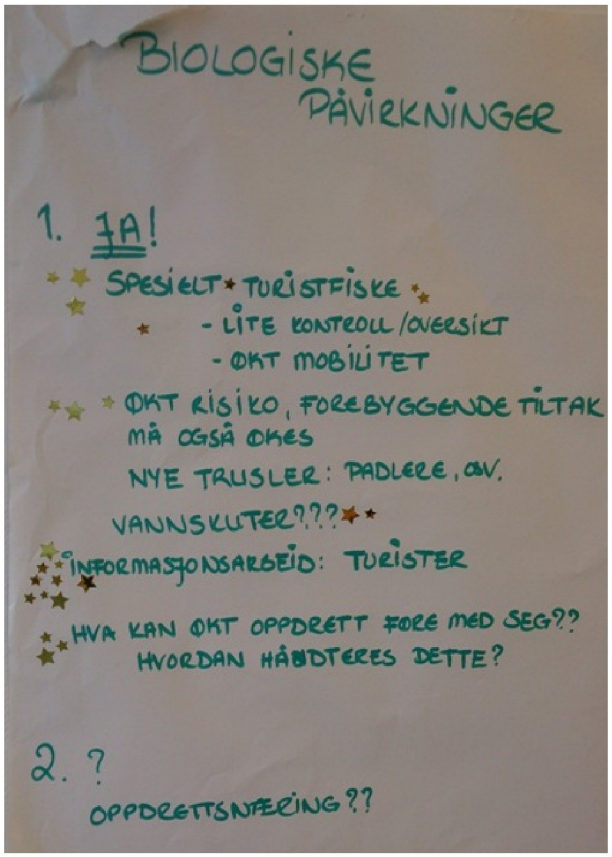
2. Undersøkelser viser at sjørøyebestandene i Nord-Norge er redusert i mange vassdrag. Dette gjelder også innen vårt vannområde. Har dere innspill til hva som kan være årsaker til dette? Hvilke tiltak bør settes i verk?

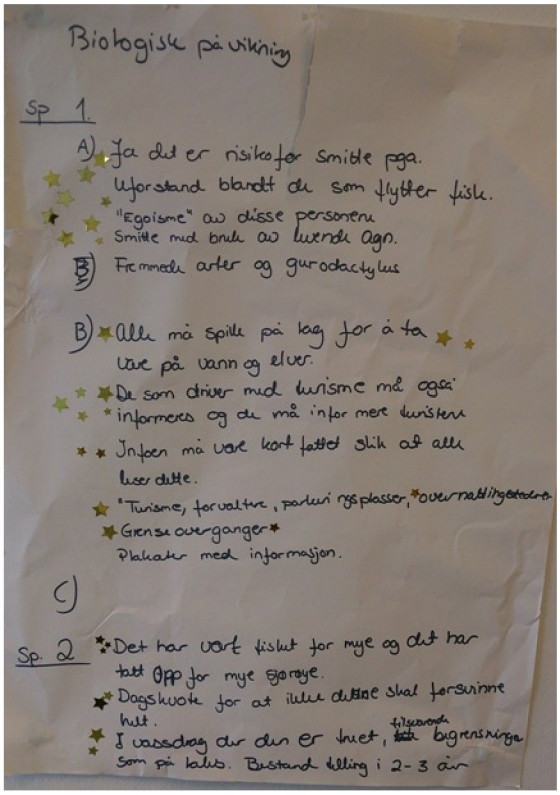
Svar (1 og 2):

Biologisk påvirkning

Sp 1.

A) Ja det er risiko for smitte pga.
Uforstand blandt de som flytter fisk.
"Egoisme" av disse personene
Smitte ved bruk av levende agn.

B) Fremmede arter og gyrodactylus

B) Alle må spille på lag for å ta vare på vann og elver.
De som driver med turisme må også informeres og de må informere turisten
Infoen må være kort fattet slik at alle leser dette.
"Turisme, forvaltere, parkeringsplasser, overnattingssteder
Grense overganger
Plakater med informasjon.

C)

Sp. 2 Det har vært fisket for mye og det har tatt opp for mye sjøørret.
Dagskvote for at ikke dette skal forsvinne helt.
I vassdrag der den er truet, tidsrom bigrensninger som på laks. Bestand telling i 2-3 år

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget		04.11.2014

Bjarni Hardarson - Søknad om støtte til kjøp av fiskefartøy

Rådmannens forslag til vedtak

Søknaden avslås.

Begrunnelse
I henhold til kunngjøring i dagbladet Finnmarken og på kommunens hjemmeside var fristen for å fremme søknader til primærnæringsfondet 9. mai 2014. Søknaden er kommet inn etter fristen og midlene i primærnæringsfondet er disponert.

Saksopplysninger

Bjarni Hardarson søker om støtte på kr 40.000,- til investeringer i brukt fiskefartøy. Kostnadene for kjøp av brukt fiskefartøy med kvote beløper seg til kr 3.800.000,-.

Søkeren skriver at han er maskinist og har sertifikat for føring av fartøy inntil 3.000 tonn. Han har arbeidet innenfor fiskeri i 35 år. I dag har han fiskefartøyet Vassana som han driver autolinefiske med. Dette fartøyet ønsker han å beholde.

For å bedre effektiviteten og lønnsomheten ønsker han å investere i et fiskefartøy til. Dette vil styrke rederiet og gjøre det mindre sårbart ved eventuell landligge samt gi større mobilitet. Med to fiskefartøy er det mulig å ha ett fartøy på feltet. Prosjektet vil gi fem nye arbeidsplasser. Til sammen vil rederiet sysselsette ni årsverk totalt.

M/S Jonas er en 35 fots Seigla sjark bygget i 2012.

Kostnadsoverslag:

Kjøp av brukt fiskefartøy (M/S Jonas) kr 3.800.000,-

Finansieringsplan:

Sametinget	kr 400.000,-
Tana kommune	kr 40.000,-
BU-fondet	kr 30.000,-
Lån fra Innovasjon Norge	kr 3.330.000,-
Sum	kr 3.800.000,-

Det budsjetteres med en omsetning på ca kr 2,5 millioner kroner og en båtandel på ca 600 000 kroner. Omsetningen er basert på 1 tonn blåkveite, 5 tonn brosme, 3 tonn kveite og 30 tonn torsk.

Søkeren fikk i 2011 kr 150.000,- i støtte fra Sametinget til kjøp av fiskefartøyet Vassana. Det ble ikke søkt om støtte fra Tana kommune til dette fartøyet.

Vurdering

Det omsøkte er å betrakte som søknad om støtte til investering i brukt fiskefartøy. Fiskefartøyet oppfyller vilkårene for støtte fra primærnæringsfondet. Maksimalt støtte til investering i brukt fiskefartøy er 15 % av totalkostnadene, begrenset oppad til kr 40.000,-.

Tana kommune kunngjorde en søknadsfrist 9. mai 2014 for søknader til primærnæringsfondet. Fondet er brukt opp og det ikke innvilget midler til fondet. Søknaden tilrås avslått.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget		04.11.2014

Referatsaker/Orienteringer - MLU 041114

Rådmannens forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger

Det kan i møte bli gitt orienteringer.

Vurdering

11/1695

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasgáhttenossodat

Deanu gielda/Tana kommune
Rådhusv. 3
9845 Tana

Deres ref	Deres dato	Vår ref	Vår dato
		Sak 2012/1582 Ark 471	16.09.2014

Saksbehandler/direkte telefon: Magnus Jakola-Fjeld - 78 95 03 55

Avgjørelse av klage på Tana kommune sitt vedtak om tvangsmulkt

Vi viser til klagesak mottatt 10. februar 2014 fra Tana kommune. Fylkesmannen beklager at det har blitt noe lang saksbehandlingstid.

Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannen opprettholder Tana kommune sitt vedtak av 3. desember 2013 om vedtak om pålegg om opprydding av farlig avfall ved eiendommen gnr. 10 bnr. 48 i Båteng.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Vi viser til oversendelse fra Tana kommune av 10. februar 2014 vedlagt klagesak. Fylkesmannen er klageinstans i vedtak som kommunen har truffet etter forurensningslovens § 7.

Fylkesmannen er klageinstans for enkeltvedtak som fattes på kommunalt nivå for vedtak hjemlet i forurensningsloven og tilhørende forskrifter, med mindre kommunen er gitt myndighet direkte i loven.

Vurdering av inhabilitetsspørsmålet
I klagers anførsel av 19. desember 2013 vises det til at vedtak gjort i MLU 3. desember 2013 må være ugyldig.

I vurderingen av inhabilitetsspørsmålet viser Fylkesmannen til tidligere vedtak av 23. januar 2014 i sak 2013/2775. Fylkesmannen fastslår i dette vedtaket at partene ikke er inhabile til å delta i avgjørelsen av saken fremlagt for MLU i Tana kommune.

Vurdering av pålegg om opprydding
Det følger av forurensingsloven § 85, første ledd, at forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter forurensningsloven.

Fylkesmannen sin myndighet som klageinstans fremgår av forvaltningsloven § 34, og av andre ledd følger det at vi kan prøve alle siden av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Med dette menes at vi kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om

det er truffet av rette myndighet, og om det er blitt til på lovlig måte. I tillegg kan Fylkesmannen prøve førsteinstansens skjønnsutøvelse, om vedtaket bygger på riktig faktum og om det kommer i strid med ulovfestede regler for saksbehandlingen. Med dette menes om det vedtaket er motivert ut fra utenforliggende eller usaklige hensyn, om avgjørelsen bærer preg av vilkårlighet eller om den innebærer usaklig forskjellsbehandling.

Klager har i dette tilfellet klaget innen klagefristen, jamfør forvaltningsloven § 29 og saken kan dermed realitetsbehandles.

Kommunen trenger ikke gjennomføre noen omfattende etterforskning, det er nok at det foretas en visuell inspeksjon før man gir pålegg om opprydding. Kommunen kan med hjemmel i forurensningsloven § 7, fjerde ledd, gi pålegg om opprydding/fjerning av avfall og miljøfarlige gjenstander som lagres ulovlig. Det vil si at kommunen kan treffe vedtak som gjelder oppsamlingsplasser for brukte gjenstander på bakgrunn av forurensningsfare.

Forurensingslovens § 27 gir definisjonen av hva som er avfall. Avfallsdefinisjonen angir at det må dreie seg om løsøregjenstander som er kassert eller overflødig. Øystein Wang kommenterer begrepet "overflødig" i Forurensningsloven med kommentarer". Herfra siteres følgende:

> *"Overflødig" kan gjenstanden være selv om ikke eieren anser den som kassert. Her ligger det et moment av objektivitet, det vil si at det også skal kunne tas i betraktning hvordan situasjonen oppfattes av omgivelsene. Dette betyr ikke at gjenstandene/stoffet må være helt verdiløs."*

Forurensingsloven § 7 forbyr all forurensning med mindre det ligger særlig hjemmel for det. Loven selv fastsetter unntak, jamfør forurensingsloven § 8. Forbudet mot å forurense i første ledd og plikten til å treffe tiltak etter annet og tredje ledd, fremgår direkte av loven og fordrer ikke noe eget vedtak for forurensningsmyndighetenes side. Ved overtredelse av forbudet kan gjeldende myndighet gi direkte pålegg til den ansvarlige om å gjennomføre tiltak, jamfør forurensningsloven § 7 fjerde ledd.

Videre forbyr forurensingsloven § 28 forsøpling. Denne bestemmelsen gjelder oppbevaring av avfall på en slik måte at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet. For overtredelse av forsøplingsforbudet i § 28 kan det gis pålegg etter bestemmelsen i § 7. Både §§ 7 og 28 gjelder ved lagring av avfall på egen eiendom, slik tilfellet er i denne saken.

Kommunen har gjort en vurdering av hva som befinner seg på eiendommen, og konkludert med at det hovedsakelig dreier seg om avfall og farlig avfall. Kommunen viser til at bilenes tilstand tilsier at de er å betrakte som avfall. Videre så lagres det både snøscootere, frysebokser og kjøkkenovn på eiendommen. Listen over avfall er ikke uttømmende.

Avfall som representerer en forurensningsfare er typisk biler og andre kjøretøy som over tid vil lekke ut helse og miljøfarlige kjemikalier. Elektrisk og elektronisk avfall er sjelden klassifisert som farlig avfall, men inneholder ofte i varierende grad komponenter som er farlig avfall. Fylkesmannen er av den oppfatning at i denne saken oppbevarer klager gjenstander som utvilsomt er både forsøplende og medfører fare for forurensning.

Ut i fra dokumentasjon i form av bilder fra eiendommene, er Fylkesmannen enig i kommunen sin vurdering. I tillegg legger Fylkesmannen vekt på at kommunen har myndighet til å pålegge tiltak rettet mot lagring av brukte gjenstander som kan medføre forurensing.

Forurensningslovens utgangspunkt er at den ansvarlige selv skal treffe tiltak mot ulovlige forurensinger og at den ansvarlige også skal ha plikt til å rydde opp i sitt avfall. I de tilfeller

hvor den ansvarlige ikke iverksetter nødvendige tiltak, har forurensningsmyndigheten en rett til å gripe inn.

Klager anfører at tidsfristen som er satt er urimelig i forhold til tidspunkt på året som umuliggjør å etterkomme kommunen sitt krav om å rydde opp. Klager ber om å få forlenget fristen til 30. september 2014.

Fylkesmannen vurderer kommunen sin frist for gjennomføring av pålegg om opprydding som noe tidlig på året med tanke på snømengde, men kommunen har gitt *klager* tilstrekkelig med tid til å rydde opp siden saken har pågått siden 2011.

Fylkesmannen har ikke vurdert *klagers* anførsel når det gjelder tvangsmulkt da kommunen sitt vedtak av 3. desember 2013 kun inneholder et forhåndsvarsel om vedtak av tvangsmulkt.

Fylkesmannen mener at omfanget av forsøplingen og den reelle faren for forurensning tilsier at det er viktig å få gjennomført en opprydding. Fylkesmannen finner ikke grunnlag for å ta klagen til følge.

Konklusjon
Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannen opprettholder i Tana kommune sitt vedtak av 3. desember 2013 om vedtak om pålegg om opprydding av farlig avfall ved eiendommen gnr. 10 bnr. 48 i Båteng.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jamfør forvaltningsloven § 28.

Vi ber om at vår referanse oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Stig Moen
seksjonsleder

Magnus Jakola-Fjeld
senioringeniør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi til:
Hjalmar Hansen Båteng 9845 Tana

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasgáhttenossodat

Deanu gielda/Tana kommune
Rådhusv. 3
9845 Tana

Deres ref	Deres dato	Vår ref	Vår dato
		Sak 2013/2775 Ark 460	22.10.2014

Saksbehandler/direkte telefon: Magnus Jakola-Fjeld - 78 95 03 55

Avgjørelse av klage på kommunen sitt vedtak om videre oppfølging av forurensningssak på privat eiendom i Tana kommune

Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannen opprettholder Tana kommune sitt vedtak av 2. april 2014 om vedtak om videre oppfølging av pålegg av 26. oktober 2012 om opprydding av avfall i form av trevirke på eiendommen gnr. 10 bnr. 48 i Båteng.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Vi viser til oversendelse fra Tana kommune av 10. juni 2014 vedlagt klagesak. Fylkesmannen er klageinstans i vedtak som kommunen har truffet etter forurensingslovens § 7 fjerde ledd.

Fylkesmannen er klageinstans for enkeltvedtak som fattes på kommunalt nivå for vedtak hjemlet i forurensningsloven og tilhørende forskrifter, med mindre kommunen er gitt myndighet direkte i loven.

Etter ny vurdering av saken mener Tana kommune at det ikke er fremkommet nye opplysninger eller informasjon i saken som kan endre vedtak av 2. april 2014. Saken ble oversendt Fylkesmannen i Finnmark for endelig klagebehandling 10. juni 2014.

Vurdering av inhabilitetsspørsmålet
I klagers anførsel av 23. april 2014 vises det til at vedtak gjort i MLU 2. april 2014 må være ugyldig.

I vurderingen av inhabilitetsspørsmålet viser Fylkesmannen til tidligere vedtak av 23. januar 2014 i sak 2013/2775. Fylkesmannen fastslår i dette vedtaket at partene ikke er inhabile til å delta i avgjørelsen av saken fremlagt for MLU i Tana kommune.

Fylkesmannens vurdering om pålegg om opprydding
Det følger av forurensingsloven § 85, første ledd at forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter forurensningsloven.

Fylkesmannen sin myndighet som klageinstans fremgår av forvaltningsloven § 34, og av andre ledd følger det at vi kan prøve alle siden av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Med dette menes at vi kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er truffet av rette myndighet, og om det er blitt til på lovlig måte. I tillegg kan Fylkesmannen prøve førsteinstansens skjønnsutøvelse, om vedtaket bygger på riktig faktum og om det kommer i strid med ulovfestede regler for saksbehandlingen. Med dette menes om det vedtaket er motivert ut fra utenforliggende eller usaklige hensyn, om avgjørelsen bærer preg av vilkårlighet eller om den innebærer usaklig forskjellsbehandling.

Klager har i dette tilfellet klaget innen klagefristen, jamfør forvaltningsloven § 29 og saken kan dermed realitetsbehandles.

Klager anfører at kommunen ikke har påvist at det lagres impregnerte materialer eller andre forurensningsfarlige gjenstander på eiendommen da bakken var snødekt under siste befaring i januar 2013. Videre så anfører klager at lokaliteten ikke kan betegnes som en søppelfylling da det er en stabel med trematerialer som skal sorteres og brukes til blant annet røykelavvo. Klager anfører at vedtaket må omgjøres da grunnlaget er uriktig.

Kommunen trenger ikke gjennomføre noen omfattende etterforskning, det er nok at det foretas en visuell inspeksjon før man gir pålegg om opprydding. Kommunen kan med hjemmel i forurensingsloven § 7 fjerde ledd, gi pålegg om å utføre tiltak mot forurensningen. Det vil si at kommunen kan treffe vedtak som pålegger grunneier om å fjerne forurensningskilden eller det som kan medføre fare for forurensing.

Forurensingslovens § 27 gir definisjonen av hva som er avfall. Avfallsdefinisjonen angir at det må dreie seg om løsøregjenstander som er kassert eller overflødig. Øystein Wang kommenterer begrepet "overflødig" i Forurensningsloven med kommentarer". Herfra siteres følgende*:*

> *"Overflødig" kan gjenstanden være selv om ikke eieren anser den som kassert. Her ligger det et moment av objektivitet, det vil si at det også skal kunne tas i betraktning hvordan situasjonen oppfattes av omgivelsene. Dette betyr ikke at gjenstandene/stoffet må være helt verdiløs."*

Forurensingslovens § 28 forbyr forsøpling. Denne bestemmelsen gjelder oppbevaring av avfall på en slik måte at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet. For overtredelse av forsøplingsforbudet i § 28 kan det gis pålegg etter bestemmelsen i § 7. Både §§ 28 og 7 gjelder ved lagring av avfall på egen eiendom, slik tilfellet er i denne saken.

Kommunen har gjort en vurdering av hva som befinner seg på eiendommen, og konkludert med at det hovedsakelig dreier seg om avfall i form av trevirke, både behandlet og ubehandlet. Kommunen viser til at trevirkets tilstand tilsier at de er å betrakte som avfall. Ut i fra dokumentasjon i form av bilder fra eiendommen, er Fylkesmannen enig i kommunen sin vurdering. I tillegg legger Fylkesmannen vekt på at kommunen har myndighet til å pålegge tiltak rettet mot lagring av brukte gjenstander som hovedsakelig medfører forsøpling og kan medføre fare for forurensing.

Forurensningslovens utgangspunkt er at den ansvarlige selv skal treffe tiltak mot ulovlige forurensinger og at den ansvarlige også skal ha plikt til å rydde opp i sitt avfall. I de tilfeller hvor den ansvarlige ikke iverksetter nødvendige tiltak, har forurensningsmyndigheten en rett til å gripe inn.

Pålegget om opprydding og fjerning av trematerialer og diverse andre gjenstander ved lokalitet 3 på eiendommen ble gitt 26. oktober 2012 på bakgrunn av avtalen om opprydding

gjengitt i referat av 18. april 2012 ikke ble overholdt. I pålegget fra Tana kommune ble det gitt en frist til 31. desember 2012 om å fjerne trematerialene og levere de andre gjenstandene til godkjent avfallsmottak. Fylkesmannen mener at *klager* har hatt tilstrekkelig med tid til å rydde opp og fjerne trematerialene og de andre gjenstandene siden saken har pågått siden 2012.

Fylkesmannen har ikke vurdert *klagers* anførsel når det gjelder tvangsmulkt da kommunen sitt vedtak av 2. april 2014 kun inneholder et forhåndsvarsel om vedtak av tvangsmulkt. Det er ikke gitt klageadgang på forhåndsvarslet vedtak.

Fylkesmannen finner ikke grunnlag for å ta klagen til følge.

Konklusjon
Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannen opprettholder Tana kommune sitt vedtak av 2. april 2014 om vedtak om videre oppfølging av pålegg av 26. oktober 2012.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jamfør forvaltningsloven § 28. Klager anses underrettet ved kopi av dette brev. Vi gjør oppmerksom på partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, jamfør forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vi ber om at vår referanse oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Stig Moen
seksjonsleder

Magnus Jakola-Fjeld
senioringeniør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift

Kopi til:
Hjalmar Hansen Fanasgieddi 9845 TANA

KVALSUND KOMMUNE

Det kongelige Klima- og Miljødepartement

Postboks 2013 Dep

0030 OSLO

Kvalsund, 18.09.2014

Løpenr.	*Saknr.*	*Arkivkode*	*Vår ref.*	*Deres ref.*
14/2958	14/649	K01//	RAD//AAH	

HØRINGSUTTALELSE: BRUK AV SNØSCOOTER TIL FORNØYELSESKJØRING - ENDRINGER I LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG OG FORSKRIFT FOR BRUK AV MOTORKJØRETØYER I UTMARK OG PÅ ISLAGTE VASSDRAG

Det vises til departementets høringsbrev av 10.07.2014.
Utviklingsutvalget i Kvalsund kommune behandlet saken i sitt møte 16.09.2014 med slik enstemmige uttalelse;

«Kvalsund kommune slutter seg til hovedintensjonene i uttalelsene fra Tana kommune og Alta kommune med følgende vektlegging;

Eksisterende og godkjente løyper i de enkelte kommuner må anses å være lagt inn i allerede eksisterende arealplan for kommunen, uten at man må igjennom en omfattende planprosess.
Eventuelle nye løyper behandles i rulleringen av kommunens arealplan.

Avstanden for å slå leir og rasting utenfor godkjent og merket løypetrase må utvides til 500 m i rett linje fra løypa.

Det må videre være tillatt å kjøre med formål fisking og rasting på hele vannet som løypa krysser.

Dagens årsavgift tilbakeføres kommunene, slik at disse kan nyttes til utgiftsdekning til løypemateriell og arbeid. Dette må anses som brukerbetaling.

Innføring av motorferdselsforbud etter 5. mai i hele landet støttes under forutsetning av at fylkesmannens praksis for unntak fra forbudet videreføres.

Postadresse	Telefon, rådhus	Telefon, helse	Hjemmeside	Org.nr.	Bankkonto
9620 Kvalsund	78 41 55 55	78 41 59 00	www.kvalsund.kommune.no	964 830 622	7878.06.23828

Kvalsund kommune ber om mulighet for forsøksordning til å etablere løyper forbeholdt reiselivsnæringen.»

Dette til orintering!

Med vennlig hilsen
Kvalsund kommune

Arne Hansen
rådmann

Hei,

Vedlagt følger Kvalsund Kommune sin HØRINGSUTTALELSE: BRUK AV SNØSCOOTER TIL FORNØYELSESKJØRING - ENDRINGER I LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG OG FORSKRIFT FOR BRUK AV MOTORKJØRETØYER I UTMARK OG PÅ ISLAGTE VASSDRAG

Med vennlig hilsen

Kim Rydningen
Formannskapssekretær
Telefon: 784 15 555
E-post: kim.rydningen@kvalsund.kommune.no

Beskrivelse
https://encr

Kvalsund kommune
9620 Kvalsund